

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

เศรษฐศาสตร์ ศรีราชา

สาขา

คณะ

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษา บริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์
Factors Affecting the Stock Price of ICT Sector Listed in the Stock
Exchange of Thailand: A Case Study of Telephone Operators

นามผู้วิจัย นายเอกชัย เตยแก้ว

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์พัฒน์ พัฒนรังสรรค์, Ph.D.)

ประธานสาขาวิชา

(อาจารย์พิษณุวัฒน์ ทวีวัฒน์, D.A.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา อีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษา บริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์

Factors Affecting the Stock Price of ICT Sector Companies Listed in the Stock
Exchange of Thailand: A Case Study of Telephone Operators

โดย

นายเอกชัย เตยแก้ว

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกชัย เตยแก้ว 2557: ปัจจัยที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษา บริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ ปริญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์พัฒน์ พัฒนรังสรรค์, Ph.D. 75 หน้า

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ลักษณะการดำเนินงาน การประกอบธุรกิจ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางด้านอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรและทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลแบบ Panel Data เป็นรายไตรมาสในช่วงไตรมาสที่สองปี พ.ศ. 2550 ถึงช่วงไตรมาสที่สี่ปี พ.ศ. 2556 และประมาณการสมการถดถอยเปรียบเทียบกันระหว่างแบบจำลอง Pooled Regression Model, Fixed Effect Model และ Random Effect Model

ผลการศึกษาพบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด ผลตอบแทนรวมรวมภายในประเทศของไทย อัตราดอกเบี้ยนโยบายของประเทศไทย และการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3 (3G) ของประเทศไทย ในขณะที่ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ ตัวแปรหุ่นที่เป็นตัวแทนของหลักทรัพย์แต่ละบริษัท โดยราคาหลักทรัพย์ของบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัททยอย (TRUE) และบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัททยอย (DTAC) มีค่าต่ำกว่าราคาหลักทรัพย์จากบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือ (ADVANC) นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่าตัวแบบที่เหมาะสมในการประมาณการสมการถดถอยคือ Pooled Regression Model

Eakachai Tarykaew 2014: Factors Affecting the Stock Price of ICT Sector Companies Listed in the Stock Exchange of Thailand: A Case Study of Telephone Operators. Master of Economics (Business Economics), Major Field: Business Economics, Faculty of Economics at Sriracha. Thesis Advisor: Mr. Pat Pattanarangsun, Ph.D. 75 pages.

The objectives of this study were: 1) to study general situations including operating characteristics and performances of ICT sector companies which were telephone operators and listed in the Stock Exchange of Thailand 2) to examine the impact of profitability ratio and the macroeconomic factors on the stock price of ICT sector companies listed in the Stock Exchange of Thailand. The study used panel data during the second quarter of 2007 to the fourth quarter of 2013 with regression analysis comparing among three techniques which were pooled regression model, fixed effect model and random effect model.

The results showed that, at a statistical significance level of 0.10, the rate of return on asset, gross domestic product of Thailand, policy interest rate of Thailand and the third generation mobile telecommunications in Thailand (3G) were positively related to the stock price of ICT sector. On the other hand, the dummy variables used to categorize the stocks by the companies which were TRUE and DTAC had negative relationships with the stock price of ICT sector. It could be explained that the stock prices of TRUE and DTAC were lower than one of ADVANC. The study also showed that pooled regression model was the most appropriate technique for determining the factors affecting the stock price of ICT sector companies listed in the Stock Exchange of Thailand.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกๆ ท่านที่ได้เสียสละเวลาในการประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ เจ้าหน้าที่ของคณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา ที่ได้ช่วยอำนวยความสะดวก และดร.พัฒน์ พัฒนรังสรรค์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะแนวทางตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์เล่มนี้มาโดยตลอด เพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์

พร้อมกันนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา รวมทั้งบุคคลในครอบครัว และเพื่อนๆ MBE10 ทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือและส่งเสริม ตลอดระยะเวลาในการศึกษาแก่ข้าพเจ้าเสมอมา

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการศึกษาวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้แก่ บิดา-มารดา ครู อาจารย์ และท่านผู้มีพระคุณทุกท่าน ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้ที่สนใจไม่มากนักน้อย และหากมีข้อบกพร่องประการใดข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

เอกชัย เตยแก้ว

กรกฎาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
วิธีการวิจัย	8
นิยามคำศัพท์	12
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	13
แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
กรอบแนวคิดในการวิจัย	20
สมมติฐานการศึกษา	20
บทที่ 3 สภาพทั่วไป	21
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	21
วิวัฒนาการของ 3G ในประเทศไทย	35
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	50
อัตราอัตราดอกเบี้ยนโยบายของประเทศไทย	50
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	52
บทที่ 4 ผลการศึกษา	56
การวิเคราะห์ข้อมูล Panel Data	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะจากการศึกษา	64
สรุปผลการศึกษา	64
ข้อเสนอแนะ	65
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	68

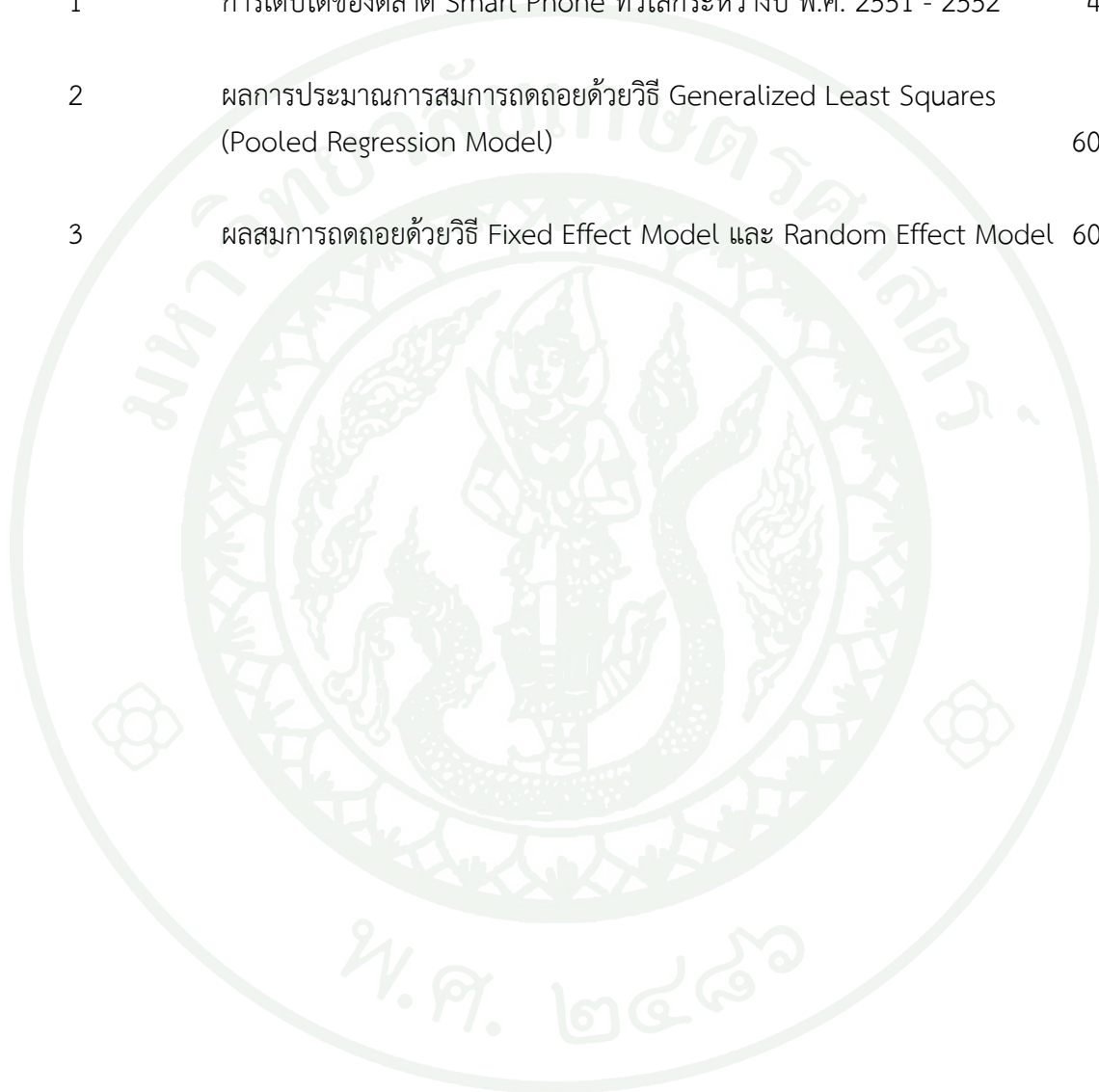
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	70
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	75

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การเติบโตของตลาด Smart Phone ทั่วโลกระหว่างปี พ.ศ. 2551 - 2552	4
2	ผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยวิธี Generalized Least Squares (Pooled Regression Model)	60
3	ผลสมการถดถอยด้วยวิธี Fixed Effect Model และ Random Effect Model	60

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การใช้งานบริการด้านข้อมูล (Non-Voice Service) ผ่านโทรศัพท์มือถือระหว่างปี พ.ศ. 2550 - 2554	3
2	การเติบโตของการอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์มือถือทั่วโลกระหว่าง พ.ศ. 2550 - 2552	5
3	สัดส่วนการใช้บริการข้อมูลบน Smart Phone (% of Usage Mobile Subscribers) แบ่งตามยี่ห้อของ Smart Phone	6
4	กรอบแนวคิดในการวิจัย	20
5	ข้อมูลสัดส่วนของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แยกเรียงตามมูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) ในกลุ่ม SET50 INDEX	34
6	รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	44
7	กำไรสุทธิจากการให้บริการโทรศัพท์และการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	45
8	รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์โทรศัพท์และการขายเครื่องโทรศัพท์ของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือ	46
9	กำไรสุทธิจากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์โทรศัพท์และการขายเครื่องโทรศัพท์ของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือ	47
10	รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ บริการอื่น และการขายเครื่องโทรศัพท์ของบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	48

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
11	กำไรสุทธิจากการให้บริการโทรศัพท์ บริการอื่น และการขายเครื่องโทรศัพท์ของบริษัท โทร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	49
ภาพผนวกที่		
1	ผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยตัวแบบ Fixed Effect Model	71
2	ผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยตัวแบบ Random Effect Model	72
3	ผลการทดสอบ Hausman Test	73
4	ผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยตัวแบบ Pooled Regression Model	74

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นแหล่งกลางสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ ส่งเสริมการออมทรัพย์และการระดมทุนในประเทศ เป็นศูนย์กลางการระดมเงินทุนจากผู้ที่มีเงินออมไปยังธุรกิจหรือกิจการที่ต้องการเงินทุน เป็นการแลกเปลี่ยนซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหลักทรัพย์ที่มีอยู่ และเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้เป็นเจ้าของกิจการผ่านการซื้อขายหุ้นได้ เพราะหุ้น คือ หลักทรัพย์ที่แสดงความเป็นเจ้าของส่วนหนึ่งในบริษัท ดังนั้นการเป็นเจ้าของหุ้นก็เสมือนสิทธิเป็นเจ้าของส่วนหนึ่งในบริษัทหรือกิจการหรือเป็นการเติบโตไปกับกิจการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นอีกทางเลือกสำหรับผู้ที่มีเงินออมที่ต้องการแสวงหาผลตอบแทนในทางเลือกอื่นนอกจากการฝากเงิน

ผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์มีหลายรูปแบบด้วยกัน เช่น กำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ เงินปันผล สิทธิในการจองซื้อหุ้นออกใหม่ โดยหลักการแล้ว นักลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น ตราบใดที่บริษัทมีผลประกอบการที่ดี และหลักทรัพย์มีราคาเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม การลงทุนในหลักทรัพย์ก็มีความเสี่ยงได้ เนื่องจากราคาหลักทรัพย์เป็นสิ่งไม่แน่นอนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับ ผลประกอบการของบริษัท หากธุรกิจนั้นเผชิญกับสภาวะที่ไม่เอื้ออำนวย จนเป็นเหตุให้ผลประกอบการตกต่ำลง และภาวะตลาดซึ่งมีทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศที่จะมีผลต่อความผันผวนของราคาหลักทรัพย์ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่กระทบต่อราคาหลักทรัพย์

เมื่อได้ทราบถึงความสำคัญ ประโยชน์ และความเสี่ยงของการลงทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งข้อมูลพื้นฐานที่ใช้สำหรับพิจารณาการลงทุนแล้ว ประเด็นปัญหา คือ ผู้ลงทุนจะมีวิธีการ มีหลักการ ประยุกต์ใช้ทฤษฎีอย่างไรสำหรับการตัดสินใจเลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุน เพราะในแต่ละหลักทรัพย์ มีผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนแตกต่างกัน อะไรคือดัชนีหรือเครื่องมือที่จะนำมาใช้สำหรับเป็นตัวชี้วัดและการตัดสินใจสำหรับการลงทุนของนักลงทุนเพื่อที่นักลงทุนจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนที่คุ้มค่า โดยมีความเสี่ยงจากการลงทุนน้อยที่สุด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการลงทุนโดยเฉพาะการลงทุนในตลาดทุน

เมื่อหลักการลงทุนที่จะสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนที่คุ้มค่ามีอยู่หลากหลายวิธีการ ได้แก่ การเข้าใจธรรมชาติของธุรกิจ (Understand the Business Nature) การลงทุนแบบเน้นคุณค่า (Value Investment) การลงทุนตามกูรู (Follow Gurus) การลงทุนตามแนวโน้มตลาด (Market

Timing) การลงทุนแนว Technical การกระจายความเสี่ยง (Diversify) การลงทุนตาม Mega Trend หรือการลงทุนตามประเภทของหุ้น 6 ประเภทในแบบของ ปีเตอร์ ลินซ์ ได้แก่ หุ้นวัฏจักร (Cyclical Stocks) หุ้นเติบโตช้า (Slow Growers) หุ้นแข็งแกร่ง (Medium Growers) หุ้นเติบโตเร็ว (Fast Growers) หุ้นฟื้นตัว (Turnaround Stocks) หุ้นทรัพย์สินมาก (Hidden Assets or The Asset Plays) เหล่านี้ล้วนเป็นวิธีการ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่มีประวัติการใช้กันมาและประสบความสำเร็จ

ดังนั้นจากที่กล่าวถึงหลักการลงทุนมาแล้วข้างต้น ทางผู้ทำวิจัยสนใจที่จะศึกษา ผลกระทบของราคาหลักทรัพย์ที่มาจากประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัท โดยอาศัยหลักการลงทุนตาม Mega Trend และ หลักการลงทุนแบบเข้าใจธรรมชาติของธุรกิจ (Understand the Business Nature) โดยหลักการแล้วหากธุรกิจหรือกิจการที่อยู่ใน Mega Trend นั้น จะมีการขยายตัวของอุปสงค์ซึ่งจะส่งผลดีต่อโอกาสที่จะขยายการเติบโตหรือการขยายรายได้และกำไรของบริษัท ซึ่งสามารถมองเห็นหรือรับรู้ได้จาก อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความสามารถในการทำกำไรของแต่ละบริษัท นักวิเคราะห์ทางการเงินมักใช้เครื่องมือนี้ในการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท โดยพิจารณาจากยอดขาย สินทรัพย์ ส่วนของผู้ถือหุ้น หรือมูลค่าหลักทรัพย์ โดยการศึกษาคำนี้เลือกอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร มาพิจารณาแค่ 3 อัตราส่วนทางการเงิน จากงบการเงิน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ (Net Profit Margin : NPM) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Asset : ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) เนื่องจากเห็นว่าอัตราส่วนทั้ง 3 อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัท

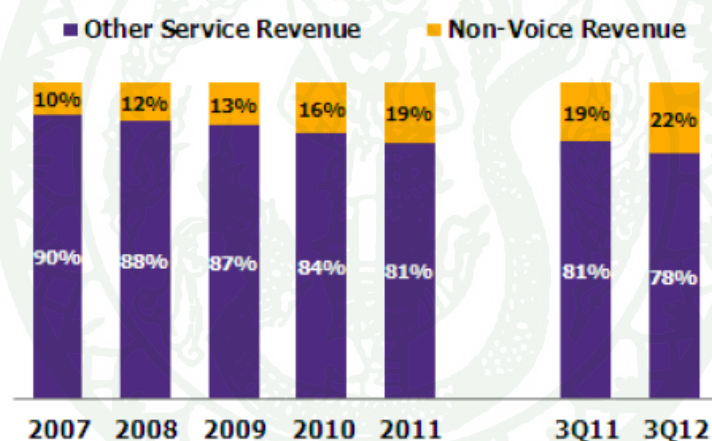
การใช้อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) มาเป็นเครื่องมือช่วยในการเปรียบเทียบรายการต่างๆ ทางการเงินของบริษัท ประโยชน์ก็เพื่อให้การอ่านงบการเงินของบริษัทนั้นมีความเข้าใจได้ง่ายขึ้นกว่าการอ่านเป็นตัวเลขโดยตรงจากงบการเงิน ซึ่งการวิเคราะห์ทั้งงบการเงินของบริษัท โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินนั้น จะทำให้ผู้บริหารบริษัทมีความเข้าใจในจุดแข็ง-จุดอ่อนของบริษัทได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การวัดอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทนั้น สามารถทำได้โดยการนำงบการเงิน คือ งบดุล งบกำไรขาดทุน และ งบกระแสเงินสดของบริษัทมาใช้เป็นข้อมูล เมื่อได้ตัวเลขอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละด้านของบริษัทออกมาแล้ว วิธีการในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเหล่านั้น สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การเปรียบเทียบตัวเลขอัตราส่วนทางการเงินในด้านต่างๆ กับตัวเลขในอดีตของบริษัทเองเพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มในการบริหารงานของบริษัทว่าจะเป็นไปในทิศทางใดในอนาคต และยังทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในอดีตอีกด้วย

จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจนำอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) 3 อัตราส่วนทางการเงินมาศึกษาหาความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยเลือกหลักทรัพย์ในอุตสาหกรรมกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เนื่องจากเห็นว่าในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการสื่อสารในประเทศไทยมีการเติบโตตามภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัว แนวโน้มการใช้จ่ายภาคครัวเรือนที่มากขึ้น การปรับเปลี่ยนค่าแรง รวมถึงการ

กระตุ้นเศรษฐกิจด้วยงบประมาณของภาครัฐบาล ตลอดจนเทคโนโลยีทางการสื่อสารมีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน ได้แก่ การเปิดประมูล 3G หรือดีจิตอลทีวี ซึ่งเป็นธุรกิจที่น่าสนใจ รวมทั้งเป็นธุรกิจที่อยู่ใน Mega Trend

จากภาวะการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบัน ทำให้มีหน่วยงานต่าง ๆ วิเคราะห์แนวโน้มการเติบโตของกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคตที่ใกล้ตัวได้อย่างน่าสนใจทั้งในแง่ การเติบโตทางด้านรายได้ของผู้ประกอบการและการเติบโตจากการใช้งานหรือการบริโภคของผู้บริโภค ยกตัวอย่าง เช่น รายงานในกรณีศึกษาของโทรศัพท์มือถือ Smart Phone ซึ่งได้แก่

1. รายงานของ Economic Intelligence Center (EIC) ซึ่งเป็นหน่วยงานของธนาคารไทยพาณิชย์ พบว่าการใช้งานบริการข้อมูล (Non-Voice Service) ผ่านระบบ 3G มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ดังภาพที่ 1 ซึ่งแสดงสัดส่วนรายได้รวมจากการให้บริการของผู้ประกอบการ

ภาพที่ 1 การใช้งานบริการด้านข้อมูล (Non-Voice Service) ผ่านโทรศัพท์มือถือระหว่างปี พ.ศ. 2550 - 2554

ที่มา: การวิเคราะห์โดย SCB EIC

2. รายงานของเว็บไซต์ Cellular News พบว่า มือถือ “Smart Phone” ขายไปได้กว่า 173.8 ล้านเครื่อง จาก 3 ผู้ผลิตมือถือยักษ์ใหญ่ของโลก อย่าง Nokia, Research in Motion (RIM) ผู้ผลิต Blackberry และ Apple ผู้ผลิต iPhone ซึ่งการเติบโตนี้เป็นการเติบโตขึ้นประมาณ 15% เมื่อเทียบกับจำนวนที่ขายได้ในปี 2008 ซึ่งนับว่าสูงพอสมควร (ตารางที่ 1)

3. รายงานของ “Quantcast” บริษัทผู้เชี่ยวชาญด้านการเก็บสถิติบนเว็บไซต์และมือถือ พบว่า ส่วนแบ่งตลาด ของการใช้งานอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์ เพิ่มขึ้นกว่า 149% และ มีการเติบโตสูงทั่วโลก โดยเฉพาะในทวีปอเมริกาเหนือและยุโรป เนื่องจากการที่ผู้ใช้มี “มือถืออัจฉริยะ” อยู่ในมือ

เปรียบเทียบ การมีคอมพิวเตอร์ เครื่องเล็กๆ อยู่ในมือ ผู้ใช้ สามารถใช้งานแอปพลิเคชันต่างๆ ที่ช่วยในการติดตามข่าวสาร เช็คข้อมูลหลักทรัพย์ เล่นเกม ใช้จดบันทึกโน้ต ตารางนัดหมายอื่นๆ ที่สำคัญ คือใช้อินเทอร์เน็ต เข้าเว็บไซต์ แชนท์ ได้อย่างง่ายและสะดวก สบายกว่าที่เคยใช้ในอดีตเพราะ “Smart Phone” ยุคใหม่ ถูกออกแบบมาให้ใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยที่ได้รับความนิยม รูปแบบใกล้เคียงกับที่ใช้บนจอคอมพิวเตอร์เครื่องใหญ่ ทำให้ตอบสนองกลุ่มผู้ใช้ขนาดใหญ่ที่เดิมมีความต้องการนี้อยู่ก่อนแล้ว และมีถือในตลาดตอนนั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการนี้ได้

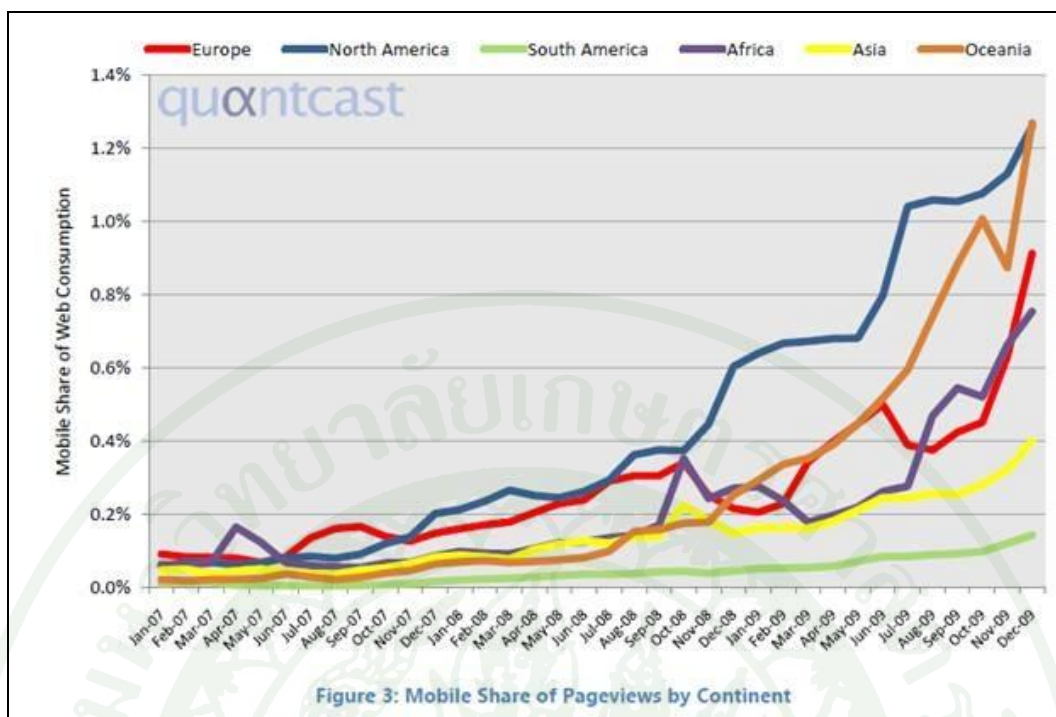
ตารางที่ 1 การเติบโตของตลาด Smart Phone ทั่วโลกระหว่างปี พ.ศ. 2551 – 2552

Global Smartphone Vendor Shipments (Millions of Units)	Q4 2551	2551	Q4 2552	2552
Nokia	15.1	60.5	20.8	67.8
RIM	7.6	23.5	10.7	34.5
Apple	4.4	13.7	8.7	25.1
Others	13.7	53.4	12.8	46.4
Total	40.8	151.1	53.0	173.8

Global Vendor Market shares	Q4 2551	2551	Q4 2552	2552
Nokia	37.0%	40.0%	39.2%	39.0%
RIM	18.6%	15.5%	20.2%	19.8%
Apple	10.8%	9.1%	16.4%	14.4%
Others	33.6%	35.4%	24.2%	26.7%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

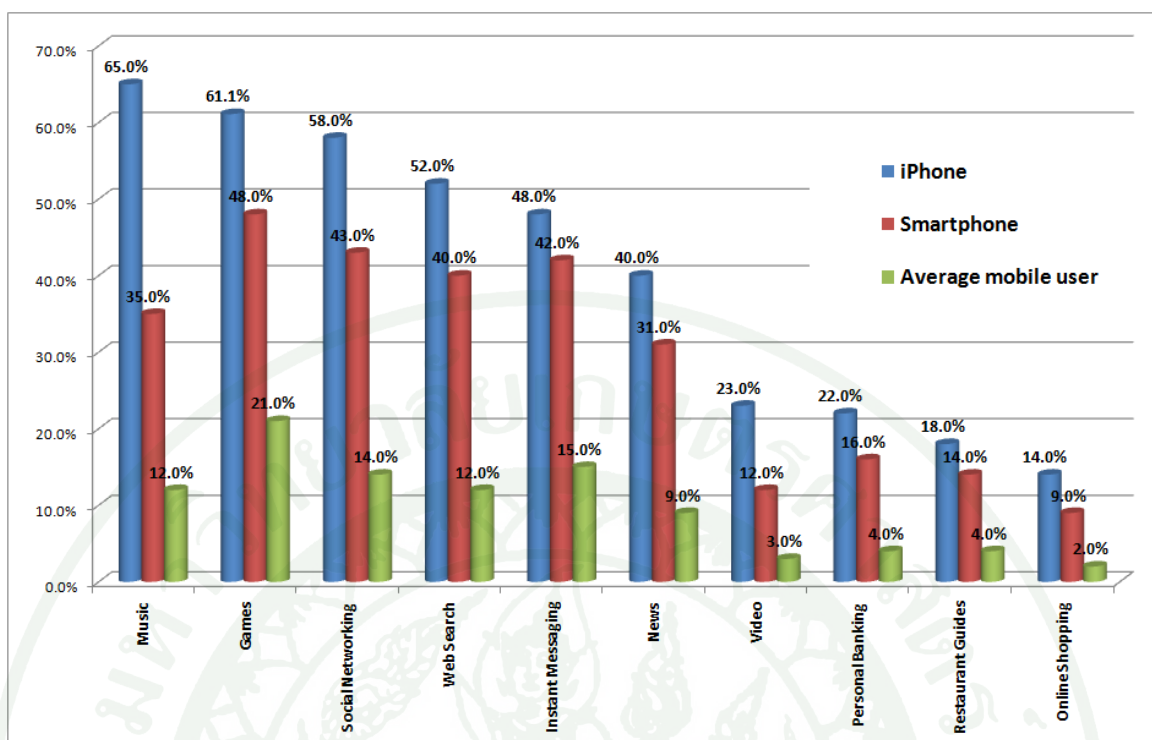
Growth Year-over-Year	19.1%	23.1%	29.8%	15.0%
-----------------------	-------	-------	-------	-------

ที่มา: Cellular News (2552)

ภาพที่ 2 การเติบโตของการอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์มือถือทั่วโลก ระหว่าง พ.ศ. 2550 – 2552
ที่มา: จากรายงานของ “Quantcast”

4. รายงานวิจัยของ “Morgan Stanley” ของเดือน ธ.ค. 2552 พบว่า โทรศัพท์มือถือ “iPhone” ของ Apple มีอัตราการใช้งานอินเทอร์เน็ตอยู่ในเกณฑ์ที่สูงมาก เมื่อเทียบกับโทรศัพท์ทั่วไป และยิ่งสูงกว่า “Smart Phone” คู่แข่งจากผู้ผลิตรายอื่น ๆ

ภาพที่ 3 สัดส่วนการใช้บริการข้อมูลบน Smart Phone (% of Usage Mobile Subscribers) แบ่งตามยี่ห้อของ Smart Phone

ที่มา: การใช้อินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์ “Smart Phone” และ โทรศัพท์ทั่วไป ของ “Morgan Stanley” เดือน ธ.ค. 2552

จากหลายกรณีตัวอย่างรายงานการวิเคราะห์แนวโน้มการเติบโตของกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศจากหลายแหล่งที่มาเป็นการยืนยันการขยายตัวของอุปสงค์ของการบริโภคที่มีในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นซึ่งถือเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งในการลงทุน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ลักษณะการดำเนินงาน การประกอบธุรกิจ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ (Telephone Operator) ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้ง 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ADVANCE, บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) DTAC และบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) TRUE

2. เพื่อศึกษาอิทธิพลและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของอัตราส่วนทางการเงินกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ ในหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเฉพาะหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ของปี 2550 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2556 รวมทั้งสิ้น 27 ไตรมาส จากงบการเงินของบริษัทหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เปิดเผยในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (www.sec.or.th), เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th) โดยได้มาจากการคัดเลือกบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือในประเทศไทย (Telephone Operator) ซึ่งประกอบไปด้วย 3 บริษัทหลักทรัพย์ ประกอบด้วย

1. บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ADVANC
2. บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) DTAC
3. บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) TRUE

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นประโยชน์สำหรับนักลงทุนที่สามารถนำผลการศึกษาในครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปัจจัยทางด้านความสามารถทางการทำกำไร (profitability ratio) กับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมหภาคที่มีความสัมพันธ์กับผันผวนของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนอย่างมีเหตุผลสำหรับการลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการดูแลสัดส่วนทางการเงินเพื่อการเติบโตของกิจการและเพิ่มมูลค่าของหลักทรัพย์

วิธีการวิจัย

การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางด้านอัตราส่วนทางการเงินซึ่งได้เลือกอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability ratio) และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมหภาคมาหาความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ของราคาหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวิธีการวิจัย ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) แบบอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาส 2 ปี พ.ศ. 2550 ถึงไตรมาส 4 ปี พ.ศ. 2556 รวมทั้งสิ้น 27 ไตรมาส โดยมีแหล่งข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทหลักทรัพย์ที่เปิดเผยในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (www.sec.or.th), ข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์จากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th), ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยจากเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ดังนี้

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงปริมาณและทิศทางของปัจจัยทางด้านอัตราส่วนทางการเงินซึ่งได้เลือกอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมหภาคที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของบริษัทหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยในการศึกษานี้จะใช้การศึกษาทางเศรษฐมิติสร้างสมการในรูปแบบของสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) ทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระต่าง ๆ รวมทั้งหาค่าทางสถิติต่าง ๆ

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ทางผู้วิจัยอ้างอิงและรวบรวม มาจากหลักการและทฤษฎีที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งเศรษฐศาสตร์จุลภาคและเศรษฐศาสตร์มหภาค ตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้ ได้แก่

ทฤษฎีทางการเงิน แนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental Analysis) แนวคิดในการวิเคราะห์งบการเงินที่มีต่อการตัดสินใจลงทุน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านปัจจัยเศรษฐกิจจุลภาค ที่เป็นแนวทางของการศึกษาครั้งนี้ จากการศึกษาของ สุทธิเพ็ญ ดีสวัสดิ์ (2552) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่ออธิบายราคาหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในขณะเดียวกันงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านปัจจัยเศรษฐกิจมหภาค ที่เป็นแนวทางของการกำหนดตัวแปรของการศึกษาครั้งนี้ จากการศึกษาของ อธิพัชร์ โรจนวุฒิจิตติคุณ (2553) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง เงินปันผลเฉลี่ย และผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริง ที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีสร้างสมการถดถอยพหุเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) วิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา มีทั้งหมด 4 ตัวแปร ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง เงินปันผลเฉลี่ย และผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริง พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริง เป็นเพียงตัวแปรเดียวที่สามารถพยากรณ์ราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ธนวัฒน์ คิมผล (2554) ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อดัชนีอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดขนส่ง โดยใช้ข้อมูลรายวัน (Secondary Data) ตั้งแต่ 3 มกราคม พ.ศ.2549 ถึง 31 มกราคม พ.ศ.2554 และประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ผลการศึกษาพบว่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์สูงมาก โดยที่ ดัชนีราคาหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) และดัชนีแนสแด็ก NASDAQ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับดัชนีอุตสาหกรรมหมวดขนส่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ในขณะที่ราคาทองคำแท่งและราคาน้ำมันดิบ NYMAX มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับดัชนีอุตสาหกรรมหมวดขนส่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ดังนั้นแบบจำลองในการศึกษาครั้งนี้เป็นการประยุกต์รวมปัจจัยด้านเศรษฐศาสตร์จุลภาคและปัจจัยด้านเศรษฐศาสตร์มหภาค เพื่อมาทำการกำหนดตัวแปรที่ต้องการศึกษาโดยการผสมรวมระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐศาสตร์จุลภาคและปัจจัยด้านเศรษฐศาสตร์มหภาคเข้าด้วยกัน

โดยกำหนดแบบจำลองการวิเคราะห์ความถดถอยของราคาหุ้น ดังนี้

$$\text{STOCK_PRICE} = \beta_0 + \beta_1(\text{NPM}) + \beta_2(\text{ROE}) + \beta_3(\text{ROA}) + \beta_4(\text{EX}) + \beta_5(\text{PIR}) + \beta_6(\text{RGDP}) + \beta_7(\text{CRISIS}) + \beta_8(\text{TG}) + \beta_9(\text{POL}) + \beta_{10}(\text{TRUE}) + \beta_{11}(\text{DTAC}) + u$$

โดยกำหนดให้

STOCK_PRICE	คือ	ราคาหลักทรัพย์ (บาท)
NPM	คือ	Net Profit Margin หรือ อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ (%)
ROA	คือ	Return on Assets หรือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (%)
ROE	คือ	Return on Equity หรืออัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (%)
RGDP	คือ	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศไทย ณ ราคาคงที่ ในโดยปี 1988 เป็นปีฐาน (ล้านบาท)
EX	คือ	อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา (บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ.)
PIR	คือ	อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate)

ของประเทศไทยที่กำหนดโดยกรมการนโยบายการเงิน
(กนง.) ของประเทศไทย (%)

TG	คือ	ตัวแปรหุ่นที่ใช้พิจารณาว่าก่อนมี 3G กับหลังมี 3G ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์อย่างไร (ก่อนมี 3G = 0, หลังมี 3G = 1)
CRISIS	คือ	วิกฤตเศรษฐกิจในช่วงกลางปี พ.ศ. 2550 ถึง ปี ค.ศ. 2552 ซึ่งเป็น Subprime Crisis และ Hamburger Crisis (ไม่มีวิกฤตเศรษฐกิจ = 0, มีวิกฤตเศรษฐกิจ = 1)
POL	คือ	วิกฤตการเมืองของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2551 ถึงปี พ.ศ. 2553 ที่มีสาเหตุมาจาก ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมือง และปี พ.ศ. 2556 ที่มีสาเหตุมาจาก ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ (ไม่มีวิกฤตการเมือง = 0, มีวิกฤตการเมือง = 1)
TRUE	คือ	บริษัท ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทจดทะเบียน ที่เป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์โดย TRUE = 1, ไม่ใช่ TRUE = 0
DTAC	คือ	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทจดทะเบียน ที่เป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์ โดย DTAC = 1, ไม่ใช่ DTAC = 0
u	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Term)

นิยามคำศัพท์

อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ (Net Profit Margin) หมายถึง อัตราส่วนที่วัดว่า บริษัทกำไรสุทธิกี่เปอร์เซ็นต์ของยอดขาย เช่น ถ้าค่าที่ได้ คือ 5.00% หมายความว่า ทุก ๆ 100 บาท จากรายได้จากการขาย บริษัทมีกำไรสุทธิ (หลังหักค่าใช้จ่าย ดอกเบี้ย ค่าเสื่อมราคา และภาษีแล้ว) 5 บาท

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (Return on Asset: ROA) หมายถึง อัตราส่วนที่วัดกำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้ต่อรวมสินทรัพย์เฉลี่ย หน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ ค่ายิ่งมากยิ่งดี แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สินให้เกิดกำไรกลับมายังบริษัท โดยที่รวมสินทรัพย์เฉลี่ยจะถูกคำนวณได้จาก ค่าเฉลี่ยรายไตรมาส = (ยอดสิ้นสุดไตรมาสก่อนหน้า + ยอดสิ้นสุดไตรมาสปัจจุบัน)/2

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) หมายถึง อัตราส่วนที่วัดกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย หน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ ค่ายิ่งมากยิ่งดี แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารส่วนของผู้ถือหุ้นให้เกิดกำไรสุทธิกลับมายังบริษัท โดยที่ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยจะถูกคำนวณได้จาก ค่าเฉลี่ยรายไตรมาส = (ยอดสิ้นสุดไตรมาสก่อนหน้า + ยอดสิ้นสุดไตรมาสปัจจุบัน)/2

ราคาตลาด (Market price) หมายถึง ราคาหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยราคาตลาดจะถูกกำหนดจากอุปสงค์และอุปทานของหลักทรัพย์นั้น ในกรณีศึกษาที่ใช้ ราคาปิดซึ่งเป็นราคาตลาดที่มีการซื้อขายเป็นรายการสุดท้าย ณ วันสุดท้ายของสิ้นเดือน ณ สิ้นแต่ละไตรมาส

หลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communications Technology Securities) หมายถึง หลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3 บริษัท ที่มีการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผ่านเกณฑ์คัดเลือกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ไปอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communications Technology Sector) โดยในกรณีศึกษาครั้งนี้ได้ทำการคัดเลือกบริษัทจดทะเบียนที่เป็น Operator 3 ราย ได้แก่ TRUE, ADVANC และ DTAC เนื่องจากได้รับผลกระทบโดยตรงในการเกิดขึ้นของสัมปทานระบบใบอนุญาต 3G บนมาตรฐานคลื่นความถี่ 2100 MHz

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ทฤษฎีทางการเงิน

ทฤษฎีทางการเงิน ในที่นี้เน้นใช้เป็นทฤษฎีอัตราส่วนทางการเงิน อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไร และผลการดำเนินงานของบริษัทได้ดีกว่าตัวเลขข้อมูลดิบที่แสดงไว้ในงบการเงิน โดยการนำรายการต่าง ๆ ในงบดุลและงบกำไรขาดทุนมาหาอัตราส่วนระหว่างกันแล้วทำให้เกิดความหมายผลลัพธ์ที่ได้เรียกว่าอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งทำให้สามารถวิเคราะห์งบการเงินได้ประโยชน์มากขึ้น หรืออาจจะนำอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทหนึ่งไปเปรียบเทียบกับอีกของบริษัทหนึ่ง หรืออาจนำอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม หรือกับอัตราส่วนของบริษัทนั้น ๆ เองในอดีตก็ได้ สูตรการคำนวณอาจจะเป็นสูตรที่คำนวณเองก็ได้แต่ความยากจะอยู่ที่การตีความตัวเลขว่าหมายถึงอะไร ตัวเลขที่ได้สามารถจะสื่อไปถึงธุรกิจว่ามีผลประกอบการดีหรือไม่ดีอย่างไร มีปัญหาที่ธุรกิจควรจะแก้ไขตรงจุดใดบ้าง อย่างไร ซึ่งถ้าหากมีการตัดสินใจลงทุนบนข้อมูลเหล่านี้ก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากการขาดทุนได้

ตัวเลขอัตราส่วนทางการเงินที่มีความหมายจะต้องบอกการเปรียบเทียบได้ว่า ดีกว่าหรือแย่กว่าโดยสามารถนำไปเปรียบเทียบกับ

อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ซึ่งได้จากการเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มบริษัทที่ทำธุรกิจเดียวกันเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการเปรียบเทียบ แต่ข้อเสียคือ การจัดทำตัวเลขเหล่านี้ค่อนข้างยุ่งยากและต้องใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

อัตราส่วนทางการเงินในอดีตของธุรกิจ ซึ่งได้จากการเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทเองในช่วงการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งจะช่วยให้มองภาพธุรกิจได้ดีที่สุด

อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทคู่แข่ง การเปรียบเทียบจะทำให้รู้ถึงจุดอ่อนจุดแข็งของธุรกิจเทียบกับบริษัทคู่แข่งและทำให้สามารถกำหนดกลยุทธ์ในการแข่งขันได้ แต่มีข้อจำกัดคือ ข้อมูลงบการเงินที่จะนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันควรมีระบบบัญชี วิธีการบันทึกบัญชี และรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกันด้วย ซึ่งในโลกธุรกิจจริง ๆ เป็นไปได้ค่อนข้างยาก

การวิเคราะห์งบการเงินนั้น โดยทั่วไปจะมีการวางเป้าไว้ดังนี้

เพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจและแนวโน้มในอนาคต ซึ่งจะเป็นตัวชี้ นักลงทุนถึงโอกาสที่จะทำกำไรในอนาคตจากการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทนี้ด้วย ถ้า ความสามารถในการทำกำไรมีสูง

เพื่อให้ทราบถึงระดับความเสี่ยงของธุรกิจที่จะทำให้นักลงทุนขาดทุนจากการลงทุนได้ ถ้าหาก ธุรกิจมีความเสี่ยงในเรื่องต่อไปนี้สูง ได้แก่

1. **ความเสี่ยงของธุรกิจ (Business Risk)** โดยดูจากความผันผวนของยอดขายและต้นทุน ขยายซึ่งจะกระทบต่อการทำกำไร

2. **ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk)** เป็นการพิจารณาว่าธุรกิจมีความสามารถในการ จ่ายคืนหนี้สินได้มากน้อยเพียงใด หมายความว่า ถ้าธุรกิจไม่มีความสามารถในการจ่ายคืนหนี้สิน หรือดอกเบี้ย จะทำให้ธุรกิจนั้นมีภาระผูกพันที่จะต้องหารายได้อีกมาจ่ายคืนหนี้และถ้าหารายได้ ไม่เพียงพอก็มีโอกาสล้มละลาย ทำให้นักลงทุนขาดทุนตามไปด้วย

3. **ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)** จะดูว่าธุรกิจมีความสามารถในการระดม เงินทุนจากภายนอกบริษัทมากน้อยแค่ไหน เช่น การกู้ยืมจากธนาคาร การออกหุ้นกู้ หรือหุ้นสามัญ ถ้าธุรกิจมีความสามารถต่ำโอกาสที่จะเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินก็มีสูง

จากเป้าหมายการวิเคราะห์งบการเงินข้างต้น สามารถแบ่งประเภทอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ ในการวิเคราะห์ได้เป็น

อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ซึ่งจะวัดว่าธุรกิจ สามารถที่จะทำกำไรและกระแสเงินสดได้มากขึ้นหรือน้อยลง อัตราผลตอบแทนที่สูงจะหมายถึง ความสามารถในการทำกำไรของกิจการมีสูง แยกพิจารณาได้หลายอัตราส่วน ได้แก่ อัตรา ผลตอบแทนขั้นต้น (Gross Margin), อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงาน (Operating Margin), อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ(Net profit Margin), อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (Return on Asset: ROA), อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น(Return on Equity: ROE),

อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) เป็นการวัดความสามารถของบริษัทในการ จ่ายคืนหนี้สินระยะสั้นของกิจการ อัตราส่วนที่สูงหมายถึง ธุรกิจมีสภาพคล่องทางการเงินสูง อัตราส่วนกลุ่มนี้ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio), อัตราหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio)

อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการทำงาน (Activity Ratio) เป็นการวัดว่าบริษัทลงทุนไป ก่อให้เกิดรายได้หรือไม่ และมีประสิทธิภาพ คือ ด้วยต้นทุนที่ต่ำหรือไม่ ยิ่งอัตราส่วนสูงแสดงว่า สินทรัพย์นั้นถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพสูง สร้างรายได้ได้มาก อัตราส่วนดังกล่าว ได้แก่ อัตราการ หมุนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover), อัตราการหมุนของสินค้าคงคลัง (Inventory

Turnover), อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fix Assets Turnover), อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)

อัตราส่วนวัดภาระหนี้สิน (Leverage Ratio) เป็นการวัดความสามารถในการจ่ายคืนหนี้สินระยะยาว และความสามารถที่จะระดมทุนใหม่ในอนาคต เป็นการแสดงถึงโครงสร้างเงินทุนของธุรกิจว่าประกอบไปด้วยหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นเท่าไร ซึ่งหากสัดส่วนหนี้สินมีสูงมากเท่าไรก็แสดงว่าธุรกิจมีความเสี่ยงสูงในการดำเนินธุรกิจและความสามารถในการกู้ยืมเงินใหม่เพื่อรักษาสภาพคล่องจะต่ำ โอกาสที่ธุรกิจจะเกิดปัญหาถูกฟ้องล้มละลายก็อาจจะเป็นไปได้ หากไม่สามารถจัดหาเงินทุนหมุนเวียนหรือเพิ่มทุนในส่วนของผู้ถือหุ้นได้ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio), อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Assets), อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายคืนดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio)

อัตราส่วนวัดมูลค่าตลาด (Market Value Ratio) เป็นการวัดมูลค่าหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ว่าน่าสนใจลงทุนหรือไม่ เป็นอัตราส่วนที่วัดระหว่างราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานของบริษัทในรูปของกำไรสุทธิต่อหุ้น และมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น ได้แก่ อัตราส่วนราคาต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (PE Ratio), อัตราส่วนราคาต่อมูลค่าตามบัญชี (P/BV Ratio)

แนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental Analysis)

แนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental Analysis) หมายถึง การพิจารณาปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งปัจจัยภายใน เช่น ความสามารถในการก่อให้เกิดรายได้และกำไรของบริษัท ภาระหนี้สินของบริษัท โดยนักลงทุนสามารถพิจารณาจากปัจจัยเชิงปริมาณที่เป็นตัวเลขได้แก่ งบการเงิน และข้อมูลที่เป็นเชิงคุณภาพ เช่น ประวัติผู้บริหารของบริษัท ส่วนแบ่งการตลาด โครงการในอนาคต รวมทั้งปัจจัยภายนอก เช่น ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง ภาวะอุตสาหกรรม ราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมถึงปัจจัยจากต่างประเทศ เพื่อนำมาประมาณการงบการเงินและหามูลค่าหรือราคาที่เหมาะสมของตัวหุ้น สิ่งเหล่านี้ส่วนใหญ่แล้วจะมีนักวิเคราะห์เป็นผู้ทำรายงาน เพียงแต่นักลงทุนต้องอ่านรายงานให้เข้าใจจึงจะมีประโยชน์

แนวคิดในการวิเคราะห์งบการเงินที่มีต่อการตัดสินใจลงทุน

งบการเงิน หมายถึง รายงานผลประกอบการทางการเงินของบริษัทซึ่งจัดทำขึ้นตามวิธีการทางบัญชี โดยเป็นการรายงานกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ อาจจะเป็นระยะเวลา 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือ 12 เดือน การวิเคราะห์งบการเงินเป็นการใช้เครื่องมือต่างๆ มาประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทโดยพิจารณาจากงบการเงิน เพื่อให้ทราบถึงฐานะและความมั่นคงของบริษัทนั้นๆ เพื่อการตัดสินใจลงทุน

ประโยชน์ของการวิเคราะห์งบการเงินที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์

การลงทุนในหุ้นสามัญได้แก่ตาม เป็นการลงทุนที่นักลงทุนคาดหวังว่าจะได้ผลตอบแทนกลับมาในอนาคต ทั้งในรูปของเงินปันผล (Dividend) และกำไรจากการขายหลักทรัพย์ (Capital Gain) ดังนั้น การตัดสินใจลงทุน ณ วันนี้ จึงเป็นการมองอนาคตของบริษัทที่นักลงทุนจะลงทุน โดยคาดว่าระดับราคาหุ้นของบริษัทนั้น ๆ จะเพิ่มสูงขึ้น ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อเคลื่อนไหวของราคาหุ้นคือ ผลประกอบการของบริษัท ยิ่งบริษัทมีความสามารถในการทำกำไรสูง โอกาสที่ราคาหุ้นจะเคลื่อนไหวเพิ่มขึ้นก็สูงขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น การวิเคราะห์งบการเงินในอดีตของบริษัทจึงนับเป็นข้อมูลพื้นฐานให้นักลงทุนใช้มองแนวโน้มการทำกำไรในอนาคตของบริษัทนั้น ๆ ว่า จะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ทำให้การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุนเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์และถูกต้องแม่นยำขึ้น

ประโยชน์จากงบการเงิน

1. จะทราบว่าบริษัทที่จะลงทุนมีความสามารถในการทำกำไรในอดีตเป็นอย่างไร ในอนาคตมีแนวโน้มจะทำกำไรได้มากขึ้นหรือไม่ เพราะส่งผลถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ
2. จะทราบว่าบริษัทมีปัญหาทางการเงินหรือไม่ มีภาระหนี้สินที่นักลงทุนอาจจะต้องเข้าร่วมรับภาระความเสี่ยงมากน้อยแค่ไหน นักลงทุนรับความเสี่ยงได้หรือไม่ถ้ากิจการมีอันต้องล้มเลิกไปทรัพย์สินที่มีอยู่นั้น เจ้าของกิจการต้องใช้คืนเจ้าหนี้ทั้งหมดก่อนจึงจะได้รับส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งบางครั้งทรัพย์สินที่มีอยู่หลังจากจ่ายคืนเจ้าหนี้แล้วอาจจะไม่พอจ่ายคืนส่วนของผู้ถือหุ้นก็เป็นได้ คือเป็นการรับรู้ความเสี่ยงที่จะไม่ได้ผลตอบแทนอย่างที่นักลงทุนคาดหวัง
3. จะได้ทราบเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของบริษัท เช่น ลูกหนี้ของบริษัทมีคุณภาพหรือไม่ มีการชำระหนี้ตามปกติหรือล่าช้า ถ้ามีความล่าช้าบริษัทได้หาแนวทางในการแก้ไขได้หรือไม่ หรือการบริหารสินค้างคลัง บริษัทมีปริมาณสินค้างคลังมากเกินไปหรือไม่ เพราะอาจทำให้เกิดเงินทุนจม แต่ถ้าสินค้าเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว ธุรกิจจะมีเงินหมุนเวียนไปหาผลประโยชน์ได้เร็ว ถ้าวามีประสิทธิภาพ การบริหารสินทรัพย์ที่ขาดประสิทธิภาพจะทำให้ธุรกิจเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินจนอาจจะต้องปิดกิจการได้ แม้ว่าจะยังสามารถทำกำไรก็ตาม โดยเฉพาะในช่วงที่ไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นมาหมุนเวียน อย่างเช่น การงดปล่อยเงินกู้ของธนาคารในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์งบการเงิน ควรจะต้องคำนึงด้วยว่างบการเงินเป็นผลประกอบการของธุรกิจที่เกิดขึ้นในอดีต ผลประกอบการที่ดีในอดีตอาจจะไม่ดีในอนาคตก็ได้ ในขณะที่บริษัทที่มีผลประกอบการในอดีตที่ไม่ดีเลย ในอนาคตผลประกอบการอาจจะฟื้นตัวดีขึ้นอย่างมากก็ได้ ทั้งนี้เนื่องจากยังมีปัจจัยอื่น ๆ ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของบริษัท ซึ่งนักลงทุนต้องคำนึงถึงประกอบกันไปด้วย สิ่งที่นักลงทุนควรระวังอีกอย่างหนึ่งก็คือ หากนักลงทุนพบว่าธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่อาจจะกระทบผลประกอบการ แม้ว่าในขณะนั้นจะมี

การทำกำไรอย่างมากมาาก็ตาม อย่างเช่น มีการก่อกำขึ้นเรื่อยๆ ใดๆ ควรจะพึงระวังว่าบริษัทอาจจะเกิดปัญหาการชำระหนี้ในอนาคตก็ได้ สรุปได้ว่า การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ นักลงทุนจะต้องมองอนาคตมากกว่าอดีตกับปัจจุบัน

สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential statistical analysis)

โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระจากสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) ซึ่งเป็นวิธีทางสถิตินำมาประยุกต์ใช้ประมาณค่าหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าปัจจัยเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมากน้อยเพียงใด โดยเลือกใช้เทคนิคการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบไปด้วย สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2), สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่ปรับปรุงแล้ว (Adjusted R^2), สถิติทดสอบ F-test, สถิติทดสอบ t-test, ค่าดอร์บิน - วัตสัน (Durbin - Watson) และการตรวจสอบค่าความคลาดเคลื่อน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุทธิเพ็ญ ตีสวัสดิ์ (2553) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2551 จำนวน 20 บริษัท สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression analysis) จากผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นักลงทุนในตลาดทุนของประเทศไทย ใช้ข้อมูลทางบัญชีในด้านอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงในงบการเงิน เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจกำหนดราคาหลักทรัพย์ ผลการศึกษาจึงเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้กับผู้ใช้งบการเงินในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑามาศ นันตะราช (2551) ที่ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาตลาดหลักทรัพย์ของกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ราคาตลาดหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารที่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 6 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดหลักทรัพย์มากที่สุด จำนวน 7 ใน 11 หลักทรัพย์ ซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดหลักทรัพย์ได้ การพิจารณาอัตราส่วนทางการเงินเป็นเพียงหนึ่งในหลายปัจจัย ในการลงทุนมีความเสี่ยงนักลงทุนจะต้องพิจารณาจากหลายปัจจัยก่อนการตัดสินใจลงทุน เช่นอัตราแลกเปลี่ยน ภาวะเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การเมือง นโยบายการเงิน

การคลัง ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของธุรกิจ ข้าวสาลี และการแก่งำไร เป็นต้น มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์

กนกกาญจน์ ทวีอภิรดีเจริญ (2541) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหุ้นหมวดอสังหาริมทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหุ้นหมวดอสังหาริมทรัพย์ โดยมีผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหุ้นหมวดอสังหาริมทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญในทางบวกกับดัชนีราคาหุ้นหมวดอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชน ดัชนีดาวนโจนส์และอัตราเงินเฟ้อ ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารมีความสัมพันธ์ในทางลบ หรือทิศทางตรงกันข้ามกับดัชนีราคาหุ้นหมวดอสังหาริมทรัพย์

อัญชุลี ศุภระศร (2549) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผลการวิจัยพบว่า อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ อัตราเฉลี่ยดอกเบี้ยมาตรฐานของสหรัฐฯ และราคาน้ำมันดิบ Brent มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับดัชนีราคาหลักทรัพย์กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับดัชนีราคาหลักทรัพย์กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

กาญจนา วิบูลย์พานิช (2547) ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์ โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์ในประเทศไทย โดยมีผลการศึกษาพบว่า เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบของตัวแปรปัจจัยทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์ในประเทศไทยพบว่า ปริมาณเงินระดับราคาทองคำ ระดับรายได้และอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก มีอิทธิพลในทิศทางเดียวกัน ส่วนระดับราคาเชื้อเพลิง อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ มีอิทธิพลในทิศทางตรงกันข้าม และระดับราคาเชื้อเพลิงมีผลต่อมูลค่าดัชนีราคาหลักทรัพย์ในประเทศไทยมากที่สุด ส่วนอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย มีอิทธิพลต่อมูลค่าดัชนีราคาหลักทรัพย์ในประเทศไทยน้อยที่สุด

งานวิจัยชิ้นนี้ได้สนใจศึกษาผลกระทบอัตราส่วนทางการเงินที่เป็นอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรที่มีต่อราคาตลาดในหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เหตุผลที่เลือกหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เนื่องจากเป็นกลุ่มธุรกิจที่กำลังเติบโต โดยอ้างอิงจากงานวิจัยของหลาย ๆ ที่มา

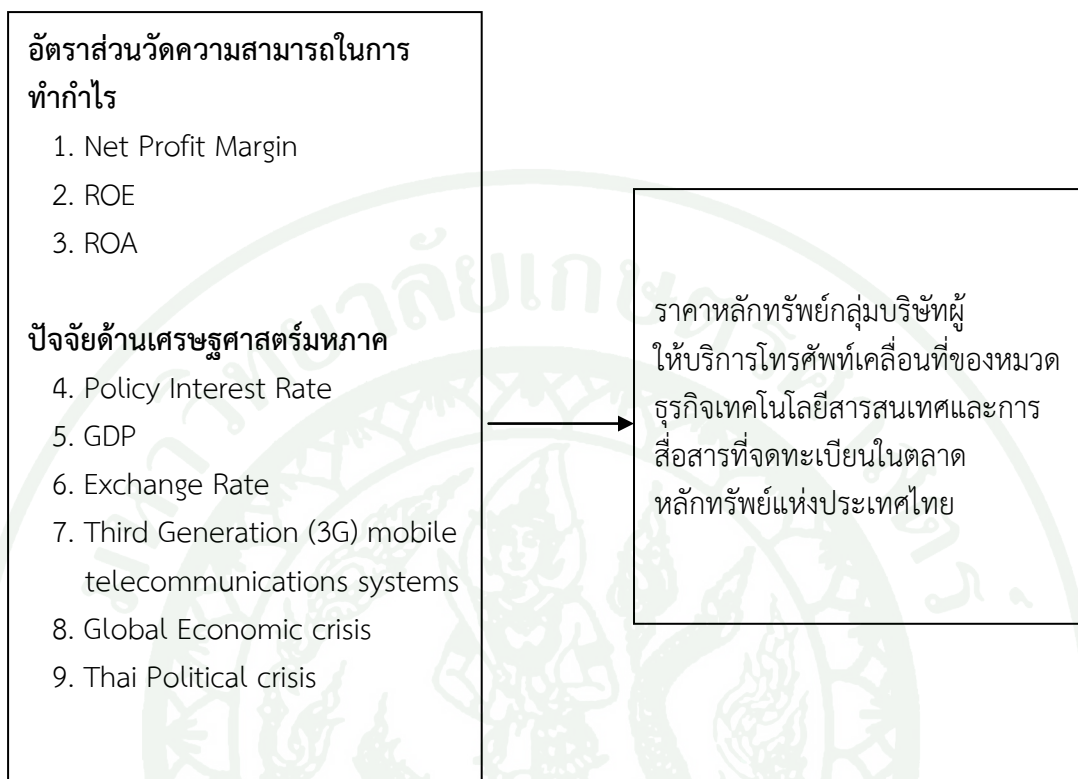
Morgan Stanley (2010) ศึกษาปริมาณการใช้งานระบบ 3G ทั่วโลกพบว่า จีนเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดในโลก คือ 384 ล้านคน จาก 1.8 พันล้านคนทั่วโลก และเป็นประเทศที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตมากที่สุดที่ 29% ต่อปี แต่สหรัฐอเมริกา มีจำนวนผู้ใช้งานระบบ 3G มากที่สุดในโลก คือ 112 ล้านคน จากผู้ใช้งานระบบ 3G จำนวน 528 ล้านคนทั่วโลก ญี่ปุ่นมีอัตราการกระจายตัวของการใช้งานระบบ 3G สูงที่สุด คิดเป็น 90% ของจำนวนประชากร ในขณะที่ TeleGeography Research (2009) ประเมินการใช้งระบบ 3G ใน ค.ศ. 2013

โดยคำนวณเป็นสัดส่วนแยกตามทวีปพบว่า ทวีปเอเชียมีผู้ใช้งานระบบ 3G มากที่สุด คิดเป็น 40% ของผู้ใช้งานทั่วโลก ตามมาด้วยยุโรปตะวันตก 19% อันดับที่ตามเป็นทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ จำนวนผู้ใช้งานเท่ากันที่ 10%

เมื่อมองมาถึงพัฒนาการของระบบ 3G ในประเทศไทย K. Dasgupta (2009) ศึกษาผลกระทบจากการลงทุนพัฒนาระบบ 3G ของประเทศไทยพบว่า ทุกการลงทุน 1,000 ล้านบาท จะเพิ่มการจ้างงานกว่า 77,000 ตำแหน่ง นอกจากนี้ยังศึกษาผลกระทบจากความล่าช้าของการลงทุนพัฒนาระบบ 3G ซึ่งคิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ 0.63-1.26 พันล้านเหรียญสหรัฐ สอดคล้องกับ NTC และ Chalmers University of Technology (2008) ศึกษามูลค่าระบบ 3G บนคลื่นความถี่ 1900 MHz ในประเทศไทย ด้วยการประเมิน 3 รูปแบบ พบว่า Economy-wide Model ประเมินมูลค่าระบบ 3G ที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ประมาณ 2.5-5 พันล้านเหรียญ (ค.ศ. 2011-2025) จาก Business-based Model มูลค่าระบบ 3G ต่อผู้ให้บริการเครือข่าย 1 ราย ประมาณ 230-270 ล้านบาท (ค.ศ. 2011-2026) และ Econometric-based Model ค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมของการประมูลสัมปทานระบบ 3G ที่มีอายุ 20 ปี ประมาณ 110-120 ล้านบาท

เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ (2553) กล่าวว่า เทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่ กำลังปฏิวัติการสื่อสารของมวลมนุษยชาติ ซึ่งสามารถทวีพลังอำนาจด้านข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้บริโภคในทุกด้าน เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และเป็นตัวผลักดันทำให้เกิดนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและธุรกิจตามมาอย่างมากมายเปลี่ยนสถานะเศรษฐกิจของประเทศและของโลกอย่างก้าวกระโดด ซึ่งจากเดิมที่โลกของเราเคยแยกกันอยู่มาก่อน กลับถูกทำให้เชื่อมต่อกันได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการศึกษา

การศึกษานี้มีการตั้งสมมติฐานการศึกษาไว้ ดังนี้

1. อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ (Net Profit Margin) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (Return on Asset: ROA) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศไทย (Gross Domestic Product: GDP) และ การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3 หรือ Third Generation Mobile Telecommunications (3G) ของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กันกับราคาหลักทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน

2. อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate) ของประเทศไทย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา (Exchange Rate: EX) วิกฤตเศรษฐกิจในประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศในกลุ่มยูโรโซน และ วิกฤตการเมืองของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กันกับราคาหลักทรัพย์ในทิศทางตรงกันข้าม

บทที่ 3

สภาพทั่วไป

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การระดมทุนของกิจการ

ในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจผู้ประกอบการจะต้องการเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมเหล่านั้น เงินทุนจากแหล่งที่มาต่างกัน ก็มีต้นทุนเงินทุนที่แตกต่างกัน เมื่อกิจการ (สำหรับกรณีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือบริษัทจำกัด) มีความต้องการเงินทุนในการขยายกิจการ หรือนำเงินมาใช้ในการดำเนินงาน บริษัทอาจมีวิธีการหรือทางเลือกในการระดมเงินทุนได้จาก 2 แหล่งใหญ่ ๆ ซึ่งได้แก่

1. การระดมเงินจากตลาดเงิน (Money Market) เป็นแหล่งในการระดมเงินออมระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี) โดยผู้ให้กู้จะมอบเงินให้กับผู้กู้ก่อน และคาดว่าจะได้รับเงินต้นคืนพร้อมทั้งดอกเบี้ยในภายหลัง สถาบันในตลาดเงินได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และ บริษัท เครดิทฟองซิเออร์ เป็นต้น โดยมีพันธะผูกพันในการที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยให้กับสถาบันการเงินที่กู้ยืมมา

2. การระดมเงินจากตลาดทุน (Capital Market) เป็นแหล่งในการระดมเงินออมระยะยาว (มากกว่า 1 ปี) ธุรกิจในตลาดส่วนใหญ่จะต้องใช้ตราสารทางการเงิน หรือ หลักทรัพย์ในตลาดทุน เป็นเครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล หน่วยลงทุนของกองทุนรวม หรือใบสำคัญแสดงสิทธิ เป็นต้น เพื่อขายให้กับบุคคลภายนอกหรือประชาชนทั่วไปสำหรับไปในตลาดแรก (Primary Market) ซึ่งเป็นตลาดสำหรับหลักทรัพย์ที่ออกใหม่โดยผู้ที่ต้องการเงินทุน และต้องการจะระดมเงินทุนจากผู้ลงทุนโดยตรงด้วยการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ ในส่วนของตลาดรอง (Secondary or Trading Market) นั้นจัดตั้งเพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางเสริมสภาพคล่องให้แก่หลักทรัพย์ที่ผ่านการจองซื้อในตลาดแรก (Primary Market) ให้สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือความเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ได้ ช่วยสร้างความมั่นคงแก่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ในตลาดแรก (Primary Market) ว่านักลงทุนสามารถขาย หลักทรัพย์นั้น เพื่อเปลี่ยนกลับคืนเป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ สถาบันในตลาดทุน ได้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ เช่น บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ เป็นต้น

ปริมปราง พีรภาพรกุล (2554) กล่าวว่า การจัดหาเงินทุนของผู้ประกอบการนั้นมักจะดำเนินการผ่านทางตลาดเงิน ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการจะต้องรับภาระในการชำระเงินคืนในอนาคต โดยอาจจะต้องเผชิญกับการคิดอัตราดอกเบี้ยจากสถาบันในอัตราที่สูง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกิจการจนอาจทำให้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ และถ้าในกรณีที่ผู้ประกอบการต้องการขยายหรือปรับปรุงกิจการ เพื่อรองรับการแข่งขันที่มีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต การจัดหาเงินลงทุนจากสถาบันการเงินเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ ดังนั้นการออกหลักทรัพย์ขายในตลาดซึ่งเป็นการระดมทุนจากนักลงทุนโดยทั่วไปผ่านตลาดทุนก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ประกอบการและยังเป็นวิธีที่สามารถช่วยลดความเสี่ยงของผู้ประกอบการจากการผันผวนของอัตราดอกเบี้ยได้อีกด้วย

การระดมเงินทุนของบริษัทผ่านการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปที่มีเงินทุนเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการตามสัดส่วนการถือครองหุ้นสามัญ (Common stock) โดยที่ไม่จำเป็นต้องเข้าบริหารกิจการของบริษัท หากไม่มีความต้องการในการบริหารกิจการ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทำหน้าที่เป็นเสมือนสะพานเชื่อมระหว่างผู้มีเงินทุนส่วนเกินกับภาคธุรกิจที่ต้องการเงินทุนเพื่อดำเนินกิจการ สำหรับประโยชน์ที่เกิดกับทั้ง 2 ฝ่าย คือนักลงทุน และบริษัทจดทะเบียน ซึ่งสามารถแยกได้ดังนี้

ประโยชน์ต่อกิจการ

1. แหล่งระดมเงินทุนระยะยาว การเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ทำให้บริษัทสามารถระดมทุนได้จากประชาชนโดยตรง เพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนหรือขยายธุรกิจได้โดยง่ายและรวดเร็ว ซึ่งก่อให้เกิดความได้เปรียบในด้านการแข่งขัน รวมทั้งช่วยให้มีโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมต่อการดำเนินกิจการ ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์จึงเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาวที่รองรับความต้องการใช้เงินทุนในการขยายธุรกิจของบริษัทในระยะยาวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การเป็นบริษัทจดทะเบียนยังเป็นการเปิดโอกาสในการเลือกระดมทุนผ่านการออกหลักทรัพย์ประเภทอื่นๆ ได้ง่ายโดยเกิดขึ้นภายหลังการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผ่านการออกตราสารทางการเงินได้หลายประเภท เช่น หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ ใบสำคัญในการแสดงสิทธิการซื้อหุ้น เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทในการเลือกใช้ ตราสารทางการเงินที่มีความเหมาะสมต่อบริษัทและสภาพแวดล้อมทางการเงินในขณะนั้น

2. ภาพพจน์ที่ดีต่อกิจการ การเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในฐานะที่บริษัทได้ผ่านเกณฑ์การพิจารณาจาก สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และคณะกรรมการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นบริษัทที่มีผลการดำเนินงานที่ดี และมีฐานะมั่นคงในระดับหนึ่ง รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส ภาพลักษณ์ที่ดีนี้จะก่อให้เกิดคุณประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของบริษัท เช่น ความน่าเชื่อถือ อำนาจในการต่อรอง และสร้างความตระหนักตลอดจนความนิยมในผลิตภัณฑ์หรือบริการของกิจการโดยทางอ้อม นอกจากนี้การเผยแพร่ข่าวสารและความเคลื่อนไหวของบริษัทผ่านสื่อต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และภาคธุรกิจ ล้วนเป็นสิ่งที่สามารถเกื้อกูลต่อกิจการของบริษัทให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของสาธารณชนมากยิ่งขึ้น คุณประโยชน์นี้หากสามารถตีค่าเป็นตัวเงินแล้วย่อมหมายถึงค่าใช้จ่ายมูลค่ามหาศาลสำหรับ

คู่แข่งที่มีได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่จะต้องใช้ในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของสาธารณชน

3. จุดเริ่มต้นในการเชื่อมโยงหรือขยายธุรกิจกับธุรกิจต่างประเทศ ในยุคโลกาภิวัตน์การประกอบธุรกิจระหว่างประเทศได้ทวีความสำคัญมากขึ้น การมีแนวร่วมโดยเฉพาะแนวร่วมจากกิจการในต่างประเทศที่สามารถเกื้อหนุนระหว่างกันทั้งในด้านการตลาด การผลิต เทคโนโลยี การเงิน และบุคลากร ย่อมส่งผลให้เกิดความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ย่อมเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี และเป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจในการเข้าร่วมลงทุนจากธุรกิจต่างชาติซึ่งจะเกื้อหนุนให้เกิดการขยายตัวทางธุรกิจอย่างต่อเนื่องและสามารถเพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่บริษัทมากยิ่งขึ้น

4. การสร้างความรับผิดชอบและการบริหารงานแบบมืออาชีพ การเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้บริษัทมีการปรับปรุงระบบการบริหารงานภายในของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพและรัดกุมมากขึ้น เนื่องจากบริษัทจะอยู่ในความสนใจของผู้ลงทุนโดยมีราคาหลักทรัพย์ของบริษัทเป็นตัวสะท้อนความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกิจการในระดับหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันการเข้าจดทะเบียนก็จะเป็นเครื่องมือ ในการกำกับดูแลการบริหารกิจการให้เป็นไปในทิศทางที่ควรจะเป็น ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพตลอดจนเพิ่มพูนประสิทธิผลในการประกอบธุรกิจอันจะเป็นผลประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทโดยรวม

5. ความภาคภูมิใจของบุคลากรของบริษัท คุณประโยชน์ที่สำคัญประการหนึ่งที่มีมักจะถูกมองข้ามจากการที่บริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ ความภาคภูมิใจของพนักงานของบริษัท โดยหากบริษัทนั้นมีผลประกอบการและภาพลักษณ์ที่ดีมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและรู้จักกันอย่างแพร่หลายย่อมทำให้บุคลากรของบริษัทเกิดความรู้สึกที่ดีต่อบริษัท หากผู้บริหารรู้จักใช้สิ่งนี้ให้เป็นประโยชน์โดยการสร้างความยึดมั่นหรือค่านิยมร่วม (Shared value) ให้เกิดขึ้นในลักษณะของการกระตุ้นให้บุคลากรทุกฝ่ายได้ตระหนัก และมีส่วนร่วมต่อการสร้างชื่อเสียงและเกียรติคุณของบริษัท คุณประโยชน์อันมหาศาลย่อมจะเกิดขึ้นกับบริษัทในระยะยาว

6. สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินปันผล บริษัทจดทะเบียนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนไปถือหุ้นของบริษัทอื่นที่จัดตั้งตามกฎหมายไทยหรือกองทุนรวม หรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทอื่นดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ โดยไม่ต้องนำเงินปันผลที่ได้มารวมเป็นรายได้ของบริษัทเพื่อเสียภาษี แต่เงินที่ได้รับดังกล่าวต้องเป็นเงินที่ได้รับจากหลักทรัพย์หรือหน่วยลงทุนที่ถือไว้ไม่น้อยกว่า 3 เดือนก่อน และหลังวันที่ได้รับเงินได้

ประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น

1. เสริมสร้างสภาพคล่องและมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม การเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ช่วยเสริมสร้างสภาพคล่องให้กับผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท เนื่องจากผู้ถือหุ้นเดิมสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือหรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้สะดวก และง่ายในเวลาที่ต้องการ ตลอดจนทราบมูลค่าที่แท้จริงของหุ้นตามความต้องการของตลาดอันเป็นมูลค่าเพิ่มที่ผู้ถือหุ้นเดิมจะได้รับ อีกทั้งยังใช้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมได้ เนื่องจากหลักทรัพย์ที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีสภาพคล่องและมีราคาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นราคาที่อ้างอิงได้ ทำให้ผู้ถือหุ้นสามารถที่จะนำหลักทรัพย์นั้นไปวางเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินส่วนตัวจากสถาบันการเงินได้ ซึ่งจะช่วยเพิ่มสภาพคล่องส่วนตัวให้แก่ผู้ถือหุ้นได้

2. ความคุ้มครองในการลงทุน ผู้ถือหุ้นจะได้รับความคุ้มครองในการลงทุน เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีกฎระเบียบในการกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้น ตลอดจนให้ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องพอเพียงทันเวลา และเท่าเทียมกัน

3. สิทธิประโยชน์ทางภาษี บุคคลธรรมดาที่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจดทะเบียนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ดังนี้

3.1 เงินได้จากการขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษี ถ้าหากนักลงทุนได้กำไร ก็ไม่จำเป็นต้องเสียภาษี แต่ถ้าหากนักลงทุนไปซื้อขายกันนอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะต้องเสียภาษี

3.2 ผู้มีเงินได้ซึ่งได้รับเงินปันผลจากบริษัทจดทะเบียนจะถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย 10% โดยผู้มีเงินได้ซึ่งอยู่ในประเทศไทย มีสิทธิที่จะเลือกดำเนินการ ดังนี้ คือ ไม่นำเงินปันผลดังกล่าวมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้เฉพาะผู้มีเงินได้ที่ไม่ขอรับเงินภาษีที่ถูกหักไว้คืนหรือไม่ขอเครดิตภาษีที่ถูกหักไว้คืนไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือ เงินปันผลดังกล่าวมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ โดยจะได้รับการเครดิตภาษีคืนในภายหลัง ยกตัวอย่างเช่น ผู้มีเงินได้จะได้รับการเครดิตภาษี 3 ใน 7 ของเงินปันผลที่ได้รับในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนที่มีการจ่ายเงินปันผลนั้นได้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา 20 % (มูลค่าของการเครดิตภาษีสามารถคำนวณได้จากสูตร $X/(100 - X)$ โดย X คืออัตราภาษีเงินได้ที่บริษัทได้เสียอยู่)

การก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความคิดในการก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเริ่มต้นเมื่อรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภาคเอกชนในการระดมเงินทุนเพื่อการพัฒนาประเทศ และได้มีการกำหนดให้การพัฒนาตลาดทุนเป็นเป้าหมายที่สำคัญเป้าหมายหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่

2 (พ.ศ. 2510 – 2541) ในปี พ.ศ. 2510 อนุกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนเอกชนจึงได้มีการประชุมปรึกษาหารือกันและลงความเห็นว่า การที่จะส่งเสริมการระดมเงินออมจากภาคเอกชนเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศได้นั้นรัฐบาลควรที่จะศึกษาถึงโครงสร้างและปัญหาในการพัฒนาตลาดทุนอย่างจริงจังก่อน ดังนั้นในเดือนเมษายน พ.ศ. 2512 รัฐบาลโดยคำแนะนำของธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ (World Bank) จึงได้ว่าจ้างให้ศาสตราจารย์ซิดนีย์ เอ็ม ร็อบบินส์ (Prof. Sidney M. Robbins) ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ทางด้านการเงินจากมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย (Columbia University) ประเทศสหรัฐอเมริกา มาช่วยทำการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการจัดตั้งตลาดทุนในประเทศไทย

ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2513 ศาสตราจารย์ซิดนีย์ เอ็ม ร็อบบินส์ได้เสนอรายงานเรื่อง “A Capital Market in Thailand” ต่อธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งชี้ให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญต่าง ๆ ของการพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทย เช่น ปริมาณหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายกันมีจำนวนจำกัด การขาดความสนใจที่จะทำการซื้อขายหลักทรัพย์ และการขาดสถาบันตลาดทุนที่สมบูรณ์ พร้อมกันนี้ศาสตราจารย์ซิดนีย์ เอ็ม ร็อบบินส์ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้อีกด้วย เช่น มีการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีให้แก่ผู้ถือหุ้น การปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าอันกระทบกระเทือนถึงความปลอดภัยและความผาสุกแห่งสาธารณชน โครงการเพิ่มอุปสงค์และอุปทานในหลักทรัพย์ มาตรการที่ก่อให้เกิดมาตรฐานปฏิบัติทางบัญชีและการสอบบัญชีที่ดี และการปรับปรุงการดำเนินงานของสถาบันต่าง ๆ ในตลาดทุน เป็นต้น

หลังจากที่ได้มีการศึกษารายงานดังกล่าวอย่างละเอียดและรอบคอบแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้เชิญศาสตราจารย์ซิดนีย์ เอ็ม ร็อบบินส์กลับมาอีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. 2513 เพื่อทำการศึกษาเหตุการณ์และสภาวะการณ์ล่าสุด และทำการพิจารณาทบทวนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในรายงานร่วมกับคณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดทุนของธนาคารแห่งประเทศไทย และในปี 2515 ก็ได้มีการตรากฎหมายกำหนดให้สถาบันการเงินประเภทธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์เข้ามาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งก่อนหน้านั้นสถาบันการเงินประเภทธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์เหล่านี้สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นอิสระโดยไม่มีหน่วยงานใดที่ทำหน้าที่กำกับดูแล

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทำการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม สมาชิกตลาดหุ้นกรุงเทพ ผู้แทนบริษัทค้าหลักทรัพย์ ผู้รับประกันการขายหลักทรัพย์ นายธนาคารพาณิชย์ และบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการนำมาประกอบเป็นแนวทางในการวางมาตรการที่เหมาะสมในการพัฒนาสถาบันการเงินตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519) และมีข้อสรุปว่า การซื้อขายหลักทรัพย์ทั้งหมดควรรวมอยู่ที่แห่งเดียว ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้เห็นถึงวิธีการประมูลและสามารถทราบราคาหลักทรัพย์ได้เสมอ พร้อมทั้งเสนอให้ภาครัฐบาลมีบทบาทริเริ่มและให้การสนับสนุนการปฏิรูปตลาดหุ้นเดิมที่มีอยู่แล้ว

ดังนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตลาดหุ้นขึ้นซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตลาดหุ้นกรุงเทพ บริษัท Houseman & Co., Ltd. บริษัท Siamerican Securities Ltd. บริษัทค้าหลักทรัพย์และการลงทุนจำกัด บริษัทกรุงเทพธนาคม จำกัด และบริษัทบางกอกโนมูระ จำกัด โดยมีคณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดหุ้นจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงานและดำเนินการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้น กำหนดให้เอกชนเป็นผู้ทำการบริหารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในขณะที่ภาครัฐบาลจะเป็นเพียงผู้กำกับและดูแลให้การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นไปตามด้วยบทกฎหมายเท่านั้น

ในวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2517 รัฐบาลจึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ของประเทศพร้อมทั้งให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อที่จะส่งเสริมการออมทรัพย์และการระดมเงินทุนในประเทศ สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการธุรกิจและอุตสาหกรรมในประเทศ ตลอดจนให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นในการซื้อขายหลักทรัพย์ ทำให้หลักทรัพย์มีสภาพคล่องและมีราคาที่เหมาะสม ผลมีการซื้อขายที่เป็นไปอย่างมีระเบียบ โดยที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีสภาพเป็นนิติบุคคลและเป็นสถาบันเอกชนที่ดำเนินงานโดยไม่หวังผลกำไร

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นแหล่งศูนย์กลางสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือศูนย์กลางของการซื้อขายหุ้น ส่งเสริมการออมทรัพย์และการระดมทุนในประเทศเป็นศูนย์กลางการระดมเงินทุนจากผู้มีเงินออมไปยังธุรกิจที่ต้องการเงินทุน เพื่อแลกเปลี่ยนซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหุ้นที่มีอยู่ และเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้ทำการซื้อขายได้ อย่างไรก็ตามตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเองไม่ได้ทำการซื้อขายหลักทรัพย์โดยตรง หากแต่ทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลให้การซื้อขายหลักทรัพย์ให้เป็นไปอย่างมีระเบียบ คล่องตัวและยุติธรรม เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุน และก่อให้เกิดการระดมเงินออมจากประชาชนไปลงทุนในกิจการต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยส่วนรวม

สินค้าหลักในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ หลักทรัพย์จดทะเบียนของธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วขั้นต่ำ ภายหลังการกระจายหุ้น 300 ล้านบาทขึ้นไป โดยเราเรียกบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จดทะเบียนว่า “บริษัทจดทะเบียน” ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 600 กว่าบริษัทที่จดทะเบียนเพื่อระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีหลักทรัพย์จดทะเบียนหลากหลายประเภทให้ผู้สนใจลงทุนได้เลือกลงทุน เช่น หุ้นสามัญ (Common stock) หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred stock) หน่วยลงทุน (Unit Trust) หรือใบสำคัญแสดงสิทธิในการจองซื้อหุ้น (Warrants) ฯลฯ สำหรับสินค้าในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับความนิยมซื้อขายกันมากที่สุดและมีข้อมูลข่าวสารนำเสนอออกมาให้เห็นมากที่สุดก็คือ “หุ้นสามัญ” ตลอดระยะเวลากว่า 35 ปีที่ผ่านมา

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้พัฒนาระบบการซื้อขายและการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกในการลงทุนอย่างต่อเนื่อง และเพื่อตอบสนองความต้องการลงทุนที่ไม่เคยหยุดนิ่ง

การพัฒนาระบบการซื้อขายและการให้บริการที่สะดวกสบายและรวดเร็วยิ่งขึ้นของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น ทำให้นักลงทุนที่เป็นบุคคลทั่วไปสามารถเป็น “เจ้าของกิจการ” ได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วขึ้นโดยผ่านการซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการเปิดการซื้อขายครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 ภายใต้วิธีการซื้อขายแบบประมูลราคาอย่างเปิดเผย (Open Auction) ด้วยวิธีเคาะกระดานในห้องค้าหลักทรัพย์ (Trading Floor) จนกระทั่งในวันที่ 31 พฤษภาคม 2534 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนมาใช้ระบบการซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์เป็นครั้งแรก เรียกว่าระบบ ASSET (Automated System for the Stock Exchange of Thailand) และเมื่อ สิงหาคม 2551 ได้ปรับปรุงระบบซื้อขายใหม่เป็นระบบ ARMS (Advance Resilience Matching System) เพื่อรองรับรูปแบบการดำเนินธุรกรรมใหม่ๆ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งจัดให้มีระบบสำรองกรณีระบบขัดข้อง เพื่อให้ดำเนินการซื้อขายได้อย่างต่อเนื่อง ในวันที่ 3 กันยายน 2555 ตลาดหลักทรัพย์ได้พัฒนาระบบซื้อขายใหม่เรียกว่า SET CONNECT เพื่อตอบสนองการขยายตัวทางธุรกิจของอุตสาหกรรมหลักทรัพย์ โดยระบบใหม่สามารถรองรับปริมาณการซื้อขายที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น รวมถึงการออกสินค้าหรือบริการใหม่ๆ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำให้การเข้าถึง และเชื่อมต่อระบบส่งคำสั่งซื้อขายของบริษัทสมาชิกหรือนักลงทุนต่างประเทศกับระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์สะดวก รวดเร็วมากขึ้นด้วย Protocol ที่เป็นมาตรฐานสากล รวมทั้งการรองรับธุรกรรมใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

นักลงทุนสามารถทำการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบการซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ 2 วิธี ได้แก่

1. Automatic Order Matching (AOM) เป็นวิธีการซื้อขายที่ผู้ซื้อและผู้ขายส่งการเสนอซื้อและเสนอขายด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเข้ามายังระบบการซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยที่ระบบคอมพิวเตอร์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะทำการเรียงลำดับ และจับคู่คำสั่งซื้อขายให้โดยอัตโนมัติ

- 1.1 การจัดเรียงลำดับคำสั่งซื้อขายเมื่อสามารถส่งคำสั่งซื้อขายเข้ามา ระบบการซื้อขายจะเก็บคำสั่งซื้อขายไว้ตั้งแต่เวลาที่ส่งคำสั่งซื้อขาย จนถึงสิ้นวันทำการ และจัดเรียงคำสั่งซื้อขายตามลำดับของราคาและเวลาที่ดีที่สุด (Price then Time Priority) โดยมีหลักการคือ

- (1) คำสั่งซื้อที่มีราคาเสนอซื้อสูงที่สุดจะถูกจัดเรียงไว้ในลำดับที่หนึ่ง และถ้ามีราคาเสนอซื้อที่สูงกว่าถูกส่งเข้ามาใหม่ จะจัดเรียง ราคาเสนอซื้อที่สูงกว่าเป็นการเสนอซื้อในลำดับแรกก่อน และถ้ามีการเสนอซื้อในแต่ละราคามากกว่าหนึ่งรายการ ให้จัดเรียงตามเวลา โดยการเสนอซื้อที่ปรากฏในระบบการซื้อขายก่อนจะถูกจัดไว้เป็นการเสนอซื้อในลำดับก่อน

(2) คำสั่งขายที่มีราคาเสนอขายต่ำที่สุดจะถูกจัดเรียงไว้ในลำดับที่หนึ่ง และถ้ามีราคาเสนอขายที่ต่ำกว่าถูกส่งเข้ามาใหม่จะจัดเรียงราคาเสนอขายที่ต่ำกว่า เป็นการเสนอขายในลำดับแรกก่อนละถ้ามีการเสนอขายในแต่ละราคามากกว่าหนึ่งรายการให้จัดเรียงตามเวลา โดยการเสนอขายที่ปรากฏในระบบการซื้อขาย ก่อนจะถูกจัดไว้เป็นการเสนอขายในลำดับก่อน

1.2 การจับคู่การซื้อขาย (Matching) เมื่อคำสั่งซื้อขายผ่านเข้ามาในระบบซื้อขายแล้ว ระบบซื้อขายจะตรวจสอบว่าคำสั่งนั้นสามารถจับคู่กับคำสั่ง ด้านตรงข้ามได้ทันทีหรือไม่ ถ้าคำสั่งนั้นสามารถจับคู่ได้ทันที ระบบก็จะทำการจับคู่ให้ แต่ถ้าคำสั่งนั้น ไม่สามารถจับคู่ได้ ระบบจะจัดเรียงคำสั่ง ซื้อขายนั้นตามหลักการ Price then Time Priority ตามที่กล่าวข้างต้นเพื่อรอการจับคู่คำสั่งต่อไป

2. Trade Report เป็นวิธีการซื้อขายที่ผู้ซื้อและผู้ขายได้ทำการเจรจาต่อรองเพื่อตกลงซื้อขายกัน (Dealing) แล้วจึงบันทึกรายการซื้อขายนั้นเข้ามา ในระบบการซื้อขาย (Trade Report) โดยบริษัทสมาชิกสามารถประกาศ โฆษณา (Advertise) การเสนอซื้อหรือ เสนอขายของตนผ่านระบบการซื้อขายได้ การซื้อขายด้วยวิธี Trade Report แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

2.1 การซื้อขายระหว่างสมาชิก (Two-firm Trade Report) โดยเมื่อมีการตกลงซื้อขายกันแล้ว ให้สมาชิกผู้ขายและสมาชิกผู้ซื้อบันทึกรายการซื้อขายเข้ามาในระบบการซื้อขาย

2.2 การซื้อขายโดยสมาชิกผู้ซื้อและผู้ขายเป็นรายเดียวกัน (One-firm Trade Report) โดยเมื่อสมาชิกสามารถจับคู่การซื้อขายระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายได้แล้ว ให้สมาชิกบันทึกรายการซื้อขายเข้ามาในระบบการซื้อขาย

การพัฒนาการซื้อขายหลักทรัพย์ให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้นของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ก็เพื่อเป็นการรองรับปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น และเพื่อความสะดวกรวดเร็ว ของนักลงทุน ปัจจุบันด้วยความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต นักลงทุนสามารถทำการซื้อขายแบบออนไลน์ (Internet trading) ซึ่งจะเกิดความเป็น real time มากขึ้น มีวิธีการลงทุนในหุ้นหรือด้วยระบบการส่งคำสั่งซื้อขายผ่านระบบ Internet เป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้ลงทุน ไม่ว่านักลงทุนจะไปที่ไหนก็สามารถเห็นราคาซื้อขาย และส่งคำสั่งซื้อขายได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น และยังสามารถใช้ข้อมูลการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการตัดสินใจลงทุนได้อีกด้วยนักลงทุน ข้อดีอีกอย่างของการซื้อขายหุ้นผ่าน บริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) และผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็คือ มีเจ้าหน้าที่การตลาด หรือเจ้าหน้าที่ซื้อขายหลักทรัพย์ คอยให้คำแนะนำและให้การสนับสนุนทางด้านข้อมูล แต่สำหรับนักลงทุนที่ต้องการซื้อขายเอง ก็สามารถที่จะเปิดบัญชีซื้อขายผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต หรืออาจจะเปิดทั้งสองบัญชีเลยก็ได้

ในสมัยก่อน เมื่อมีการซื้อขายหุ้น ก็จะต้องมีการเอาใบหุ้นมาให้นักลงทุนเก็บเอาไว้เป็นหลักฐาน เวลาที่นักลงทุนขายหุ้น นักลงทุนก็ต้องลงลายมือชื่อหลังใบหุ้นนั้นเพื่อโอนให้คนอื่นที่มาซื้อไป แต่ตอนนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีขนาดใหญ่ขึ้นมาก (มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดปัจจุบัน 12 ล้านล้านบาท : ข้อมูล ณ วันที่ 9 เมษายน 2557) และมีการปริมาณซื้อขายหุ้นที่หนาแน่นเพิ่มขึ้นกว่าเมื่อก่อนหลายเท่าตัว หากจะต้องให้พนักงานส่งเอกสารมาคอยรับส่งใบหุ้น ก็จะเป็นการไม่สะดวก ดังนั้นในสมัยนี้ เมื่อนักลงทุนซื้อหุ้น หุ้นก็จะถูกโอนไปเก็บไว้ในระบบฐานข้อมูล ว่ามีนักลงทุนเป็นเจ้าของ ตั้งแต่วันที่เท่าไร ในจำนวนเท่าไร และเมื่อนักลงทุนขายหุ้นออกไป ฐานข้อมูลนี้ก็จะถูกเปลี่ยนแปลงไป โดยหุ้นก็จะเปลี่ยนไปอยู่ในฐานข้อมูลของผู้ที่ซื้อหุ้นนั้นจากนักลงทุนหน่วยงานที่ทำหน้าที่เก็บรักษาหุ้นของนักลงทุนหรือทำหน้าที่ดูแลฐานข้อมูลของนักลงทุนนี้ก็คือบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนี้ไม่ได้เป็นบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) สำหรับวิธีการเก็บรักษาหลักทรัพย์ของบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะมีการคิดค่าเก็บรักษา ซึ่งบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) ของนักลงทุนเป็นผู้จ่ายโดยถูกเรียกเก็บเป็นค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมของนักลงทุน นอกจากนี้ ข้อดีของการเก็บรักษาหุ้นของนักลงทุนไว้ที่บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ก็คือ เมื่อมีสิทธิประโยชน์ หรือข่าวสารเกี่ยวกับบริษัทหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับนักลงทุน ทางบริษัทหลักทรัพย์ที่นักลงทุนถือหุ้นอยู่ก็จะแจ้งผ่านบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อให้บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่งข้อมูลแก่นักลงทุน (รวมทั้งเช็คเงินปันผลจากบริษัทหลักทรัพย์ที่นักลงทุนถือหุ้นอยู่ด้วย) เนื่องจากทางบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะเก็บข้อมูลที่อยู่ของนักลงทุนไว้เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับนักลงทุนอยู่แล้ว นอกจากนี้ การเก็บรักษาหุ้นไว้ที่บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยังมีข้อดีที่ว่านักลงทุนไม่ต้องกลัวว่าบริษัทนายหน้าจะเอาหุ้นของนักลงทุนไปขาย หรือไปหมุนเวียนซื้อขายอีกด้วย (ปัญหาที่เกิดจาก "หุ้นหาย" นั้น ส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดจากบริษัทนายหน้าคดโกง แต่เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ซื้อขายหลักทรัพย์ ขโมยหุ้นนักลงทุนไปหมุนเวียนซื้อขาย)

การซื้อขายสินค้าภายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะไม่สามารถเข้ามาซื้อขายได้เองโดยตรง แต่จะต้องทำผ่านบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้ผ่านการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเข้าเป็น “บริษัทสมาชิก” ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทำให้สามารถส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์เข้าสู่ระบบการซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ ดังนั้นหน้าที่ของบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) จึงทำหน้าที่เป็นคนกลางในการส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ โดยผู้ซื้อขายหรือนักลงทุน จะต้องเสียค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียม โดยในปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้แต่ละบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) คิดค่าธรรมเนียมการซื้อขายหุ้น ผ่านเจ้าหน้าที่การตลาดไม่เกิน 0.25% ของมูลค่าการซื้อขาย โดยปกติจะอยู่ประมาณ 0.21 - 0.25% รวมกับภาษีมูลค่าเพิ่มอีก 7% ของค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียม ในส่วนของภาษีนี้ บริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) ไม่ได้รับ แต่จะต้องนำส่งให้กับรัฐบาล ยกตัวอย่างเช่น บางบริษัทจะคิดค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมขั้นต่ำจำนวน 50 บาท (เมื่อรวมกับภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วก็เป็น

53.50 บาท) โดยคิดเฉพาะวันที่ทำการซื้อขาย แต่ถ้าเราซื้อขายจนเสียค่านายหน้าเป็นเงินจำนวนมากกว่า 50 บาทแล้ว ก็นับเอาเงินจำนวนตามเท่านั้น แต่หากเป็นการซื้อขายด้วยตนเองผ่านระบบซื้อขายทางอินเทอร์เน็ตก็จะมีค่าธรรมเนียมซื้อขายลดลงเหลือเพียงร้อยละ 0.15

ในปัจจุบันบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์เหล่านี้มีอยู่มากมายหลายบริษัทซึ่งเปิดให้เราสามารถเลือกใช้บริการได้ สำหรับรายชื่อของบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์เหล่านี้ สามารถดูได้จากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th)

สำหรับนักลงทุนที่จะทำการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น จะต้องทำการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) ซึ่งประเภทของบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ โดยทั่วไปจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ บัญชีเงินสด (Cash Account) บัญชีวางเงินล่วงหน้า (Cash Balance Account) และบัญชีกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (Credit Balance Account) ซึ่งมีรายละเอียดสำหรับแต่ละประเภทบัญชี ดังนี้

1. บัญชีเงินสด (Cash Account) เป็นบัญชีที่ต้องชำระค่าหลักทรัพย์เต็มจำนวนด้วยเงินสด โดยบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) จะพิจารณาอนุมัติวงเงินที่ลูกค้าจะสามารถใช้ซื้อหลักทรัพย์จากหลักฐานการเงิน และลูกค้าจะต้องฝากเงินหรือหุ้นเพื่อเป็นหลักประกัน (ร้อยละ 15 ของวงเงินหรือหุ้นดังกล่าว) ก่อนส่งคำสั่งซื้อหลักทรัพย์ ทั้งนี้เงินวงหลักประกันของลูกค้าที่ฝากไว้กับบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) จะได้รับอัตราดอกเบี้ย ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากหลักประกันเป็นไปตามที่บริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) กำหนด ค่าซื้อหลักทรัพย์กำหนดให้ชำระภายใน 3 วันทำการนับจากวันที่ซื้อหลักทรัพย์โดยการตัดเงินผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารอัตโนมัติ (ATS) ส่วนในกรณีที่ขายหลักทรัพย์ลูกค้าจะได้รับชำระค่าขายหลักทรัพย์จากบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) ภายในวันทำการที่ 3 นับจากวันที่ขายหลักทรัพย์

2. บัญชีวางเงินล่วงหน้า (Cash Balance Account) เป็นบัญชีที่ลูกค้าสามารถซื้อหลักทรัพย์ (Equity) ภายในวงเงินตามหลักประกันเงินสดที่ฝากไว้กับบริษัท ทั้งนี้ ก่อนการซื้อหลักทรัพย์ต้องวางหลักประกันไม่น้อยกว่ามูลค่าของหลักทรัพย์ที่ต้องการซื้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากหลักประกันเป็นไปตามที่บริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) กำหนดเช่นเดียวกับบัญชีเงินสด ส่วนวงเงินที่สามารถซื้อขายหลักทรัพย์เท่ากับวงเงินตามหลักประกันเงินสด โดยอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น (จากการขายหลักทรัพย์ หรือการฝากเงินสด) หรือ ลด (จากการซื้อหลักทรัพย์หรือการถอนหลักประกันเงินสด) โดยอัตโนมัติ การชำระราคาค่าซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) จะทำการหักจากเงินหลักประกันของลูกค้าภายในวันทำการที่ 3 ถัดจากวันที่ซื้อ (T+3) ส่วนค่าขายหลักทรัพย์บริษัทจะนำเงินค่าขายหลักทรัพย์สุทธิทบในบัญชีหลักประกันของลูกค้าภายในวันทำการที่ 3 ถัดจากวันที่ขาย (T+3)

3. บัญชีกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (Credit Balance Account) เป็นบัญชีที่มีรูปแบบการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ ซึ่งลูกค้าต้องนำเงินสดหรือหุ้นมาวางเป็นหลักประกันการชำระหนี้กับบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) ก่อนซื้อหลักทรัพย์ ตามสัดส่วนที่บริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) กำหนด เช่น หากกำหนดสัดส่วนที่ 50% ของวงเงินกู้ นั่นก็คือ ในการซื้อหุ้น 100 บาท ลูกค้าออกเงินตัวเอง 50 บาท ใช้เงินบริษัทฯ อีก 50 บาทเป็นต้น โดยบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) จะคำนวณมูลค่าหลักประกันทุกวัน หากมูลค่าหลักประกันลดลงถึงระดับหนึ่ง อาจถูกเรียกให้นำมาวางหลักประกันเพิ่มเพื่อรักษาสถานภาพทางบัญชีไว้ แต่หากผู้ลงทุนไม่สามารถเพิ่มหลักประกันได้ ก็อาจถูกบังคับขายหลักประกัน (force sale) ได้ ซึ่งการขายในบัญชี Credit Balance นั้น ลูกค้าสามารถซื้อขายได้เฉพาะหุ้นที่บริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) กำหนดให้ซื้อขายผ่านบัญชี Credit Balance ได้เท่านั้น

การเป็นเจ้าของกิจการผ่านการลงทุนในหลักทรัพย์ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นักลงทุนที่เป็นบุคคลทั่วไปสามารถเป็น “เจ้าของกิจการ” ได้นั้นเกิดมาจากสิทธิที่นักลงทุนได้รับจากหุ้นแต่ละประเภท ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า หุ้น (Stock) เป็น ตราสารทุน (Equity Instruments) ชนิดหนึ่ง ซึ่งตราสารทุนเป็นตราสารที่กิจการออกให้แก่ผู้ถือ (Holder) เพื่อระดมเงินทุนไปใช้ในกิจการ โดยผู้ถือตราสารทุนจะมีฐานะเป็น “เจ้าของกิจการ” ซึ่งจะมีส่วนได้เสียหรือมีสิทธิในทรัพย์สินและรายได้ของกิจการ รวมทั้งมีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผล (Dividend) ซึ่งขึ้นอยู่กับผลกำไรและข้อตกลงของกิจการนั้นๆ อย่างไรก็ตาม ไม่ได้มีข้อผูกพันว่ากิจการที่ออกตราสารทุนจะต้องจ่ายเงินปันผลเสมอไป ทั้งนี้ การตัดสินใจจ่ายเงินปันผลจะขึ้นอยู่กับผลกำไรและข้อตกลงของธุรกิจนั้นๆ

นักลงทุนสามารถซื้อขายตราสารทุน (Equity Instruments) ได้ในตลาดหลักทรัพย์ 2 แห่ง คือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand - SET) และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment - mai) ทั้งนี้ จะขึ้นอยู่กับบริษัทจดทะเบียนว่าจะเลือกเข้ามาระดมทุนและจดทะเบียนซื้อขายในตลาดใด

โดยทั่วไปตราสารทุน (Equity Instruments) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. หุ้นสามัญ (Common stock) เป็นตราสารที่ออกโดยบริษัทมหาชนจำกัด (บมจ.) ที่ต้องการระดมเงินทุนจากประชาชนทั่วไป หุ้นสามัญ (Common stock) เป็นหลักทรัพย์ที่แสดงความเป็นเจ้าของส่วนหนึ่งในกิจการหรือบริษัทโดยผ่านการร่วมทุนในสินทรัพย์ของบริษัทหรือกิจการ โดยผู้ถือหุ้นสามัญจะมีสิทธิร่วมเป็นเจ้าของบริษัท มีสิทธิในการออกเสียงลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามสัดส่วนของหุ้นที่ถือครองอยู่ กล่าวคือ ร่วมเป็นผู้ตัดสินใจในปัญหาสำคัญ ๆ ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น เช่น การเพิ่มทุน การจ่ายเงินปันผล การควบรวมกิจการ ฯลฯ นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นสามัญยังมีสิทธิได้รับเงินปันผลเมื่อบริษัทมีผลกำไร และมีโอกาสได้รับกำไรจากส่วนต่างของราคาเมื่อราคาหลักทรัพย์ปรับตัว

สูงขึ้นตามศักยภาพของบริษัท รวมถึงมีโอกาสได้รับสิทธิในการจองซื้อหุ้นออกใหม่เมื่อบริษัทหรือกิจการมีความต้องการเพิ่มทุน หรือจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิต่างๆ ให้แก่ผู้ถือหุ้น

2. หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred stock) เป็นตราสารที่ผู้ถือมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ เช่นเดียวกับหุ้นสามัญ แต่จะไม่มีสิทธิในการออกเสียงลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้น แต่เมื่อกิจการมีกำไรจากการดำเนินงาน ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลในอัตราคงที่ ซึ่งอาจจะมากหรือน้อยกว่าผู้ถือหุ้นสามัญก็ได้ ขณะเดียวกัน หากกิจการนั้นต้องเลิกกิจการและมีการชำระบัญชีโดยการขายทรัพย์สิน ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิก็จะได้รับเงินคืนทุนก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ

นอกจากหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิแล้ว ตราสารทุนยังรวมถึงตราสารที่มีสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญแฝงอยู่ด้วย ได้แก่

1. ใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant) เป็นตราสารที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือในการซื้อหลักทรัพย์ที่ใบสำคัญแสดงสิทธินั้นอ้างอิงอยู่ (Underlying Asset) ตามราคาใช้สิทธิ (Exercise Price) จำนวนที่ให้ใช้สิทธิ (นิยมใช้เป็นอัตราส่วน) และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

2. ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative warrant: DW) เป็นตราสารที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์อ้างอิง ซึ่งอาจเป็นหลักทรัพย์หรือดัชนีหลักทรัพย์ ในราคา จำนวน และเวลาที่กำหนดไว้ มีลักษณะคล้าย Warrant เพียงแต่ DW จะเป็นการให้สิทธิที่จะซื้อหรือขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทอื่น ซึ่งไม่ใช่บริษัทที่ออก DW

3. ใบสำคัญแสดงสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่โอนสิทธิได้ (Transferable Subscription Rights: TSR) เป็นตราสารที่บริษัทออกให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่แต่ละรายถืออยู่ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้ได้รับโอนใช้เป็นหลักฐานในการใช้สิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทนั้น ซึ่งในช่วงก่อนใช้สิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุน ผู้ถือหุ้นเดิมสามารถนำตราสารดังกล่าวไปซื้อขายเปลี่ยนมือได้

4. ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง (Depository Receipt: DR) เป็นตราสารที่ออกและเสนอขายโดย บริษัท สยามดีอาร์ จำกัด เพื่อนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์อ้างอิง ซึ่งผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิเหมือนลงทุนในหลักทรัพย์อ้างอิงนั้นๆ แต่ DR จะมีกำหนดอายุการไถ่ถอน ซึ่งผู้ถือต้องมีสัญชาติไทย และต้องออกเสียงลงคะแนนผ่านบริษัท สยามดีอาร์ จำกัด เท่านั้น

5. ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (Non-Voting Depository Receipt: NDVR) เป็นตราสารที่ออกและเสนอขายโดย บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด มีลักษณะคล้ายกับ DR แต่ NDVR จะไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท ซึ่งช่วยให้ผู้ลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนได้โดยไม่ติดข้อจำกัดเรื่องเพดานการถือครองหลักทรัพย์

เนื่องจากหุ้นสามัญ (Common stock) เป็นตราสารทุนที่ให้สิทธิการเป็น “เจ้าของกิจการ” แก่ผู้ลงทุน ดังนั้นโดยหลักการแล้ว ในฐานะเจ้าของกิจการ ผู้ลงทุนจึงมีโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนที่ดีถ้ากิจการมีผลการดำเนินงานดี รวมทั้งยังมีความเสี่ยงที่จะขาดทุนหรือไม่ได้ผลตอบแทนถ้าผลการดำเนินงานของกิจการไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย

หุ้นสามัญ (Common stock) นั้นสามารถจำหน่ายหรือโอนกันได้ ดังนั้นเมื่อมีการจำหน่ายราคาก็สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามความนิยม หรือตามความสามารถในการทำเงินของกิจการนั้นๆ หากกิจการมีความสามารถในการทำเงินได้ดีมากหรือมีรายได้และกำไรเติบโตดี และมั่นคง ผู้ถือหุ้นสามัญก็สามารถขายหุ้นสามัญในราคาที่สูงได้เนื่องจากมีนักลงทุนที่ยอมจ่ายเงินแพงขึ้นเพื่อแลกกับกิจการที่มั่นคง มีความสามารถในการทำเงินได้ดีมากหรือมีความสามารถในการหารายได้และกำไรเติบโตดีนั้น ๆ แต่ในทางตรงกันข้าม หากกิจการประสบภาวะขาดทุน และไม่สามารถแข่งขันได้ ราคาหุ้นสามัญก็อาจจะตกต่ำลงมากเนื่องจากไม่มีใครต้องการ ดังนั้นการซื้อหุ้นสามัญหรือลงทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็สามารถทำให้ผู้ลงทุนเป็นเจ้าของสินทรัพย์ บริษัท หรือกิจการที่ดีได้โดยไม่ต้องเข้าไปบริหารงานเอง สำหรับสิทธิในการบริหารงานของบริษัทนั้น จะมีมากจะมีน้อยก็ขึ้นอยู่กับจำนวนของหุ้นสามัญที่นักลงทุนถือ

ผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ต่อผู้ถือหุ้นมีหลายรูปแบบด้วยกัน ได้แก่ กำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ (Capital gain) เงินปันผล (dividend) สิทธิในการจองซื้อหุ้นออกใหม่ (rights offering) ก่อนผู้อื่นและอาจจะในราคาถูกลงกว่าผู้อื่น เป็นต้น โดยหลักการแล้ว นักลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น トラบใดที่บริษัทมีผลประกอบการที่ดีและหุ้นมีราคาเพิ่มขึ้น แต่ว่านอกจากปัจจัยภายในบริษัท (คุณภาพของกิจการ) ก็ยังมีปัจจัยภายนอกบริษัทที่จะมีผลต่อความผันผวนของราคาหุ้น ได้แก่ ภาวะตลาด ที่จะทำให้ราคาหุ้น ผันผวน ไม่แน่นอน จะเปลี่ยนแปลงขึ้นลง ตามผลประกอบการของบริษัทและภาวะตลาด นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่มีผลกระทบต่อราคาหุ้น

นักลงทุนที่เข้าซื้อหุ้นผ่านตลาดหุ้นและถือระยะยาวย่อมหวังที่จะได้รับผลตอบแทนที่ดีจากบริษัท ได้แก่ เงินปันผล เป็นต้น ขณะเดียวกันก็หวังที่จะได้รับผลตอบแทนที่ดีจากตลาดหุ้น ในแง่ของ Capital gain ซึ่งแน่นอนว่าผลตอบแทนที่ดีจากบริษัท อันได้แก่ เงินปันผลนั้น ย่อมขึ้นกับผลประกอบการของบริษัทว่าต้องออกมาดีด้วย แต่ในแง่ของผลตอบแทนจากตลาดหุ้นในแง่ของ Capital gain นั้น ย่อมไม่ขึ้นกับผลประกอบการของบริษัท 100 % เต็ม แต่ยังขึ้นอยู่กับสภาวะตลาดแต่ละช่วงเวลาอีกด้วยที่จะทำให้ราคาหุ้นเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ดังนั้นหากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างราคาหุ้นในตลาดหุ้นกับผลประกอบการของบริษัทต้องศึกษาในระยะยาว พอสมควรเพื่อตัด ปัจจัยระยะสั้นที่เป็นผลกระทบจากสภาวะตลาดออกไป

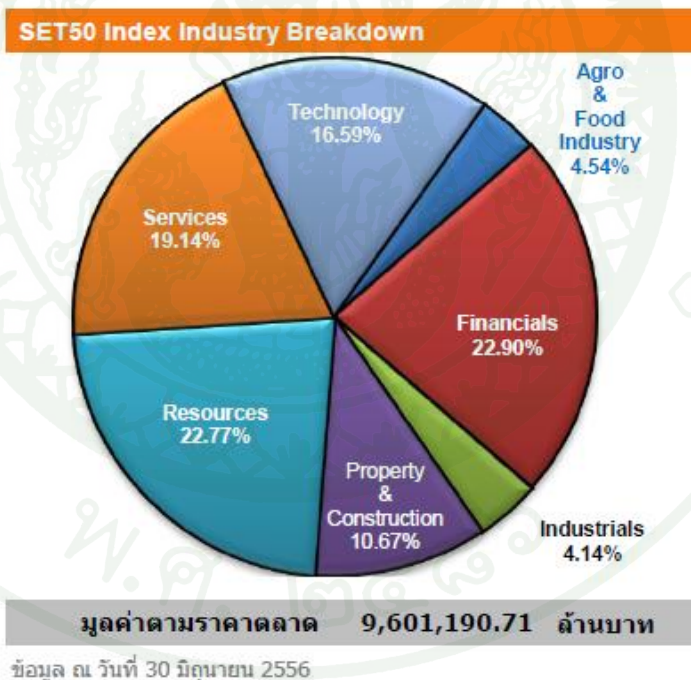
ปัจจัยหลายอย่างดังที่กล่าวมาซึ่งมีผลกระทบต่อราคาหุ้น อันได้แก่ ผลประกอบการของบริษัท หรือของทั้งอุตสาหกรรม ภาวะแต่ละช่วงเวลาของตลาดหุ้นหรือภาวะเศรษฐกิจทั่วไป ดังนั้นจึงจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของราคาหุ้นทำได้โดยศึกษาความเป็นไปของบริษัทในอดีตและการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต รายงานการวิเคราะห์หุ้นและ

ความเห็นของนักวิเคราะห์ แนวโน้มของอุตสาหกรรม รวมทั้งติดตามข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่บริษัทเปิดเผย

แต่ละบริษัทก็มีผลการดำเนินงานหรือผลประกอบการที่แตกต่างกัน บางบริษัทก็มีกำไร บางบริษัทก็ขาดทุน บางบริษัทก็มีทั้งกำไรทั้งขาดทุนสลับกันไปตามแต่ละช่วงเวลา

กลุ่มอุตสาหกรรม/หมวดธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แยกหลักทรัพย์ตามประเภทของธุรกิจโดยการจัดกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันมารวมกลุ่มกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิเคราะห์และเปรียบเทียบประกอบไปด้วย 8 กลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) ดังต่อไปนี้ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO) สินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMP) ธุรกิจการเงิน (FINCIAL) สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS) อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROP CON) ทรัพยากร (RESOURC) บริการ (SERVICE) เทคโนโลยี (TECH)

ภาพที่ 5 ข้อมูลสัดส่วนของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแยกเรียงตามมูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) ในกลุ่ม SET50 INDEX
ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เดือน มิถุนายน 2552

จะเห็นได้ว่าเมื่อแยกกลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า Technology อยู่อันดับที่สี่

ประกอบกับการเกิดขึ้นของสัมปทานระบบใบอนุญาต 3G บนมาตรฐานคลื่นความถี่ 2100 MHz ซึ่งเป็นการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารจากเทคโนโลยี 2G มาเป็น 3G โดยวิธีการประมูลใบอนุญาตประกอบกิจการ 3G แทนระบบสัญญาสัมปทานเดิม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคประชาชนทั่วไปจำนวนมาก ในแง่ของการบริการที่สื่อสารทางเสียงและข้อมูลที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้นหลายเท่า ประโยชน์ต่อประเทศชาติก็คือ เม็ดเงินจากการประมูลระบบใบอนุญาต 3G จะถูกส่งเข้ารัฐ เพื่อนำไปพัฒนาประเทศชาติ รวมถึงสามารถนำโครงข่าย 3G มาใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา การสาธารณสุขในท้องถิ่นทุรกันดารอันห่างไกล

สำหรับผลการดำเนินงานของหลักทรัพย์ในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้ศึกษาทำการคัดเลือกเฉพาะ บริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Operator) 3 ราย ซึ่งถือว่าเป็นธุรกิจที่อยู่ใน Megatrend ของเทคโนโลยี 3G และ 4G ที่จะเกิดตามกันมา ซึ่งจะมีบทบาทอย่างสูงต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ของประเทศไทย ผลที่ตามมาก็คือ รายได้และผลกำไรจำนวนมากที่จะเกิดจากธุรกิจนี้ ความมั่งคั่งดังกล่าวยังจะส่งผลไปยังตัวบริษัทเอง คณะผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่และผู้ถือหุ้นรายย่อยในที่สุด 3G มาจากคำว่า 3rd Generation คือ มาตรฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 ซึ่งพัฒนาขึ้นมาเพื่อแทนที่ระบบ 2G เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้อินเทอร์เน็ตบนมือถือในการรับ-ส่งข้อมูลได้รวดเร็วขึ้น พร้อมทั้งสามารถรองรับจำนวนผู้ใช้งานที่เพิ่มขึ้นได้อีกด้วย

วิวัฒนาการของ 3G ในประเทศไทย

วันที่ 1 ตุลาคม 2545 เอ็นทีที โดโคโม (NTT Do Co Mo) บริษัทที่ได้รับเริ่มการนำเครือข่าย 3G มาให้บริการเป็นครั้งแรกในโลก จากวันนั้นถึงวันนี้อัตราการส่วนการเข้าถึงเครือข่าย 3G ของคนญี่ปุ่นสูงถึง 98% ของคนทั้งประเทศ

ส่วนบรรดาประเทศในอาเซียนที่เริ่มใช้ 3G กันมีดังนี้ บรูไนเริ่มใช้ในปี 2548 อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และกัมพูชาเริ่มใช้ในปี 2549 สิงคโปร์เริ่มใช้ในปี 2550 เมียนมาร์เริ่มใช้ในปี 2551 ส่วนกลุ่มสุดท้ายซึ่งช้าที่สุด ประกอบไปด้วยลาว เวียดนาม และไทยเริ่มใช้ในปี 2552

การให้บริการ 3G ในประเทศไทยนั้น มีการเริ่มให้บริการมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี ซึ่งในปัจจุบันมีค่ายมือถือหลักที่ให้บริการ 3G บนย่านความถี่ที่แตกต่างกัน คือ AIS (900 MHz), DTAC (850 MHz), True Move (850 MHz) และ TOT (2.1 GHz)

ในส่วนของ 3 รายการแรกที่กำลังกล่าวถึงนั้นเป็นการนำเอาย่านความถี่ที่ให้บริการแบบ 2G เดิมมาแบ่งให้บริการ 3G ซึ่งส่งผลให้การสื่อสารทางด้านข้อมูลทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องมาจากย่านความถี่ที่เดิมให้บริการ 2G อยู่ นั้นถูกแบ่งออกไป จึงมีปริมาณน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ปัญหาตามมาก็คือผู้ใช้งาน 3G มักจะประสบกับปัญหาความเร็วในการรับส่งข้อมูลที่ต่ำเพราะย่านความถี่มีจำกัด ทำให้เกิดการแออัดในการรับส่งข้อมูลแต่ปัญหาที่สำคัญที่สุดที่ทำให้จำนวนผู้ให้บริการ 3G ยังน้อยอยู่ก็คือราคาของอัตราค่าใช้บริการ 3G ในประเทศไทยยังอยู่ในระดับที่สูงมาก เมื่อเทียบกับคุณภาพการให้บริการ

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้ประเมินจำนวนเครื่องโทรศัพท์ประเภท Smart phone ที่จะมีการใช้งานภายใต้กรณีที่มีการเปิดบริการ 3G ในช่วงครึ่งแรกของปี 2556 พบว่า จำนวนเครื่องโทรศัพท์มือถือถูกจำหน่ายในปี 2556 ไปราว 17.8 ล้านเครื่อง ขยายตัวราว 30% จากปี 2555 ที่คาดว่าจะมีจำนวนเครื่องถูกจำหน่ายไปราว 13.7 ล้านเครื่อง และขยายตัวเพียง 14.2% แต่ที่สำคัญคือ ปี 2556 จะมีจำนวนเครื่องที่รองรับ 3G คิดเป็นสัดส่วนราว 45.5% ของจำนวนเครื่องที่คาดว่าจะถูกจำหน่ายทั้งหมด เทียบกับปี 2555 ที่อยู่ราว 32.8% ของโทรศัพท์มือถือทั้งหมดที่ถูกจำหน่ายซึ่งแสดงถึงความต้องการ Smart phone ที่มีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อันเนื่องมาจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะแจกเครื่อง Tablet ให้แก่นักเรียนทุกคนโดยเริ่มจาก ป.1 และ ม.1 ก่อน โดยแนวทางการจัดซื้อ Tablet ประจำปี 2556 มีวงเงินงบประมาณ 6,000 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการจัดซื้อ Tablet ให้เสร็จสิ้นและส่งมอบให้ถึงนักเรียนในเดือน พฤษภาคม 2556

โดยสถิติจากเว็บไซต์ <http://www.socialbankers.com/facebook-statistics/cities> ของวันที่ 31 มกราคม 2556 ที่ผ่านมามีพบว่า กรุงเทพมหานครมีผู้ใช้ face book ประมาณ 12.79 ล้านคน เป็นอันดับ 1 ของโลก โดยมีจาการ์ตา เมืองหลวงของอินโดนีเซียตามมาเป็นอันดับ 2 ที่ 11.65 ล้านคน นอกจากนั้นโปรแกรม “LINE” เป็นหนึ่งในโปรแกรมในสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูงสุด ซึ่งพบว่าประเทศไทยเป็นอันดับ 1 ของประเทศที่มีผู้ใช้บ่อยที่สุดในโลก โดยพบว่าประเทศไทยมีอัตราผู้ใช้ LINE กว่า 10 ล้านคน เติบโตกว่า 1,150% เมื่อเทียบกับช่วงเดือนมกราคม ปี 2555 ซึ่งในเวลานั้นยังมีผู้ใช้ไม่ถึง 1 ล้านคน โดยประเทศไทยเป็นอันดับ 1 ที่ใช้ LINE บ่อยที่สุดในโลก แต่ประเทศไทยครองอันดับ 3 ของโลกจากจำนวนผู้ใช้ LINE เป็นรองประเทศญี่ปุ่น และไต้หวัน แต่หากเทียบอัตราการเข้าใช้งานนั้น ประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยการเข้ามาใช้งานอย่างน้อย 1 ครั้งใน 24 ชั่วโมง ถือว่ามากเป็นอันดับ 1 ของโลก

ในช่วงเวลา 5 ปีนับจากนี้ โทรศัพท์มือถือและบรรดาอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งพกพาและไม่พกพา จะพากันพยายามเชื่อมต่อเข้ากับโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz สิ่งที่จะตามมาก็คือ จะมีการผลิตแผ่นซิม 3G (3G Subscriber Identity Module Card) ออกมาเป็นจำนวนมหาศาลเพื่อให้อุปกรณ์เหล่านี้เชื่อมต่อกันได้ ทำให้ส่งผลกระทบต่อรายได้ที่เพิ่มขึ้นของบริษัทที่ให้บริการ 3G เหล่านั้น

ความเป็นมาของของธุรกิจโทรศัพท์มือถือ

สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union : ITU) ซึ่งเป็นหน่วยงานของสหประชาชาติที่มีหน้าที่ในการพัฒนามาตรฐาน และกฎระเบียบ สำหรับการสื่อสารวิทยุ และโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ได้กำหนดแถบคลื่นความถี่วิทยุ และบริหารจัดการสำหรับการเชื่อมโยงโครงข่ายระหว่างประเทศ โดยได้แบ่งยุคของโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามความเร็วของ Data ไว้ดังนี้

ยุคที่ 1 เป็นยุค Analog เป็นยุคที่ใช้คลื่นวิทยุในการส่งคลื่นเสียง ซึ่งหมายถึง ผู้ใช้งานสามารถพูดคุยได้อย่างเดียว ไม่สามารถส่งข้อมูลใด ๆ ในทุกรูปแบบได้เลย รวมถึงการส่ง SMS ก็ไม่สามารถทำได้ ตัวอย่างเช่น โทรศัพท์รุ่นแรก ๆ ของอิริคสันที่มีขนาดเล็ก ๆ เครื่องแฟกซ์ในปัจจุบันต่อมาก็คือโทรศัพท์ที่มีหน้าตาเหมือนกระดิกน้ำของโมโตโรลา เป็นต้น

ยุคที่ 2 เป็นยุคที่มีการส่งคลื่นวิทยุแบบดิจิทัล (Digital) ไม่ใช่แบบ analog อีกต่อไป และเป็นครั้งแรกที่โทรศัพท์มือถือทำงานได้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการส่ง SMS การดาวน์โหลดริงโทน วอลล์เปเปอร์ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต แต่ที่สำคัญที่สุดคือ ยุคนี้ทำให้เราสามารถสามารถถือโทรศัพท์เครื่องเดียวไปใช้ได้เกือบทั่วโลกหรือที่เรียกว่า Roaming

ยุค 2.5 เป็นยุคระหว่าง 2G และยุค 3G เป็นยุคที่กำเนิดเทคโนโลยี GPRS (General Packet Radio Service) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่สามารถส่งข้อมูลได้ด้วยความเร็วสูงสุดถึง 115 Kbps แต่เวลาใช้งานจริงอาจลดลงเหลือเพียงครึ่งเดียว นอกจากนั้นก็ยังมียุคเทคโนโลยี EDGE (Enhanced Data Rates for Global Evolution) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่สามารถส่งข้อมูลได้สูงถึง 220 Kbps แม้ว่าจะมีความเร็วสูงกว่า GPRS มาก แต่ในทางปฏิบัติก็ยังไม่สามารถใช้งานได้

ยุค 3G สิ่งถือเป็นที่จุดเด่นที่สุดของ 3G ก็คือ เรื่องของความเร็วในการเชื่อมต่อและการรับส่งข้อมูลด้วยความเร็วสูง จึงทำให้เกิดบริการเสริมต่าง ๆ มากมายในยุคนี้ ไม่ว่าจะเป็นบริการทางด้าน Multimedia การคุยโทรศัพท์มือถืออย่างเห็นภาพคู่สนทนา การดูทีวีผ่านโทรศัพท์มือถือ นอกจากนั้นยังเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น การเกิด online shopping การทำธุรกรรมธนาคารผ่านโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

ยุค 4G เป็นยุคที่ระบบเครือข่ายไร้สายจะมีความเร็วสูงเป็นพิเศษซึ่งคาดว่าจะสามารถส่งผ่านข้อมูลแบบไร้สายด้วยระดับความเร็วสูงถึง 100 Mbps และมีต้นทุนการติดตั้งที่แพงมาก จึงเป็นไปได้เลยที่ประเทศไทยจาก 2.5G จะกระโดดข้าม 3G และไปใช้ระบบเครือข่าย 4G เลย สิ่งที่เกิดขึ้นแล้วในหลาย ๆ ประเทศที่ใช้ทั้งสองระบบไปพร้อม ๆ กัน โดย 3G มักจะให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป ในขณะที่ 4G จะให้บริการแก่ลูกค้าที่ต้องการรับส่งข้อมูลด้วยความเร็วสูง และยินดีที่จะจ่ายค่าบริการ 4G ซึ่งมักจะอยู่ในอัตราที่สูงมาก

เทคโนโลยีในยุค 3G

3G เป็นเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3 ซึ่งอุปกรณ์การสื่อสารยุคที่ 3 นั้นจะเป็นอุปกรณ์ที่ผสมผสาน เช่น Smart phone, Tablet และกล้องถ่ายรูป เป็นต้น ดังนั้น การพัฒนาเทคโนโลยีในยุค 3G จึงทำให้เกิดการใช้บริการ multimedia และส่งผ่านข้อมูลในระบบไร้สายด้วยอัตราความเร็วที่สูงขึ้น มีความจุในการรับส่งข้อมูลมากกว่า ทำให้ประสิทธิภาพในการรับส่งข้อมูลข้อมูล application รวมทั้งบริการระบบเสียงดีขึ้น พร้อมทั้งสามารถใช้บริการ multimedia ได้เต็มที่ และสมบูรณ์มากขึ้น

เช่นบริการส่งแฟกซ์โทรศัพท์ต่างประเทศ รับ-ส่งข้อความที่มีขนาดใหญ่ ประชุมทางไกลผ่านหน้าจอ อุปกรณ์สื่อสาร ฯลฯ

ในปัจจุบันพบว่า การรับส่งข้อมูลประเภทบันเทิงจะเข้ามามีบทบาทในเครือข่าย 3G สูงมาก นั่นคือ มีการใช้งานทางด้านดาวน์โหลดเพลง หรือ การชมภาพยนตร์จากโทรศัพท์มือถือ สิ่งเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องใช้บริการเครือข่าย 3G เพราะสามารถให้ความเร็วในการรับส่งข้อมูลที่เพียงพอ และให้ปริมาณการรับส่งข้อมูลได้คราวละมาก ๆ อีกด้วย

การเกิด 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz

เหตุผลที่ใช้ระบบ 3G แบบ 2.1 GHz นั้น เป็นเพราะว่าในท้องตลาดนั้นมีอุปกรณ์ที่รองรับความถี่ 2.1 GHz เป็นจำนวนมาก เพราะเป็นคลื่นที่ทั่วโลกส่วนใหญ่นิยมใช้ในการรองรับระบบ 3G ดังนั้นทั้งผู้ให้บริการ (บริษัทผู้ให้บริการ) และผู้รับบริการ (ประชาชนที่ใช้โทรศัพท์มือถือ) จึงสามารถซื้อหาอุปกรณ์ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ได้ในราคาที่ย่อมเยา เพราะมีการผลิตออกมาเป็นจำนวนมากนั่นเอง

ในช่วงเวลา 5 ปีนับจากนี้โทรศัพท์มือถือและบรรดาอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งพกพาและไม่พกพา จะพากันพยายามเชื่อมต่อเข้ากับโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz สิ่งที่จะตามมาก็คือ จะมีการผลิตแผ่นซิม 3G ออกมาเป็นจำนวนมากเพื่อให้อุปกรณ์เหล่านี้เชื่อมต่อกันได้ และถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ๆ รายได้ของบริษัทที่ให้บริการ 3G จะเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ในประเทศไทยมีผู้ให้บริการเครือข่าย 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz เพียง 4 รายเท่านั้นคือ AIS, DTAC, True Move และ TOT (TOT เป็นบริษัทมหาชนที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย)

การเกิดขึ้นของธุรกิจ 3G ในประเทศไทย

การเปิดประมูลใบอนุญาตให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ได้เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญอีกจุดหนึ่งต่อโอกาสการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของคนไทยโดยเฉพาะเขตชนบท เพราะมีแรงผลักดันจากเงื่อนไขที่ว่า ผู้ให้บริการต้องให้บริการ 3G ในทุกจังหวัด และครอบคลุมประชากร 50% ภายใน 2 ปีและ 80% ภายใน 4 ปี ธุรกิจ 3G ในประเทศไทยอาจถือได้ว่า เป็นธุรกิจที่ควรจะเกิดขึ้นมานานแล้ว อย่างไรก็ตาม แม้ว่าธุรกิจ 3G กำลังจะเกิดขึ้นอย่างเต็มรูปแบบในอนาคตอันใกล้นี้ก็ไม่นับได้ว่ายังไม่สายเกินไป เพราะการเจริญเติบโตของธุรกิจ 3G ยังคงต้องใช้เวลาอีกมาก และจะมีธุรกิจอีกหลาย ๆ อย่างที่กำลังรอให้โครงข่ายระบบ 3G ใช้งานได้อย่างแท้จริง ปัญหาที่ทำให้ประเทศไทยมี 3G ช้ากว่าเพื่อนบ้าน นั้นเกิดจากปัญหาหลายอย่างด้วยกัน เช่น ปัญหากฎหมายกล่าวคือ ตามกฎหมายจะต้องมีองค์การอิสระเพียงองค์การเดียวที่จะควบคุมดูแล และให้สัมปทานคลื่นความถี่ แต่ในขณะนั้นมีเพียง คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ที่ทำหน้าที่บริหารคลื่นความถี่

แต่ไม่สามารถจัดสรรคลื่นความถี่ได้เนื่องจากอำนาจการจัดสรรคลื่นความถี่เป็นของ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรศัพท์แห่งชาติ (กสทช.) ดังนั้นจึงต้องรอให้มีการจัดตั้ง กสทช. ซึ่งเป็นการควบรวมกันของ กทช. และ กสท. ขึ้นก่อน

นอกจากนั้น บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือ TOT (เดิมคือองค์การโทรศัพท์) กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) หรือ CAT (เดิมคือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย) ซึ่งเป็นผู้ให้สัมปทานคลื่นความถี่กับ AIS, DTAC และ True Move เมื่อมีการจัดตั้งองค์กรอิสระซึ่งทำหน้าที่บริหารคลื่นความถี่โดยจะทำหน้าที่บริหารคลื่นความถี่โดยจะทำหน้าที่แทน TOT และ CAT และระบบสัมปทานถูกเปลี่ยนเป็นระบบใบอนุญาต ทำให้ TOT และ CAT กลายเป็นคู่แข่งชั้นเดียวกับผู้ให้บริการรายอื่น ดังนั้นหาก AIS, DTAC และ True Move เปลี่ยนไปใช้ 3G จะทำให้ TOT และ CAT ขาดรายได้ที่ได้จาก AIS, DTAC และ TrueMove ซึ่งนับเป็นมูลค่ามหาศาล ซึ่งทาง TOT หรือ CAT เองไม่อยากจะเปลี่ยนแปลงมาเป็นการออกใบอนุญาต เพราะผลประโยชน์ดังกล่าวจะหายไปนับหมื่นล้านบาท

การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตบนมือถือของคนไทย

ข้อมูลจากบริษัทสำรวจข้อมูลผู้บริโภค Nielsen พบว่า สถิติของผู้ใช้โทรศัพท์มือถือในไตรมาสสุดท้ายในปี 2554 ตัวเลขของจำนวนผู้ใช้งานโทรศัพท์มือถืออยู่ที่ 73.6 ล้านเลขหมาย ในขณะที่ประเทศไทยมีจำนวนประชากรอยู่ประมาณ 67.7 ล้านคน เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 109% ต่อจำนวนประชากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

AIS มีผู้ใช้งาน 32.7 ล้านคน แบ่งเป็นระบบ pre-paid (เติมเงิน) 29.5 ล้านคน ระบบ post-paid (รายเดือน) 3.2 ล้านคน มีจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตบนมือถือจำนวน 8 ล้านคน

DTAC มีผู้ใช้งาน 22.8 ล้านคน แบ่งเป็นระบบ pre-paid (เติมเงิน) 20.5 ล้านคน ระบบ post-paid (รายเดือน) 2.3 ล้านคน มีจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตมือถือจำนวน 3.8 ล้านคน

True Move มีผู้ใช้งาน 18.1 ล้านคน แบ่งเป็นระบบ pre-paid (เติมเงิน) 16.7 ล้านคน ระบบ post-paid (รายเดือน) 1.4 ล้านคน มีจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตมือถือจำนวน 1.3 ล้านคน

ด้วยตัวเลขข้างต้นจะพบว่า จำนวนคนใช้โทรศัพท์มือถือทั้งประเทศทั้งระบบ pre-paid (เติมเงิน) และระบบ post-paid (รายเดือน) อยู่ที่ 73.6 ล้านหมายเลข โดยมีผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตบนมือถือโดยผ่านทั้งระบบ 2G และ 3G เพียง 13.1 ล้านหมายเลข คิดเป็น 17.8% และผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์มือถือดังกล่าว แบ่งเป็นหญิง 56% และชาย 44%

ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่า จำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตบนมือถือโดยผ่านทั้งระบบ 2G และ 3G ในปัจจุบันยังต่ำมาก บริษัทผู้ให้บริการเหล่านี้จึงน่าจะมีโอกาสที่จะได้จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดในเร็ววันนี้ ซึ่งจะต้องเป็นวันที่เกิดขึ้นของระบบ 3G อย่างเต็มรูปแบบจะสามารถใช้งานได้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศไทยแล้ว

ธุรกิจ 3G เป็นธุรกิจที่ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย

การเปิดให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz จะเป็นการยกระดับคุณภาพและวิธีการติดต่อสื่อสารของผู้บริโภคชาวไทยให้เข้าสู่ยุค multimedia และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างเต็มตัว จากในปี 2554 ที่จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงบนโทรศัพท์พื้นฐานต่อจำนวนประชากร 100 คนของไทยมีเพียง 5.4% ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ในขณะที่จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ในปี 2553 นั้น มีอยู่ราว 4.0% ซึ่งอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน สืบเนื่องจากการสื่อสารในระบบ 3G ของไทยยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น และโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม การเปิดประมูลใบอนุญาตให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ได้เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญอีกจุดหนึ่งต่อโอกาสการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของคนไทย โดยเฉพาะในเขตชนบทเพราะมีแรงผลักดันจากเงื่อนไขที่ว่า ผู้ให้บริการต้องให้บริการ 3G ในทุกจังหวัด และครอบคลุมประชากร 50% ภายใน 2 ปี และ 80% ภายใน 4 ปี

การให้บริการทางด้านข้อมูลเติบโตอย่างรวดเร็ว

ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2555 พบว่า ค่าบริการของโทรศัพท์มือถือโดยรวมเติบโตขึ้น 11.5% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2554 แต่รายละเอียดภายในของตัวเลขดังกล่าว พบว่า ตัวเลขของรายได้ครึ่งปีแรกของปี 2555 นั้น ถ้าแบ่งเป็นรายได้ 2 ประเภท นั่นคือ รายได้จากบริการทางด้านเสียงหรือจากการพูดคุยทางโทรศัพท์ และรายได้จากการบริการทางด้านข้อมูลหรือรายได้จากการที่เราใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งพบว่ารายได้จากการให้บริการทางด้านเสียงมีแนวโน้มการเติบโตที่ชะลอลงจาก 5.8% ในช่วงครึ่งแรกของปี 2554 มาอยู่ที่ 3.9% ในช่วงครึ่งแรกของปี 2555 ขณะที่รายได้จากการให้บริการทางด้านข้อมูลนั้นมีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยมีการขยายตัวสูงถึง 42.8% ในช่วงครึ่งแรกของปี 2555 เทียบกับในช่วงครึ่งแรกของปี 2554 แต่หากไปดูตัวเลขการขยายตัวในช่วงครึ่งแรกของปี 2554 เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2553 นั้นขยายตัวได้เพียง 30%

ดังนั้น แนวโน้มของผู้คนสมัยใหม่ที่จะมีโอกาสได้ใช้ 3G จากนี้ไปก็คงจะมีชีวิตที่สามารถสื่อสารได้สะดวกยิ่งขึ้นไปอีก พร้อม ๆ กับชีวิตที่ยุ่งเหยิงซับซ้อนมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้

ในอนาคตก็จะมีผู้เล่น (Player) ของธุรกิจ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz เพียง 4 รายเท่านั้น ซึ่งได้แก่ AIS, DTAC, True Move และ TOT (ซึ่ง TOT มีคลื่นนี้อยู่แล้ว) ในเมืองไทยธุรกิจ 3G จึงกลายเป็นธุรกิจกึ่งผูกขาดไปโดยปริยาย ปี 2555 อาจสามารถกล่าวได้ว่าเป็น ปีทอง อีกปีหนึ่งของ

ธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์มือถือ โดยเฉพาะบรรดาบริษัทที่เป็นเจ้าของระบบเครือข่ายขนาดใหญ่ทั้ง 3 รายของประเทศ ได้แก่ AIS, DTAC และ True Move ซึ่งพบว่าผู้ให้บริการหลักทั้ง 3 รายมีส่วนแบ่งทางการตลาดโดยรวมคิดเป็นสัดส่วนราว 97% ของตลาดการให้บริการโทรศัพท์มือถือทั้งประเทศ จึงอาจกล่าวได้ว่า ธุรกิจการให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์มือถือในเมืองไทยเป็นธุรกิจที่กึ่งผูกขาด

ดังนั้น โอกาสในการทำกำไรในอนาคตของผู้ให้บริการหลักทั้ง 3 รายจึงอยู่ในระดับที่สูงมาก หากพิจารณาจากจำนวนผู้ให้บริการในตลาด ซึ่งแน่นอนว่าก็จะทำให้ผู้ถือหุ้นทั้งรายใหญ่และรายย่อย พลอยได้รับผลประโยชน์ที่ดีตามไปด้วย

การประมูลใบอนุญาต 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz นั้น ได้สรุปผลการประมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดย AIS ให้ราคาสูงสุดที่ 14,625 ล้านบาท จึงได้เลือกชุดคลื่นความถี่เป็นลำดับแรก และ AIS ได้เลือกชุดคลื่นความถี่ที่ 7, 8, 9 (ช่วงคลื่นความถี่ติดกับ TOT) สำหรับ DTAC และ True Move ประมูลราคาได้ที่ 13,500 ล้านบาท เนื่องจากทั้งสองบริษัทเสนอเงินมาเท่ากันทาง กสทช. จึงทำการจับฉลาก และ True Move ได้สิทธิเลือกก่อนโดยเลือกชุดคลื่นความถี่ที่ 4, 5, 6 ส่วน DTAC เลือกชุดคลื่นความถี่ที่ 1, 2, 3 ดังนั้นจึงพอคาดการณ์ได้ว่า ในอนาคตก็จะมีผู้เล่นของธุรกิจ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz เพียง 4 รายเท่านั้น คือ AIS, DTAC, True Move และ TOT (ซึ่ง TOT มีคลื่นนี้อยู่แล้ว) ในเมืองไทยธุรกิจ 3G จึงกลายเป็นธุรกิจกึ่งผูกขาดไปโดยปริยาย

การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ

ในปี 2553 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ หรือที่เรียกว่า Mobile Banking ซึ่งพบว่าไตรมาสแรกของปี 2553 ไทยเรามีบัญชี Mobile Banking เพียง 3.83 แสนบัญชี มีมูลค่าธุรกรรม 2.3 หมื่นล้านบาท แต่ผลการสำรวจในไตรมาส 2 ปี 2555 กลับพบว่า ประเทศไทยเรามีจำนวนบัญชีถึง 7.65 แสนบัญชี เพิ่มขึ้นถึงราว 2 เท่าตัว และมีมูลค่าธุรกรรม 9.8 หมื่นล้านบาท เพิ่มขึ้น 4.3 เท่าตัว

การขยายตัวของการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านโทรศัพท์มือถืออย่างก้าวกระโดดเช่นนี้ หากพิจารณาไปถึงมูลค่าธุรกรรมทางการเงินรวมของทั้งปี 2555 โดยให้ถือว่าอัตราการขยายตัวของครึ่งปีหลังเป็นศูนย์ ก็จะทำให้มูลค่าธุรกรรมรวมทั้งปี 2555 โดยให้ถือว่าอัตราการขยายตัวของครึ่งปีหลังเป็นศูนย์ ก็จะพบว่ามูลค่าธุรกรรมรวมทั้งปี 2555 อยู่ที่ประมาณ 3.6 แสนล้านบาท ซึ่งหากยังมีการขยายตัวเช่นนี้ต่อไป อาจกล่าวได้ว่า ในอนาคตธุรกรรมทางการเงินส่วนใหญ่จะมาจาก Mobile Banking และเมื่อถึงเวลานั้นบรรดาผู้คนส่วนใหญ่ก็จะต้องมีโทรศัพท์มือถือ 3G กันถ้วนหน้า เพื่อรองรับบรรดาธุรกรรมดังกล่าว

การซื้อสินค้าผ่านโทรศัพท์มือถือ

เขมานันท์ บุญเดชานันท์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านบิสซิเนส บมจ. ทู คอร์ปอเรชั่น ผู้ให้บริการเว็บไซต์อีคอมเมิร์ซ weloveshopping พบว่า การเกิดขึ้นของบริการโทรศัพท์มือถือ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz จะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้บริโภคเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่ายขึ้นไม่ว่าจะเป็นการซื้อผ่านอุปกรณ์มือถือต่าง ๆ เช่น Smartphone, Tablet หรืออื่น ๆ โดยไม่จำเป็นต้องไปเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อทำการซื้อสินค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ตอีกต่อไป แค่เพียงใช้อุปกรณ์พกพาเหล่านี้ก็สามารถทำธุรกรรมได้แล้ว

ทางด้าน ภาวธ พงษ์วิทยภาณุ ผู้ก่อตั้งและกรรมการผู้จัดการ บริษัทตลาดดอทคอม จำกัด ได้กล่าวว่า ตลาดอีคอมเมิร์ซในประเทศไทยเติบโตขึ้น จากการที่หลายธุรกิจหันมาขยายตลาดผ่านช่องทางนี้ ทั้งยังเกิดเทรนด์ใหม่ ๆ ช่วยกระตุ้น เช่น โซเชียลคอมเมิร์ซ หรือ การนำโซเชียลเน็ตเวิร์กมาประยุกต์ใช้ในการจำหน่ายสินค้า ประกอบกับคนไทยเริ่มหันมาซื้อสินค้าออนไลน์มากขึ้น การเปิด 3G และความนิยมในการใช้ Smartphone

ด้วยเหตุนี้ การซื้อขายสินค้าออนไลน์ก็จะมีแนวโน้มที่จะเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง และธุรกรรมส่วนใหญ่ก็คงจะต้องเกิดขึ้นจากโทรศัพท์มือถือระบบ 3G นั่นเอง

การใช้ประโยชน์จาก 3G ของธุรกิจค้าปลีก

ปิยะวัฒน์ ลีตะสัทธาวรกุล กรรมการผู้จัดการ บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ผู้บริหารร้าน “เซเว่นอีเลฟเว่น” ได้กล่าวไว้ว่าบริษัทอยู่ระหว่างการพัฒนาระบบอีคอมเมิร์ซรองรับการสั่งซื้อสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต ถือเป็นธุรกิจใหม่มาต่อยอดเซเว่นแค็ตตาล็อก และร้านเซเว่นอีเลฟเว่นที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยลูกค้าชำระเงินและรับสินค้าที่ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น หรือจะรับสินค้าที่บ้านก็ได้ ซึ่งที่ผ่านมาเซเว่นอีเลฟเว่นในญี่ปุ่น และได้หวั่นก็มีบริการลักษณะนี้มาแล้ว จึงมั่นใจได้ว่าจะตอบสนองไลฟ์สไตล์คนรุ่นใหม่ ๆ ที่ผูกอยู่กับการสื่อสาร โดยที่เทคโนโลยี 3G จะเป็นตัวเร่งให้ผู้บริโภคก้าวไปสู่ทิศทางดังกล่าว นอกจากนั้น ณ เวลานี้ อีคอมเมิร์ซยังกลายเป็นกระแสไปทั่วโลก อาทิ จีนมียอดขายผ่านช่องทางนี้ 5-10% ยุโรปและสหรัฐอเมริกามีส่วน 30-50% เมื่อเทคโนโลยีมาทางนี้ เซเว่นอีเลฟเว่นจึงต้องปรับตัวให้เข้าถึงคนรุ่นใหม่ และเตรียมความพร้อมรองรับกระแสอีคอมเมิร์ซที่จะบูมขึ้นในอีก 2-3 ปีข้างหน้า

Club 21 ธุรกิจร้านค้าปลีกระดับสูง ซึ่งอยู่ภายใต้กลุ่มบริษัท COMO GROUP ธุรกิจร้านค้าปลีกระดับหรูที่นำเข้าแบรนด์ดังจากทั่วโลก ได้มีแผนธุรกิจด้วยการเปิดตัวอีคอมเมิร์ซใน 7 ประเทศทั่วเอเชีย รองรับความต้องการและพฤติกรรมของลูกค้าในปัจจุบันรวมถึงยังมีแผนพัฒนาเว็บไซต์อีกด้วย จึงดูเหมือนว่าบรรดาธุรกิจค้าปลีกต่างพากันเคลื่อนไหวตัวเพื่อรองรับระบบ 3G ที่กำลังจะเข้ามาอย่างเต็มรูปแบบกันแล้ว

ธุรกิจ 3G กั่วงการโฆษณา

ชัยประเมิน วิสุมิผล ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ทีบีดับบลิวเอ (ประเทศไทย) และนายกิตติมศักดิ์สมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทยกล่าวไว้ว่า ธุรกิจ 3G เป็นสิ่งที่น่าจับตามองอย่างยิ่ง เพราะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญทำให้สื่อออนไลน์โตขึ้น และเดินทางสู่การสื่อสารสองทาง ผู้บริโภคสามารถโต้ตอบกับแบรนด์สินค้าได้อย่างรวดเร็ว แต่ทั้งนี้การเกิดของ 3G ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรกว่าจะประสบความสำเร็จ

อย่างไรก็ตามเมื่อถึงเวลานั้น สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ contents โดยที่สื่อหลักอย่างทีวีซึ่งมีส่วนแบ่งตลาด 60% ของอุตสาหกรรมโฆษณาจะต้องถูกแบ่งก้อนเค้กออกไปอย่างแน่นอน แต่สื่อเก่าจะไม่ได้หายไปไหน ทีวีต้องปรับตัวด้วยการนำ contents เข้าไปอยู่ในทุก platform ขณะที่นิตยสารหนังสือพิมพ์ ต้องปรับแนวทางเพื่อหาวิธีสร้างรายได้กับ platform ใหม่เช่นกัน

ขณะที่ชัย สุภาพสมบูรณ์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท อีริส มีเดีย (ไทยแลนด์) จำกัดกล่าวว่า แนวโน้มของดิจิทัลมีเดียเติบโตและมีโอกาสขยายตัวอีกมาก บวกกับแบรนด์สินค้าต่าง ๆ เริ่มให้ความสนใจกับ Digital media มากขึ้น สะท้อนจากการแย่งการแข่งขัน (Pitching) ทางด้านสื่อ Digital media ออกมาจาก media และ creative

MVNO (Mobile Virtual Network Operator) อีกกลยุทธ์หนึ่งของธุรกิจ 3G

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้ชี้ให้เห็นถึงเงื่อนไขหนึ่งของผู้ได้รับใบอนุญาต 3G นั่นคือ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องกันความจุโครงข่ายไว้ 10% โดยให้ผู้ประกอบการที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเองหรือ MVNO (Mobile Virtual Network Operator) สามารถเช่าใช้ได้ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่มีเงินทุนมากพอที่จะวางโครงข่ายโทรคมนาคม แต่มีไอเดียในการประยุกต์ใช้ความจุโครงข่ายสำหรับเปิดธุรกิจบริการทางด้านต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น ธุรกิจโรงเรียนกวดวิชา สามารถสร้างเครือข่ายบริการกวดวิชาให้แก่กันเรียนที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์มือถือกับตน โดยนักเรียนสามารถรับชมบทเรียนแบบวิดีโอผ่านอินเทอร์เน็ต (Video Streaming) หรือแม้แต่ปรึกษาอาจารย์ผู้สอนผ่าน Video Call และสามารถเข้าเครือข่าย สังคม

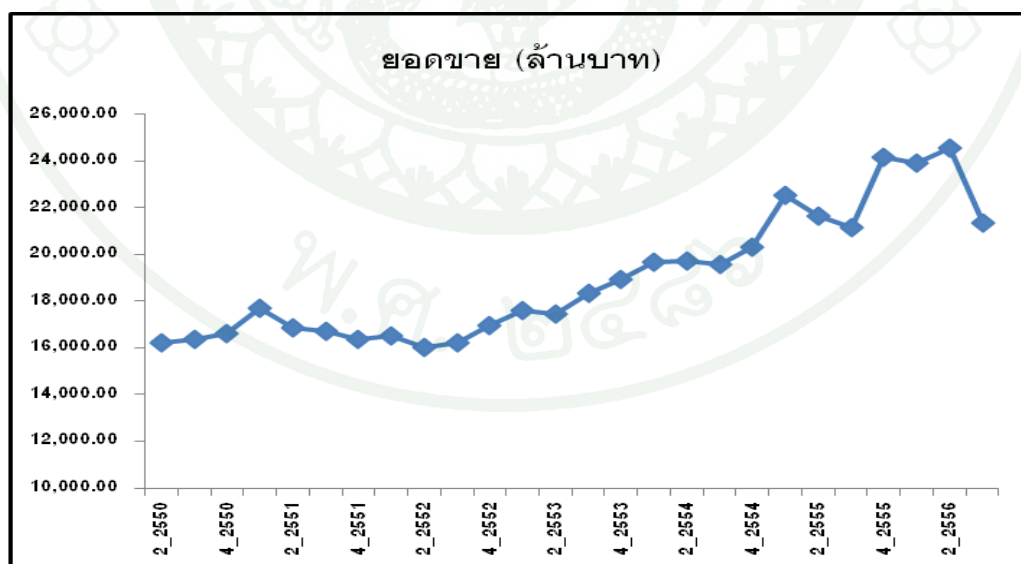
เมื่อพิจารณาถึงรายได้และกำไรสุทธิของบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Telephone Operator) ทั้ง 3 ราย จะพบว่ามีความแตกต่างกันอยู่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ทั้งโครงสร้างการเงิน ลักษณะการบริหารงาน กลยุทธ์ วิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงาน ส่งผลต่อยอดขายและกำไรสุทธิที่แตกต่างกัน ดังนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย เป็นบริษัทที่ทำธุรกิจทางด้านการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยที่ให้บริการทางเสียง ข้อมูล และบริการเสริมอื่น ๆ ผ่านโครงข่ายหลักในระบบ GSM 1800 และ HSPA 850 โครงข่ายของบริษัทมีพื้นที่ให้บริการ

ครอบคลุมทั่วประเทศและบริษัทเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่อันดับสองของประเทศเมื่อพิจารณาจากจำนวนลูกค้าทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ซึ่งมีอยู่ประมาณ 23.2 ล้านเลขหมาย โดยเป็นลูกค้าในระบบเติมเงินประมาณ 20.8 ล้านเลขหมาย และลูกค้าในระบบรายเดือนประมาณ 2.4 ล้านเลขหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ 90 และร้อยละ 10 ของจำนวนลูกค้าทั้งหมดตามลำดับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 บริษัทมีส่วนแบ่งทางการตลาดประมาณร้อยละ 30 ของจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งหมดของประเทศ

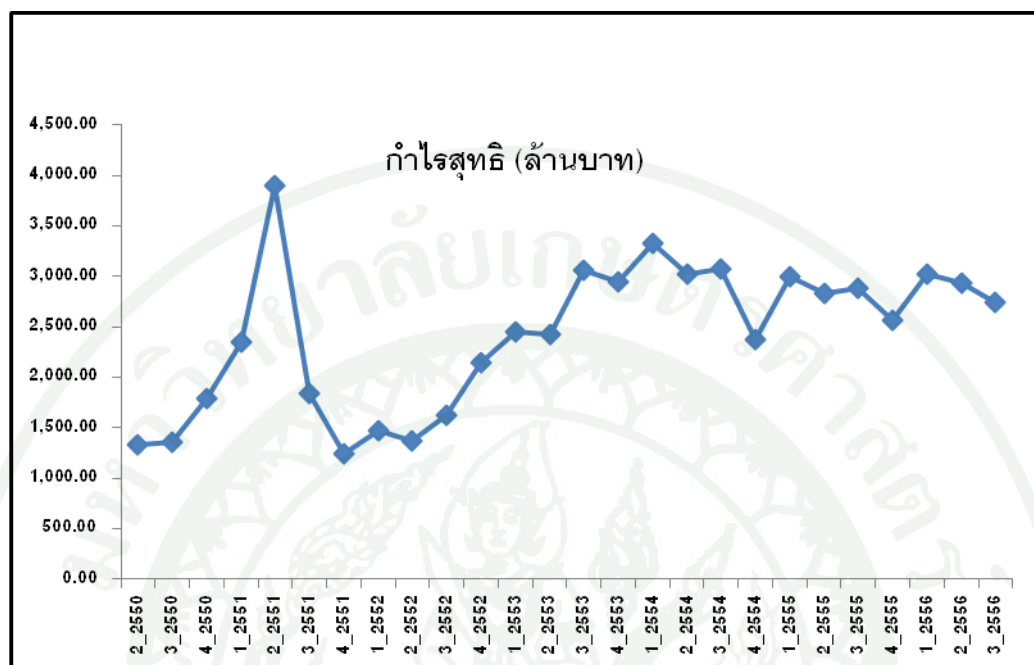
เมื่อเดือนธันวาคม 2555 บจก. ดีแทค เนทเวอร์ค ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication: IMT) ย่าน 2.1 GHz และได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามบนคลื่นความถี่ดังกล่าว นอกจากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz แล้ว บจก. ดีแทค เนทเวอร์ค ยังมีสิทธิให้บริการโทรคมนาคมในลักษณะของการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อเช่าใช้และเพื่อให้บริการโทรคมนาคม (Network Provider and Service Provider) และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโทรคมนาคม (Telecommunications Facility) โดยมีขอบเขตในการประกอบกิจการโทรคมนาคมดังกล่าวทั่วราชอาณาจักรไทย

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีรายได้จากการขายและการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นหลักและยังมีรายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดหมายเลข ซึ่งผลการดำเนินงานย้อนหลังในภาคส่วนของยอดขายของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ได้แสดงเป็นรายไตรมาสดังรูปด้านล่าง

ภาพที่ 6 รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดหมายเลขของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
ที่มา: งบกำไรขาดทุนของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

ในภาคส่วนที่เป็นกำไรสุทธิของของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ได้แสดงเป็นรายไตรมาสดังรูปด้านล่าง

ภาพที่ 7 กำไรสุทธิจากการให้บริการโทรศัพท์และการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
ที่มา: งบกำไรขาดทุนของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

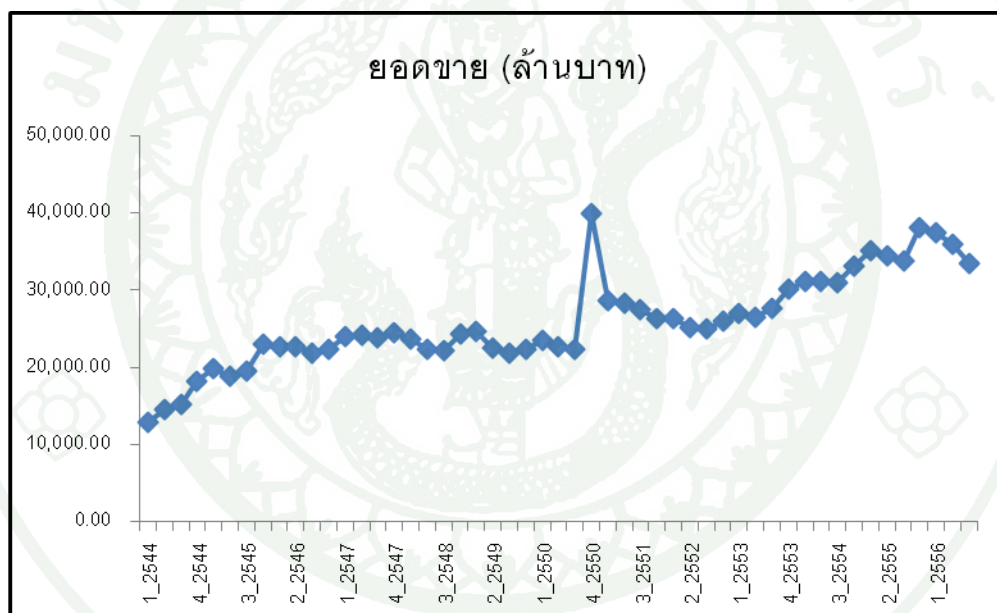
บริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือ เป็นบริษัทที่ทำธุรกิจทางด้านการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในย่านความถี่ 900 เมกะเฮิร์ตซ์ในระบบดิจิทัล GSM (Global System for Mobile Communication) ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในย่านความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ในระบบดิจิทัล GSM 1800 ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในย่านความถี่ 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์ในระบบดิจิทัล UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) นำเข้าและจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์และสาย Optical Fiber ให้บริการชำระสินค้าและบริการผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำหน่ายบัตรแทนเงินสด ศูนย์ให้บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ ให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ให้บริการโทรคมนาคม และโครงข่ายโทรคมนาคม เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์และบริการหลักที่บริษัทให้บริการแก่ลูกค้า คือ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งในระบบเติมเงินและระบบชำระค่าบริการรายเดือน โดยมีสัดส่วนลูกค้าระบบเติมเงินร้อยละ 90 ของฐานลูกค้าทั้งหมด และมีสัดส่วนลูกค้าในระบบชำระค่าบริการรายเดือนร้อยละ 10 ในขณะที่สัดส่วนรายได้หลักมาจากลูกค้าระบบเติมเงินร้อยละ 68 และจากลูกค้าในระบบชำระค่าบริการรายเดือนอีกร้อยละ 26 รายได้ของบริษัทสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลักๆ ได้แก่

(1) รายได้จากการให้บริการ โดยมี เอไอเอส และ ดีพีซี เป็นผู้ให้บริการ ประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการลูกค้าระบบชำระรายเดือน (Postpaid subscription service) บริการสำหรับลูกค้าระบบเติมเงิน (Prepaid subscription service) บริการสื่อสารด้วยข้อมูล (Non-voice service) บริการสำหรับลูกค้านิติบุคคล (Corporate Business Service) บริการความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relation Management) และรายได้จากการบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (IC) โดยรายได้จากการให้บริการดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 87 ของรายได้รวม

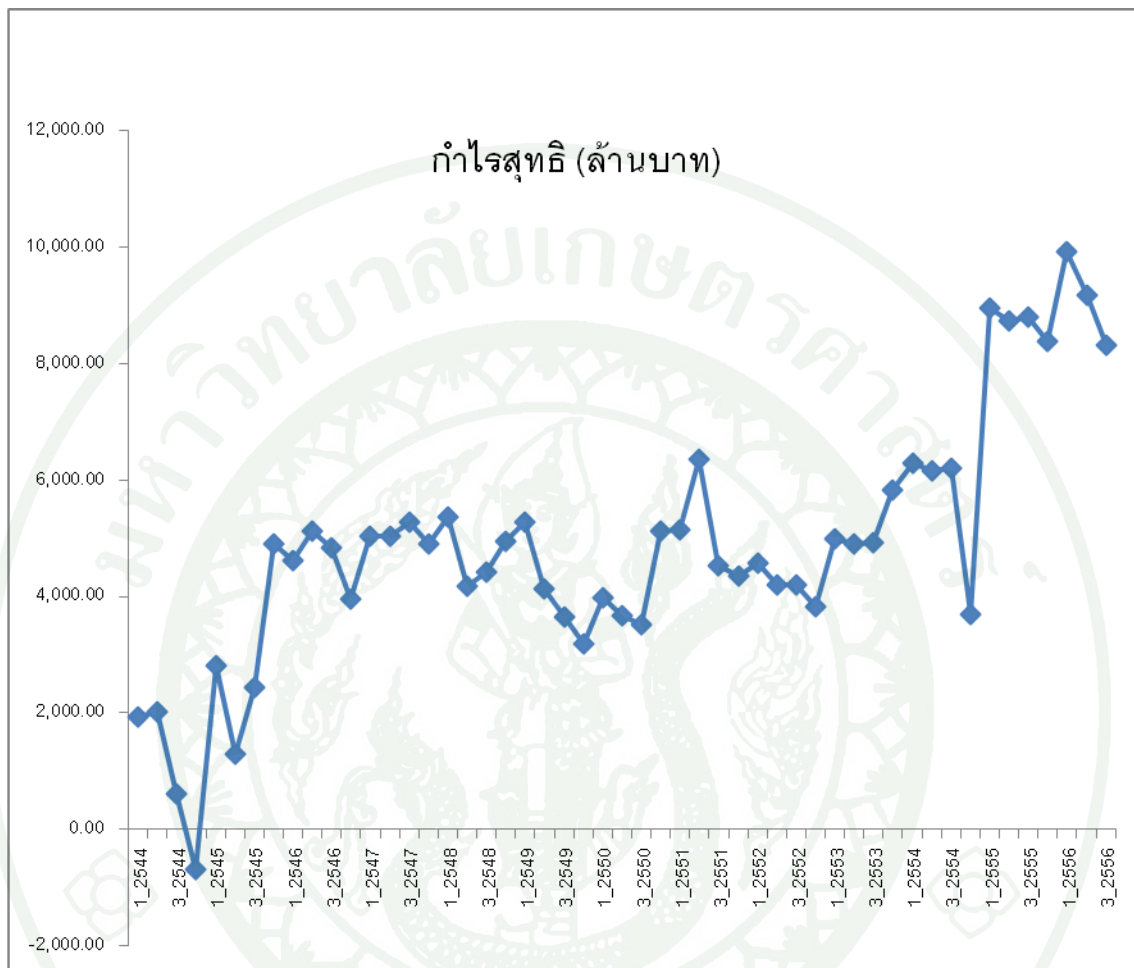
(2) รายได้จากการขาย คือรายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซิมการ์ด และอุปกรณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยรายได้ในส่วนนี้คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 13 ของรายได้รวม

ซึ่งผลการดำเนินงานย้อนหลังในภาคส่วนของยอดขายของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือแสดงเป็นรายไตรมาสดังรูปด้านล่าง

ภาพที่ 8 รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์โทรศัพท์และการขายเครื่องโทรศัพท์ของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือ
ที่มา: งบกำไรขาดทุนของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือ

ในภาคส่วนที่เป็นกำไรสุทธิของของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือ ได้แสดงเป็นรายไตรมาสดังรูปด้านล่าง

ภาพที่ 9 กำไรสุทธิจากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์โทรศัพท์และการขายเครื่องโทรศัพท์ของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือ
ที่มา: งบกำไรขาดทุนของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครือ

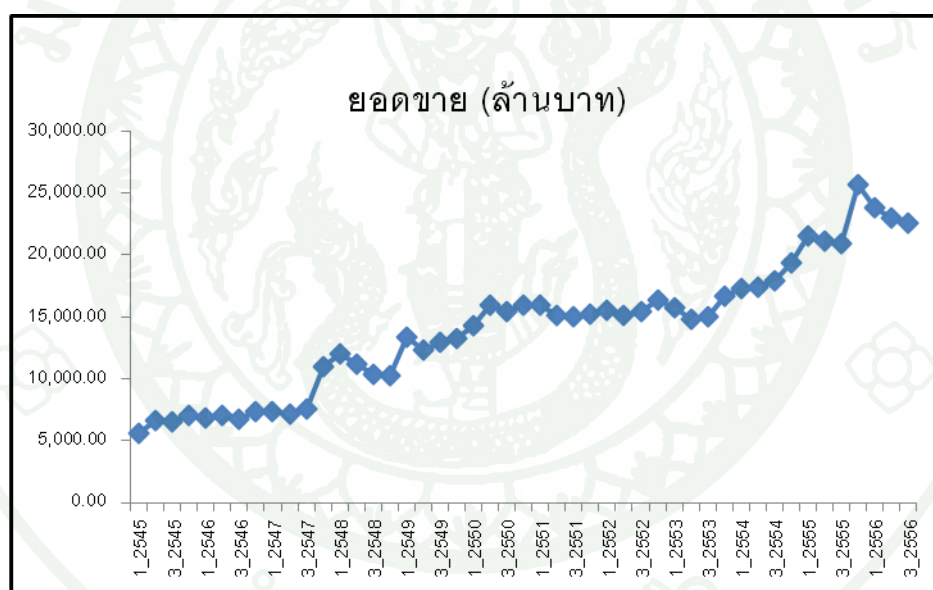
บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ผู้ให้บริการสื่อสารโทรคมนาคมครบวงจร โดยที่บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ได้ดำเนินธุรกิจโดยมีธุรกิจหลัก 3 ธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย

1. กลุ่มทรูโมบาย ซึ่งประกอบด้วย ทรูมูฟ ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่อันดับที่สามของประเทศ เรียลมูฟ ซึ่งเป็นผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทขายต่อบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้แบรนด์ ทรูมูฟ เอช ซึ่งขายต่อบริการ 3G+ ภายใต้เทคโนโลยี HSPA บนคลื่นความถี่ 850 MHz

ของ CAT Telecom และ เรียลฟิวเจอร์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มทรู ที่เพิ่งได้รับ ใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1 GHz จากคณะกรรมการ กสทช.

2. กลุ่มทรูออนไลน์ ผู้ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานรายใหญ่ที่สุดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และผู้ให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตและ WiFi ด้วยโครงข่ายที่ครอบคลุมมากที่สุดทั่วประเทศ ผ่านเทคโนโลยี ADSL และ เคเบิลโมเด็ม ด้วย DOCSIS 3.0 รวมทั้งเทคโนโลยี FTTH (Fiber to the Home) หรือใยแก้วนำแสง

3. กลุ่มทรูวิชั่นส์ เป็นผู้ให้บริการรายเดียวของไทยที่ให้บริการโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิกและบริการในระบบ HD ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานของธุรกิจคอนเวอร์เจนซ์และธุรกิจอื่นๆ ซึ่งประกอบด้วย ทรูมันนี่ ผู้ให้บริการธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบออนไลน์ ทรูไลฟ์ แปรนด์ที่ให้บริการแพ็คเกจคอนเวอร์เจนซ์ ดิจิตอลคอนเทนต์ และสื่อต่างๆ และธุรกิจทรูคอฟฟี่ ซึ่งเป็นเครือข่ายร้านกาแฟของทรู ได้ถูกรวมอยู่ในกลุ่มของธุรกิจกลุ่มทรูออนไลน์

ภาพที่ 10 รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ บริการอื่น และการขายเครื่องโทรศัพท์ของ บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

ที่มา: งบกำไรขาดทุนของบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

ภาพที่ 11 กำไรสุทธิจากการให้บริการโทรศัพท์ บริการอื่น และการขายเครื่องโทรศัพท์ของบริษัท
 ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 ที่มา: งบกำไรขาดทุนของบริษัท ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

จากผลการดำเนินงานของบริษัทที่เป็น Telephone Operator ทั้ง 3 บริษัทที่ออกมาไม่เหมือนกัน แสดงถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกัน สะท้อนมาในราคาหุ้นแตกต่างกัน นอกจากปัจจัยทางด้านผลการดำเนินงานของบริษัทแล้ว ยังมีปัจจัยภายนอกซึ่งเป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมหภาค อาทิเช่น นโยบายของรัฐบาล อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาหุ้น รวมทั้งผลประกอบการของบริษัท

บทบาทของรัฐบาลไทยที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรศัพท์มือถือของประเทศไทยโดยตรง ก็คือ การแก้ไขข้อกฎหมาย ระบบการควบคุมกำกับของรัฐบาลในกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านจากระบบสัญญาสัมปทาน ไปเป็น ระบบใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งเกิดขึ้นครั้งแรกในการประมูลระบบ 3 จี บนคลื่น 2100 MHz จุดประสงค์เพื่อ มุ่งเปิดเสรีตลาดกิจการโทรคมนาคมให้มีการแข่งขันกันเสมอภาคและเป็นธรรม ให้มีการแข่งขันกันอย่างเต็มที่ เพิ่มความสามารถ ทั้งในระหว่างบริษัทเอกชนด้วยกัน และระหว่างวิสาหกิจของรัฐกับบริษัทเอกชน

เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2555 สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช) ได้ออกใบอนุญาตคลื่นความถี่ 2100 MHz เป็นระยะเวลา 15 ปี ให้กับผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Operator) 3 ราย ได้แก่ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (เอไอเอส) เสนอราคาประมูลสูงสุด 14,625 ล้านบาท บริษัท ดีแทค เนทเวอร์ค จำกัด (ดีแทค) เสนอราคาประมูล 13,500 ล้านบาทและบริษัท เร็ล ฟิวเจอร์ จำกัด (ทรูมูฟเอช) เสนอราคาประมูล 13,500 ล้านบาท และมีมติรับรองผลการประมูลในวันที่ 18 ตุลาคม 2555 โดยทั้ง 3 ราย สามารถดำเนินการติดตั้งเสาสัญญาณ และเริ่มทดสอบได้ทันที โดยคาดว่า ทั้ง 3 ราย จะให้บริการเชิงพาณิชย์ภายในเดือนเมษายน-มิถุนายน 2556 เป็นต้นไป เอไอเอส ประกาศว่า จะสามารถให้บริการ 3G คลื่น 2100 MHz ได้ในเดือนพฤษภาคม 2556 ทรูมูฟ ประกาศว่า จะนำคลื่น 2100 MHz มาใช้งาน 3G/4G โดย 4G ในพื้นที่สำคัญและในเมืองใหญ่บางจังหวัด เริ่มเดือนพฤษภาคม 2556 ดีแทค จะสามารถให้บริการ 3G คลื่น 2100 MHz ได้ในเดือนมิถุนายน 2556

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Exchange Rate) จะมีผลกระทบต่อตัวธุรกิจโดยตรง เมื่อธุรกิจรับรายได้หรือมีภาระหนี้สินที่ไปกู้ยืมมาจากต่างประเทศ ส่วนผลกระทบต่อตลาดเงินหรือตลาดทุนก็คือ การอ่อนค่าหรือแข็งค่าของเงินบาทจะส่งผลต่อปริมาณเงินตราต่างประเทศที่ไหลเข้าไหลออกระหว่างประเทศโดยผ่านทางตลาดเงินหรือตลาดทุน

อัตราอัตราดอกเบี้ยนโยบายของประเทศไทย

ดอกเบี้ย (Interest) คือ เงินที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการลงทุนโดยการคำนวณเป็นอัตราร้อยละต่อปี ในทางเศรษฐศาสตร์ ดอกเบี้ยเป็นหนึ่งในเครื่องมือเพื่อการควบคุมอัตราเงินเฟ้อ คือ เมื่อใดที่เกิดอัตราเงินเฟ้อขึ้น แสดงว่า มีปริมาณเงินในตลาด (หมายถึงเงินในมือประชาชน) อยู่จำนวนมาก และสินค้าจะราคาแพงขึ้น การขึ้นดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ ทำให้เงินได้ออกจากตลาดไป ปริมาณเงินจะลดลง เงินเฟ้อก็จะลดลง

อัตราดอกเบี้ย คือ ผลตอบแทนประเภทหนึ่งที่ได้รับจากการถือสินทรัพย์ทางการเงิน (มองจากด้านของ Surplus Spending Units : SSU) และหมายถึง ภาระทางการเงินประเภทหนึ่งที่ผู้ออก (Issuer) สินทรัพย์ทางการเงินนั้นจะต้องรับผิดชอบ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยมีความเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ทางการเงิน จึงเป็นตัวแปรที่อยู่ในตลาดการเงิน (Money market) อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยไม่ได้กระทบเฉพาะแต่ตลาดการเงินเท่านั้น แต่ยังกระทบต่อส่วนอื่นๆ ของระบบเศรษฐกิจด้วย ความสำคัญของอัตราดอกเบี้ย เราจะเห็นได้จากการรายงานเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยในสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น เป็นประจำทุกวัน อัตราดอกเบี้ยเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของบุคคลว่าจะบริโภคหรือออมโดยการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น การตัดสินใจว่าจะซื้อบ้านหรือซื้อหลักทรัพย์ ก็จะมีอัตราดอกเบี้ยเข้ามาเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ

เช่น จะลงทุนขยายโรงงานใหม่ ซื้อเครื่องจักรใหม่ หรือไปซื้อหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ก็ต้องใช้ อัตราดอกเบี้ยเข้ามาช่วยในการตัดสินใจเสมอ

อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ ดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Rate) มีผลอย่างไรต่อการลงทุนในตลาดเงินตลาดทุน

ดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Rate) คือ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางของแต่ละประเทศกำหนดขึ้นเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง และเป็นเครื่องมือหลักในการส่งสัญญาณนโยบายการเงิน สำหรับประเทศไทยนั้นมีคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลดอกเบี้ยนโยบายให้เป็นไปภายใต้กรอบของเงินเพื่อไม่ให้เกิน 3% และเพื่อที่จะควบคุมปริมาณเงินในระบบให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวได้ ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ต้องใช้ "ดอกเบี้ยนโยบาย" ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยในตลาดว่าควรอยู่ที่เท่าไร ในตามแต่ละสถานการณ์

สำหรับประเทศไทย ใช้อัตราดอกเบี้ยนโยบายนี้เพื่อควบคุมปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศผ่านตลาดซื้อคืนพันธบัตร RP (Repurchase) ซึ่งในปัจจุบันนี้ ใช้อัตราดอกเบี้ยการซื้อคืนพันธบัตรอายุ 1 วัน (R/P 1 วัน) เป็นตัวแทนดอกเบี้ยนโยบาย หรือสามารถอธิบายได้ว่า ในกรณีที่สถาบันการเงินมีสภาพคล่องเหลือก็จะนำเงินไปให้ธนาคารแห่งประเทศไทยกู้ยืมเป็นระยะเวลา 1 วัน ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยก็จะโอนพันธบัตรภาครัฐให้กับสถาบันการเงินเพื่อเป็นหลักประกัน โดยธนาคารแห่งประเทศไทยสัญญาว่าจะ "รับซื้อคืนพันธบัตร" ที่ใช้เป็นหลักประกัน กลับมาจากสถาบันการเงินพร้อมทั้งจ่ายดอกเบี้ยสำหรับระยะเวลา 1 วันให้ โดยดอกเบี้ยนั้นก็คืออัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Rate) ของประเทศไทยนั่นเอง

สำหรับการขึ้นดอกเบี้ยนโยบาย หรือลดดอกเบี้ยนโยบายนั้น สัมพันธ์ต่อระบบเศรษฐกิจอย่างไร มีความแตกต่างกันระหว่าง "อัตราดอกเบี้ยนโยบาย" กับ "อัตราผลตอบแทน" อันหมายถึงดอกเบี้ยต่าง ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์คิดกับลูกค้านั้น เป็นคนละตัวกัน แต่โดยปกติแล้ว เมื่อดอกเบี้ยนโยบายมีการปรับ ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งก็จะปรับดอกเบี้ยทั้งเงินฝาก เงินกู้ หรือแม้แต่ผลตอบแทนจากการลงทุนในพันธบัตรเป็นไปในทิศทางเดียวกับดอกเบี้ยนโยบายด้วย

หากมีการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย แสดงว่า ช่วงนั้นเศรษฐกิจเติบโต ราคาสินค้าสูงขึ้น จนทำให้เงินเฟ้อสูงขึ้น แต่กำลังซื้อของประชาชนเริ่มลดลง (ประชาชนมีเงินเท่าเดิม แต่ซื้อของได้น้อยขึ้นลง เพราะสินค้าแพงขึ้น) ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงต้องพยายามลดอัตราเงินเฟ้อในประเทศให้ต่ำลง ด้วยการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายผ่านตลาดซื้อคืนพันธบัตร เป็นการผลักดันให้ธนาคารพาณิชย์ไปปรับขึ้นดอกเบี้ยให้ลูกค้าด้วย

ดังนั้น เมื่อธนาคารปรับขึ้นดอกเบี้ย ก็จะจูงใจให้ประชาชนนำเงินมาฝากมากขึ้น ออมเงินมากขึ้น ธนาคารก็จะมีสภาพคล่องมากขึ้น และเมื่อธนาคารขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากแล้ว ก็ต้องขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ด้วย เพื่อรักษาส่วนต่างดอกเบี้ยซึ่งเป็นกำไรของธนาคารเอาไว้ ซึ่งการขึ้นดอกเบี้ยเงินกู้

ก็จะทำให้คนกู้ยืมน้อยลงด้วย หันมาออมมากขึ้น เป็นเหตุให้การใช้จ่ายในครัวเรือนลดลง การลงทุนลดลง ช่วยชะลอการเติบโตของเศรษฐกิจ ทำให้เงินเฟ้อลดลงได้

ในทางกลับกัน หากมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย หรือใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย แสดงว่าช่วงนั้นเศรษฐกิจเริ่มหดตัว เงินเฟ้อต่ำลง ประชาชนไม่ค่อยใช้จ่าย ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงส่งสัญญาณให้ธนาคารพาณิชย์ลดดอกเบี้ยเงินฝาก และเงินกู้ลง เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนและภาคเอกชนถอนเงินไปใช้จ่าย และลงทุนมากขึ้น (เพราะฝากเงินไว้กับธนาคารก็ได้ดอกเบี้ยต่ำ) เป็นการช่วยกระตุ้นให้เศรษฐกิจกลับมาขยายตัวอีกครั้ง

อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับขึ้น-ลงดอกเบี้ยนโยบาย ได้แก่ เรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ดอลลาร์ค่า ดอลลาร์กลาง กระแสเงินทุนไหลเข้าออก การเมือง ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบต่อกระแสเงินลงทุนต่างชาติที่ไหลเข้า ไหลออกในประเทศไทย โดยหากมีการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย จะทำให้กระแสเงินลงทุนต่างชาติไหลเข้า ส่งผลทำให้เงินบาทแข็งค่าขึ้น เป็นเหตุให้ผู้ส่งออกส่งสินค้าออกได้ยากขึ้น เพราะต่างประเทศจะมองว่าสินค้าของไทยมีราคาแพงขึ้นนั่นเอง ส่งผลต่อการแข่งขันทางการค้ากับประเทศอื่น ๆ ที่ผลิตสินค้าแบบเดียวกัน

ถ้าหากมีการลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย จะทำให้กระแสเงินลงทุนต่างชาติไหลออก ส่งผลทำให้เงินบาทอ่อนค่าลง เป็นผลดีต่อผู้ส่งออกส่งสินค้าออก เพราะต่างประเทศจะมองว่าสินค้าของไทยมีราคาถูกลง

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

การพิจารณาและการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจในประเทศ จะทำให้ผู้ลงทุนทราบถึงอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทนั้นๆ กล่าวคือ ถ้าแนวโน้มในอนาคตของเศรษฐกิจเป็นไปในด้านลบ ก็มักจะคาดการณ์ว่าหลักทรัพย์ส่วนใหญ่จะมีระดับราคาต่ำลง หรือถ้าแนวโน้มเศรษฐกิจเป็นไปในด้านบวก หลักทรัพย์โดยทั่วไปก็น่าจะมีระดับราคาสูงขึ้นตามไปด้วย

อย่างไรก็ตาม เมื่อภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป อุตสาหกรรมแต่ละอุตสาหกรรมอาจได้รับผลกระทบไม่เท่ากัน หลักทรัพย์ในบางอุตสาหกรรมอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจเพียงเล็กน้อย ขณะที่หลักทรัพย์ในบางอุตสาหกรรมอาจได้รับผลกระทบอย่างมากเมื่อภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) เป็นเครื่องมือวัดภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมูลค่าของผลผลิตสินค้าและบริการทั้งหมดที่ผลิตขึ้นในประเทศ โดยไม่สนว่าปัจจัยการผลิตนั้นจะเป็นของประเทศใดก็ตาม ซึ่ง GDP เป็นตัวชี้วัดที่

ใช้วัดความเคลื่อนไหวของเศรษฐกิจอย่างกว้างๆ ได้ดีที่สุด เพราะ GDP จะเคลื่อนไหวขึ้นลงในทิศทางเดียวกับ วัฏจักรธุรกิจ กล่าวคือ ถ้า GDP เพิ่มขึ้น หมายความว่ามูลค่าของผลผลิตสินค้าและบริการทั้งหมดที่ผลิตขึ้นในประเทศในปีนั้นเพิ่มขึ้น แสดงว่าเศรษฐกิจในปีนั้นมีแนวโน้มดีขึ้น ในทางตรงกันข้าม ถ้า GDP ลดลง หมายความว่ามูลค่าของผลผลิตสินค้าและบริการทั้งหมดที่ผลิตขึ้นในประเทศปีนั้นลดลง แสดงว่าเศรษฐกิจในปีนั้นมีแนวโน้มแย่ลง

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือ ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Product: GDP) หมายถึง มูลค่าตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ถูกผลิตในประเทศในช่วงเวลาหนึ่งๆ โดยไม่คำนึงว่าผลผลิตนั้นจะผลิตขึ้นมาด้วยทรัพยากรของชาติใด ซึ่งถูกคิดค้นโดย Simon Kuznets นักเศรษฐศาสตร์ชาวรัสเซีย ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ถึงมาตรฐานการครองชีพของประชากรในประเทศนั้นๆ

อย่างไรก็ตาม GDP เป็นดัชนีชี้วัดผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ แต่ไม่สามารถชี้วัดคุณภาพชีวิตที่แท้จริงได้

การวัดผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สามารถวัดได้ 2 วิธี ได้แก่

1. การวัดรายจ่าย (Expenditure Approach) ที่จ่ายให้สินค้าและบริการขั้นสุดท้าย

$$\text{GDP} = \text{รายจ่ายเพื่อบริโภค} + \text{รายจ่ายเพื่อการลงทุน} + \text{รายจ่ายของรัฐบาล} + \text{รายจ่ายสุทธิของต่างประเทศที่ซื้อสินค้าผลิตในประเทศ}$$

หรือ

$$\text{GDP} = \text{Consumption} + \text{Investment} + \text{Government spending} + (\text{exports} - \text{imports})$$

2. การวัดรายได้ (Resource Cost - Income Approach) ที่ได้จากการขายสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย

$$\text{GDP} = \text{ค่าจ้างและเงินเดือนลูกจ้าง} + \text{รายได้เจ้าของธุรกิจส่วนตัว} + \text{กำไรของบริษัท (รายได้ผู้ถือหุ้น)} + \text{ดอกเบี้ย (รายได้เจ้าหนี้)} + \text{ค่าเช่า (รายได้เจ้าของสินทรัพย์)} + \text{ภาษีธุรกิจทางอ้อม} + \text{ค่าเสื่อมราคา} + \text{รายได้สุทธิของคนต่างชาติในประเทศ}$$

หมายเหตุ: ภาษีทางอ้อมคือภาษีที่เรียกเก็บจากสินค้าหรือบริการโดยผู้ที่มีหน้าที่ชำระภาษีโดยตรง (ผู้เสียภาษีคนแรก) สามารถผลักภาระภาษีไปให้บุคคลอื่นได้ เช่น ภาษีสรรพสามิต ภาษีศุลกากร ภาษีมูลค่าเพิ่ม

เนื่องจากวิธีการวัด GDP ด้วยรายจ่ายเป็นวิธีที่พื้นฐานที่สุดในการวัดและเข้าใจ GDP ดังนั้น จะอธิบายตัวแปรในสมการที่คำนวณ GDP ด้วยการวัดรายจ่ายเท่านั้น ดังต่อไปนี้

$$GDP = C + I + G + NE \text{ หรือ } C + I + G + (X - M)$$

Consumption (C) หมายถึง การบริโภคภาคเอกชน (Private consumption) ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลแทบทั้งหมดเช่น อาหาร ค่าเช่า ค่ายา แต่ไม่รวมการซื้อบ้านหลังใหม่

Investment (I) หมายถึง การลงทุนของธุรกิจในตลาดทุน เช่น การก่อสร้างเหมืองแร่ใหม่ การซื้อซอฟต์แวร์ การซื้ออุปกรณ์เครื่องจักรสำหรับโรงงาน เป็นต้น การใช้จ่ายโดยครัวเรือนเพื่อซื้อบ้านหลังใหม่ถูกรวมไว้ในการลงทุนเช่นกัน ทว่า การซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงินเช่น การซื้อหุ้นสามัญหรือหุ้นกู้ ไม่ถูกจัดว่าเป็นการลงทุนแต่เป็นการออม (Saving) จึงไม่ถูกรวมใน GDP เพราะเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงเอกสารทางกฎหมายเท่านั้น ซึ่งเงินนั้นไม่ได้ถูกแปลงให้กลายเป็นสินค้าหรือบริการ จึงไม่เป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจที่แท้จริง และถูกจัดให้เป็นรายจ่ายประเภทเงินโอน (Transfer payment)

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสุทธิของภาคการเงินเท่านั้นที่ถูกมองว่าเป็นการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม จึงถูกรวมไว้ใน GDP

Government Spending (G) หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของรัฐบาลที่ใช้ซื้อสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ซึ่งรวมถึงเงินเดือนของข้าราชการ การซื้ออาวุธทางทหาร และค่าใช้จ่ายลงทุนของรัฐบาล แต่ไม่รวมรายจ่ายประเภทโอนเงินอย่างเช่น สวัสดิการสังคมหรือผลประโยชน์จากการว่างงาน

Net Exports (NE) หมายถึง การส่งออกสุทธิ หรือการส่งออก (X) ลบด้วยการนำเข้า (M) นั่นเอง ที่ต้องลบการนำเข้าเพราะตัวเลขการบริโภคสินค้าและบริการที่ถูกนำเข้ามาบริโภคจะถูกรวมไว้ใน C, I, และ G

สิ่งที่ไม่นับรวมใน GDP

1. ไม่นับสินค้าก่อนสินค้าขั้นสุดท้าย (Intermediate goods) เพราะจะทำให้เกิดการนับซ้ำ
2. ไม่นับการซื้อขายสินค้ามือสอง เพราะไม่ได้เป็นการเพิ่มผลผลิตปัจจุบัน แต่นับค่าคอมมิชชั่นจากการขาย เพราะเป็นการให้บริการในช่วงเวลาปัจจุบัน
3. ไม่นับรายการทางการเงินและการโอนเงิน เช่น การซื้อขายหุ้น นำโอนเงินให้หลาน เพราะไม่เป็นการผลิต

ข้อจำกัดของ GDP

1. ไม่นับการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนในตลาด เช่น ในอดีตการทำกับข้าวรับประทานเองในบ้าน จึงไม่ถูกนับรวม แต่ปัจจุบันรูปแบบของการใช้ชีวิตเปลี่ยนไปทำให้ต้องรับประทานข้าวนอกบ้าน จึงถูกนับรวม ซึ่งทำให้การเปรียบเทียบ GDP ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันให้ความหมายลดลง

2. ไม่รวมผลผลิตที่ไม่ถูกรายงาน (Underground economy) เช่น เป็นการค้าขายที่เป็นเงินสดโดยไม่มีการแจ้งให้ทางราชการรับทราบ เช่น พนักงานเสิร์ฟรับทิปเป็นเงินสด คนงานทำงานโดยรับเงินสดเพื่อเลี่ยงภาษี

3. ไม่รวมการพักผ่อนและต้นทุนมนุษย์ GDP สนใจแต่ผลผลิต ไม่ใส่ใจว่าคนทำงานหนักหรือนานขนาดไหนในการสร้างผลผลิต

4. ไม่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพสินค้าและการเกิดขึ้นของผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ

5. ไม่คำนึงถึงผลกระทบด้านลบที่เกิดจากการผลิต บริโภค และการกระทำด้านลบของคนและธรรมชาติ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังที่กล่าวมานี้กับความผันผวนของราคาหลักทรัพย์จึงเป็นประเด็นสำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อหลีกเลี่ยงการขาดทุนและเพื่อเพิ่มความสามารถในการทำกำไร

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ ซึ่งอยู่ในหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลผสมที่เรียกว่า “Panel Data” หรือบางครั้งอาจเรียกว่า “Longitudinal Data” เป็นข้อมูลผสมระหว่างข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) กับข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross Section Data) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลอนุกรมเวลาของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ (Telephone operator) ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้ง 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ADVANC, บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) DTAC และบริษัท โทร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) TRUE ในช่วงระหว่าง ไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2550 ถึง ไตรมาส 4 ปี พ.ศ. 2556 โดยหาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ ซึ่งอยู่ในหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับปัจจัยทางด้านอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรและปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมหภาค ด้วยสมการถดถอย (Multiple Regression) รูปแบบของสมการถดถอยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล Panel Data ที่ใช้ในการศึกษารุ่นนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทได้แก่ 1) Pooled Regression Model 2) Fixed Effect Model และ 3) Random Effect Model

การวิเคราะห์ข้อมูล Panel Data

ถวิล นิลใบ (2555: 73-79) กล่าวเกี่ยวกับเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล Panel Data ไว้ว่า “Panel Data” เป็นข้อมูลที่ผสมผสานระหว่างข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross Section Data) กับข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) ประกอบด้วยหน่วยข้อมูลอนุกรมเวลาของแต่ละหน่วยของข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross Section Data) เช่น บุคคล บริษัท ประเทศ แต่เก็บหลายๆช่วงเวลา ทั้งนี้ข้อมูลภาคตัดขวางที่ประกอบไปด้วยหน่วยที่ต้องการวิเคราะห์นั้นจะไม่เปลี่ยนแปลงแต่จะเป็นหน่วยเดิมที่เราต้องเก็บข้อมูลซ้ำในแต่ละช่วงเวลา การนำข้อมูลผสมดังกล่าวมีประโยชน์หลายประการ ที่สำคัญคือเป็นการเพิ่มจำนวนค่าสังเกต ซึ่งเป็นการเพิ่มจำนวนชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) และลดขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ดังนั้นจึงช่วยปรับปรุงตัวคำนวณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล Panel Data สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทได้แก่ Constant Coefficient Model, Fixed Effect Model, และ Random Effect Model

1. The Constant Coefficient Model: เป็นตัวแบบการวิเคราะห์ที่กำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่ (Intercept Term) และค่าความชัน (Slope) มีค่าคงที่ ซึ่งหมายความว่าค่า

สัมประสิทธิ์เหล่านี้จะไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญไม่ว่าจะพิจารณาจากหน่วยที่ทำการวิเคราะห์ หรือตามเวลาที่วิเคราะห์ (Temporal Effect) วิธีการคำนวณจะทำโดยการรวมข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกันและใช้วิธี Ordinary Least Squares (OLS) เสมือนว่าเป็นข้อมูลจากหน่วยวิเคราะห์เดียวกัน ตัวแบบนี้มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า “Pooled Regression Model” การนำข้อมูลประเภท Panel Data มาวิเคราะห์โดยการนำมารวมกันหรือมาเรียงต่อกันแล้วทำการวิเคราะห์โดยใช้ OLS สามารถกระทำได้ แต่จะเกิดปัญหาที่สำคัญคือ Heterogeneity Bias หมายความว่าค่าพารามิเตอร์ที่ต้องการคำนวณ อาจมีค่าไม่คงที่ คือ จะผันแปรไปตามกลุ่มวิเคราะห์หรือผันแปรไปตามเวลา ดังนั้นถ้า นำข้อมูลมาเรียงต่อกัน แล้วคำนวณด้วยวิธี OLS ซึ่งจะทำให้ได้ค่าพารามิเตอร์ที่มีค่าเท่ากันทุกหน่วยวิเคราะห์ อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ เช่น กรณีที่ค่าคงที่ (Intercept) อาจมีค่าไม่เท่ากัน แต่ค่าความชันเท่ากัน เรียกว่า “Heterogeneous Intercept” หรือ กรณีที่ ค่าคงที่และความชันมีค่าไม่เท่ากัน ดังนั้นในการวิเคราะห์แบบ Pooled Regression Model จึงจำเป็นต้องกำหนดสมมติฐานเรื่องค่าคงที่หรือค่าความชันจะต้องค่าเท่ากัน (Homogeneity)

2. The Fixed Effect Model: เป็นตัวแบบที่กำหนดว่า มีปัจจัยที่ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ของหน่วยวิเคราะห์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ (Unobserved Factors) ที่กำหนดการผันแปรของตัวแปรตาม ปัจจัยที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ประกอบด้วยปัจจัยสองชนิดคือ ส่วนที่ค่าคงที่ไม่ผันแปรไปตามเวลา กับ ส่วนที่ค่าเปลี่ยนไปตามเวลา

$$y_{it} = \beta_0 + \delta_0 d_t + \beta_1 x_{it} + a_i + u_{it} \quad \dots\dots\dots (4.1)$$

สมการที่ (4.1) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปร y และตัวแปรอิสระคือ x โดยผ่านค่า β สำหรับ d_t เป็นตัวแปรดัมมี่ที่แทนเวลา กล่าวคือ เมื่อเวลาเปลี่ยนจะมีผลทำให้สมการเปลี่ยนแปลง อาจจะมีเพิ่มขึ้นหรือลดลงขึ้นอยู่กับเครื่องหมายของ δ ที่คำนวณได้ ตัวแปร a_i แทนปัจจัยที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ที่มีผลกระทบต่อ y_{it} ซึ่งค่าไม่เปลี่ยนไปตามเวลา หากแต่เปลี่ยนไปตามหน่วยวิเคราะห์ ค่า a_i เรียกว่า “Unobserved Effect” หรือที่นิยมเรียกว่า “Fixed Effect”

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้ตัวแบบ Fixed Effect ที่กำหนดให้ค่าความชันมีค่าคงที่ (Constant Slope) แต่ค่าจุดตัด (Intercept) จะแตกต่างกันตามหน่วยวิเคราะห์ ในกรณีนี้จุดตัดที่เป็นค่าเฉพาะของแต่ละหน่วยวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยวิเคราะห์ การวิเคราะห์จะใช้ตัวแปรดัมมี่เพื่อแยกผลของแต่ละหน่วยวิเคราะห์ แบบจำลองนี้บางครั้งเรียกว่า Least Squares Dummy Variable Model ดังสมการที่ (4.2)

$$y_{it} = \beta_0 + a_1 G_1 + a_2 G_2 + \beta_1 x_{it} + u_{it} \quad \dots\dots\dots (4.2)$$

จากสมการที่ (4.2) กำหนดให้หน่วยวิเคราะห์มี 3 หน่วย โดยใช้ตัวแปรดัมมี่ G_1 และ G_2 แทนหน่วยวิเคราะห์สองหน่วยตามลำดับ การกำหนดจำนวนตัวแปรดัมมี่น้อยกว่าจำนวนหน่วยที่วิเคราะห์ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เรียกว่า “Dummy Variable Trap” กล่าวคือ ถ้ากำหนดตัวแปรดัมมี่เท่ากับ

จำนวนหน่วยวิเคราะห์จะเกิดปัญหา Perfect Multicollinearity ทำให้ไม่สามารถคำนวณสมการได้สรุป ถ้ามีจำนวนหน่วยวิเคราะห์ G หน่วย ตัวแปรต้นจะมีจำนวน G-1

3. The Random Effect Model: พิจารณาตัวแบบ Fixed Effect ต่อไปนี้

$$y_{it} = \beta_0 + \beta_1 x_{it} + a_i + u_{it} \quad \dots\dots\dots (4.3)$$

ถ้ากำหนดให้ค่า a_i ไม่มีความสัมพันธ์ (uncorrelated) กับตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ ในทุกช่วงเวลา สมการ Fixed Effect Model ที่แสดงจะเป็น Random Effect ดังนั้น ตัวแบบ Random Effect จะเหมือนกับตัวแบบ Fixed Effect ทุกประการ รวมทั้งสมมติฐานจะเหมือนกัน ยกเว้นแต่ว่าตัวแบบ Random Effect เพิ่มสมมติฐานอีกหนึ่งข้อคือ a_i ไม่มีความสัมพันธ์ (Uncorrelated) กับตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ นั่นคือ

$$\text{cov}(x_{it}, a_i) = 0 \quad t = 1, 2, \dots, T; j = 1, 2, \dots, k$$

สำหรับตัวแบบ Fixed Effect ค่า a_i มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ ในการคำนวณค่า β_1 เราสามารถใช้ First Differencing หรือใช้ตัวแปรต้นมี พร้อมทั้งใช้วิธีการคำนวณแบบ Pooled OLS ได้ แต่สำหรับตัวแบบ Random Effect วิธีการดังกล่าวไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะภายใต้ตัวแบบ Random Effect จะเกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวรบกวน (Autocorrelation)

การที่กำหนดว่าค่า a_i ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระตัว ค่า a_i จะไปรวมอยู่กับค่าตัวรบกวน u_{it} ซึ่งกำหนดให้เป็นอิสระกับตัวแปรอิสระ ตัวรบกวนใหม่ที่ได้เรียกว่า “Composite Error Term (v_{it})” เขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$v_{it} = a_i + u_{it} \quad \dots\dots\dots (4.4)$$

ถ้าเรานำค่ารบกวนใหม่ที่แสดงในสมการที่ (4.4) แทนค่าลงไปในสมการที่ (4.3) จะได้

$$y_{it} = \beta_0 + \beta_1 x_{it} + v_{it} \quad \dots\dots\dots (4.5)$$

เนื่องจากค่า a_i ผิงตัวอยู่ในค่า v_{it} ดังนั้นจะเกิดปัญหา Autocorrelation ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวรบกวนใหม่ในแต่ละช่วงเวลา มีค่าดังนี้

$$\text{Cor}(v_{it}, v_{is}) = \frac{\sigma_a^2}{\sigma_a^2 + \sigma_u^2}, t \neq s$$

ค่าความสัมพันธ์ที่ได้นี้จะมีความเป็นบวก การคำนวณโดยใช้วิธี Pooled OLS ละเลยปัญหานี้ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวนี้จึงต้องใช้วิธี “Generalized Least Squares (GLS)”

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้สามารถสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

จากการประมาณการสมการถดถอยด้วยวิธี Generalized Least Squares Model ในการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านความสามารถในการทำกำไรและทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์นั้น จะสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{STOCK_PRICE} = & - 313.1833 + 11.7637\text{ROA} - 0.0515\text{ROE} - 0.5443\text{NPM} \\ & + 3.8659\text{EX} + 0.0002\text{RGDP} + 9.3097\text{PIR} + 28.5289\text{TG} \\ & - 5.9622\text{CRISIS} + 9.1449\text{POL} - 39.3300\text{TRUE} - 24.2742\text{DTAC} \end{aligned}$$

จากการประมาณการสมการถดถอยด้วยวิธี Fixed Effect Model ในการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านความสามารถในการทำกำไรและทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์นั้น จะสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{STOCK_PRICE} = & - 334.3847 + 11.7637\text{ROA} - 0.5152\text{ROE} - 0.5443\text{NPM} \\ & + 3.8659\text{EX} + 0.0002\text{RGDP} + 9.3097\text{PIR} + 28.5289\text{TG} \\ & - 5.9622\text{CRISIS} + 9.1449\text{POL} \end{aligned}$$

จากการประมาณการสมการถดถอยด้วยวิธี Random Effect Model ในการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านความสามารถในการทำกำไรและทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์นั้น จะสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{STOCK_PRICE} = & - 405.7515 + 15.4347\text{ROA} - 0.3702\text{ROE} - 0.2158\text{NPM} \\ & + 5.5740\text{EX} + 0.0002\text{RGDP} + 9.3271\text{PIR} + 28.4195\text{TG} \\ & - 5.1476\text{CRISIS} + 9.9686\text{POL} \end{aligned}$$

จากผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยวิธี Generalized Least Squares Model, Fixed Effect Model, และ Random Effect Model สามารถสรุปผลการประมาณการได้ดังตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยวิธี Generalized Least Squares

ตัวแปร	Generalized Least Squares
ROA	11.7637**
ROE	-0.0515
NPM	-0.5443
EX	3.8659
RGDP	0.0002**
PIR	9.3097*
TG	28.5289**
CRISIS	-5.9622
POL	9.1449
TRUE	-39.3300**
DTAC	-24.2742**
Constant	-313.1833
No. of observation	81
No. of groups	3
R ² : Within	0.6222
Between	0.9986
Overall	0.8604
Wald Chi2(9)	437.76
Prob > Chi2	0.000

หมายเหตุ: ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10

ตารางที่ 3 ผลสมการถดถอยด้วยวิธี Fixed Effect Model และ Random Effect Model

ตัวแปร	Fixed Effects (within)	Random Effects (GLS)
	Regression	Regression
ROA	11.7637**	15.4347**
ROE	-0.0515	-0.3702
NPM	-0.5443	-0.2158
EX	3.8660	5.5740
RGDP	0.0001**	0.0002**
PIR	9.3097*	9.3271*
TG	28.5289**	28.0350**

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	Fixed Effects (within)	Random Effects (GLS)
	Regression	Regression
CRISIS	-5.9622	-5.1476
POL	9.1449	9.9686
Constant	-334.3847	-405.7515
No. of observation	81	81
No. of groups	3	3
R ² : Within	0.6357	0.6222
Between	0.9994	0.9986
Overall	0.8465	0.8604
Prob > Chi2	N/A	0.0000
Prob > F	0.0000	N/A

หมายเหตุ: ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10

เนื่องจากการคัดเลือกตัวแบบที่เหมาะสมทั้งจาก Pooled Regression Model, Fixed Effect Model และ Random Effect Model มาเป็นตัวแทนที่เหมาะสมในการประมาณการสมการถดถอย โดยอาศัยการทดสอบเปรียบเทียบ ได้ผลการทดสอบดังนี้

ในการทดสอบเพื่อเลือกระหว่าง Fixed Effect Model กับ Random Effect Model นั้น จะใช้การทดสอบ Hausman Test โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ ซึ่งสมมติฐานหลักในการทดสอบ (H_0) คือ ค่า Unobserved Factors (α) ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ (ดูสมการ 4.3) จากผลการทดสอบด้วยโปรแกรมทางสถิติ พบว่า ค่า Chi2 Statistic มีค่าเท่ากับ 6.28 และค่า Prob>Chi2 มีค่าเท่ากับ 0.5674 ดังนั้นจึงสรุปว่ายอมรับสมมติฐานหลัก หมายความว่า Random Effect Model เป็นวิธีที่มีความเหมาะสมมากกว่า Fixed Effect Model ในการประมาณการสมการถดถอยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์กับปัจจัยทางทางด้านความสามารถในการทำกำไรและทางเศรษฐกิจมหภาคในการศึกษาครั้งนี้

ในการทดสอบเพื่อเลือกระหว่าง Random Effect Model กับ Pooled GLS regression Model นั้น จะใช้การทดสอบด้วยวิธี Lagrange Multiplier Test (LM test) โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ เพื่อดูความแปรปรวนของตัวรบกวนในแต่ละกลุ่มข้อมูลว่ามีค่าแตกต่างจากศูนย์หรือไม่ ซึ่งจากผลการทดสอบประมาณค่าแบบจำลองและค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบต่าง ๆ ด้วยโปรแกรมทางสถิติ พบว่า ค่า Chi2(1) มีค่าเท่ากับ 0.29 และค่า Prob>Chi2 มีค่าเท่ากับ 0.5902 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้นจึงสรุปว่ายอมรับสมมติฐานหลักได้ หมายความว่าแบบจำลอง Pooled GLS Regression Model เป็นวิธีที่มีความเหมาะสมมากกว่าแบบจำลอง Random Effect Model ในการประมาณการสมการถดถอยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการ

โทรศัพท์กับปัจจัยทางทางด้านความสามารถในการทำกำไรและทางเศรษฐกิจมหภาคในการศึกษาครั้งนี้

$$\begin{aligned} \text{STOCK_PRICE} = & - 313.1833 + 11.7637\text{ROA} - 0.0515\text{ROE} - 0.5443\text{NPM} \\ & + 3.8659\text{EX} + 0.0002\text{RGDP} + 9.3097\text{PIR} + 28.5289\text{TG} \\ & - 5.9622\text{CRISIS} + 9.1449\text{POL} - 39.3300\text{TRUE} - 24.2742\text{DTAC} \end{aligned}$$

1. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (ROA) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 11.7637 หมายความว่า ถ้าอัตราส่วนที่วัดกำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้ต่อรวมสินทรัพย์เฉลี่ยเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์เพิ่มขึ้น 11.7637 หน่วย ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทย (RGDP) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.0002 หมายความว่า ถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทย เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์เพิ่มขึ้น 11.7637 หน่วย ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

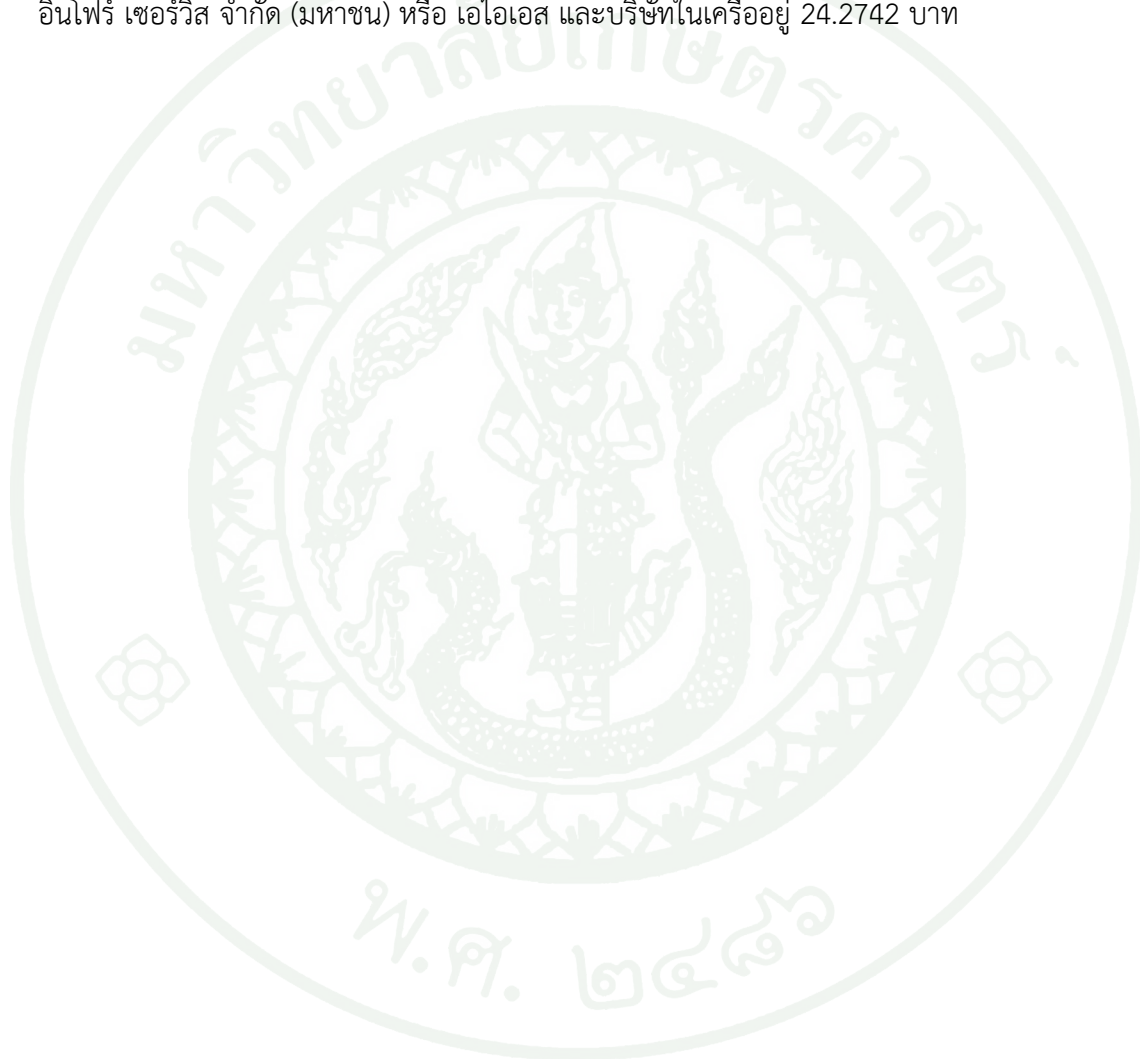
3. อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate) ของประเทศไทย (PIR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 9.3097 หมายความว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate) ของประเทศไทย 1 เปอร์เซ็นต์ จะส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์เพิ่มขึ้น 9.3097 ซึ่งตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. เทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3 หรือ Third Generation Mobile Telecommunications (3G) ของประเทศไทย (TG) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 28.5289 หมายความว่า หลังจากการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3 หรือ Third Generation Mobile Telecommunications (3G) ของประเทศไทยเกิดขึ้น จะส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์เพิ่มขึ้น 28.5289 หน่วย ซึ่งตรงตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (TRUE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ถ้าเป็นบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

จะส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์มีค่าต่ำกว่าราคาหลักทรัพย์จากบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครืออยู่ 39.3300 บาท

6. บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (DTAC) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ถ้าเป็นบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย จะส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์มีค่าต่ำกว่าราคาหลักทรัพย์จากบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และบริษัทในเครืออยู่ 24.2742 บาท

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะจากการศึกษา

สรุปผลการศึกษา

กรณีการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ ซึ่งอยู่ในหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความสำคัญต่อนักลงทุนเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ เป็นความผันผวนที่มาพร้อมทั้งผลตอบแทนและความเสี่ยง การที่ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุนจะได้รับผลตอบแทนที่ดีหรือไม่นั้น นักลงทุนควรพิจารณาหลากหลายประเด็นที่จะมามีผลกระทบต่อราคาหุ้นทั้งปัจจัยภายในที่เป็นมาจากตัวของกิจการเองซึ่งก็คือผลการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร ความสามารถในการแข่งขัน และปัจจัยภายนอกที่มาจากภาครัฐบาลหรือแนวโน้มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบริเวณต่าง ๆ ของโลก ตัวอย่างเช่น ในกรณีศึกษา นี้ ก็เป็นการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่สาม หรือ 3G ซึ่งส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างต่อหลาย ๆ ธุรกิจมีทั้งผลในเชิงบวกและผลในเชิงลบ การที่นักลงทุนหรือผู้ถือหุ้นสามารถเลือกกิจการที่มีศักยภาพในการเติบโต มีความสามารถในการทำกำไรที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน และอยู่ในกระแสหรือแนวโน้ม (trend) ที่ส่งผลดีต่อธุรกิจ เป็นปัจจัยที่มีผลบวกแก่ธุรกิจนั้น ย่อมทำให้นักลงทุนหรือผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่ดีต่อการลงทุน

การติดตามผลประกอบการรายไตรมาสเป็นระยะเวลานานเพียงพอตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปจะทำให้ผู้ลงทุนหรือผู้ถือหุ้นทราบถึงศักยภาพในการเติบโตของธุรกิจ ความสามารถในการทำกำไร ความสามารถในการแข่งขัน และทราบถึงธรรมชาติของธุรกิจนั้น ๆ อีกทั้งหากมีกระแสหรือแนวโน้ม (trend) ที่เกิดขึ้นและมากระทบต่อธุรกิจนั้น ๆ ก็จะต้องใช้เวลายาวนานพอสมควรในการค่อย ๆ เกิดและส่งผลกระทบต่อศักยภาพการเติบโตของกิจการ ซึ่งสุดท้ายในระยะยาวก็จะสะท้อนมาในราคาหลักทรัพย์

บางครั้งในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ราคาหลักทรัพย์อาจจะไม่สอดคล้องกับปัจจัยที่กล่าวข้างต้น อันได้แก่ ปัจจัยภายในที่เป็นมาจากตัวของกิจการเองซึ่งก็คือผลการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร ความสามารถในการแข่งขัน และปัจจัยภายนอกที่มาจากภาครัฐบาลหรือแนวโน้มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบริเวณต่าง ๆ ของโลก อาจจะเนื่องมาจากหลากหลายเหตุผล เช่น การเก็งกำไร เป็นต้น แต่เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่าในระยะยาวแล้วราคาหลักทรัพย์จะสอดคล้องกับปัจจัยดังกล่าวข้างต้น การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยทางด้านอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรและปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการศึกษาใช้วิธีการประมาณการสมการถดถอย (Multiple Regression) และ ตัวแบบ Pooled Regression Model เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามคือ ราคาหลักทรัพย์กับตัวแปรอิสระจำนวน 9 ตัว ได้แก่ 1)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย 2) อัตราดอกเบี้ยนโยบาย 3) การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3 หรือ Third Generation Mobile Telecommunications (3G) ของประเทศไทย 4) วิกฤตเศรษฐกิจในประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศในกลุ่มยูโรโซนในช่วงกลางปี ค.ศ. 2007 ถึงปี ค.ศ. 2009 ซึ่งเป็น Subprime crisis และ Hamburger crisis 5) วิกฤตการเมืองของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2551 ถึงปี พ.ศ. 2553 ที่มีสาเหตุมาจาก ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมือง ซึ่งมีความเห็นต่อต้านและสนับสนุนทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีกับปี พ.ศ. 2556 ที่มีสาเหตุมาจากร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ ทำให้เกิดการประท้วงและเหตุการณ์จลาจล 6) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างสกุลเงินบาทกับสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ 7) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด 8) อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ 9) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น

จากการศึกษาพบว่า อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate) ของประเทศไทย การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3 หรือ Third Generation Mobile Telecommunications (3G) ของประเทศไทย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (ROA) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ตัวแปรดัมมี่ อันได้แก่ บริษัท ทู คอร์ ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยกับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคกับปัจจัยทางด้านอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรดังกล่าวมีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้น ในการดำเนินมาตรการทั้งจากผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนและภาครัฐบาลเพื่อส่งเสริมและดึงดูดการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น ผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนและภาครัฐบาลรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้นโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อสนับสนุนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ในทิศทางที่เป็นบวกทำให้ราคาหุ้นสูงขึ้นเพื่อการเติบโตอย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กันของทั้งผู้ถือหุ้นและประเทศไทยและรักษาระดับการเติบโตของธุรกิจที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. จากผลการศึกษานี้พบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จด

ทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวคือ เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทยมีการเติบโตและขยายตัวจะแสดงถึงความต้องการของตลาด (Market Demand) และขนาดของตลาด (Market Size) ที่เพิ่มขึ้นด้วย เป็นแหล่งผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีอำนาจซื้อสูง ดังนั้น รัฐบาลจึงควรใช้มาตรการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นจะทำให้กำลังการบริโภคเพิ่มขึ้น ความเป็นอยู่ของผู้บริโภคดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้หลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเติบโตขึ้นตามกำลังการบริโภคที่เพิ่มขึ้นตามการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศไทย

2. จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด ซึ่งเป็นหนึ่งในอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวคือ ระดับอัตราความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนที่ดี มีการเติบโตของอัตราความสามารถในการทำกำไรในระดับที่สม่ำเสมอจะส่งผลทำให้กำไรต่อหุ้นดี และเมื่อเทียบกับบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกันอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรที่แตกต่างกันจะทำให้ระดับความสามารถในการแข่งขันแตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการเติบโตที่ยั่งยืนทั้งกับตัวบริษัทเองและราคาหลักทรัพย์ของกิจการนั้น ๆ

3. จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate) ของประเทศไทย เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate) ของประเทศไทยที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย หากมีการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย แสดงว่า ช่วงนั้นเศรษฐกิจเติบโต ราคาสินค้าสูงขึ้น จนทำให้เงินเฟ้อสูงขึ้น ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัท ทำให้กำไรมากขึ้นแต่ขายสินค้าต่ำเดิมส่งผลกระทบต่อเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์เป็นไปในทิศทางเพิ่มขึ้น ดังนั้น ภาครัฐบาลควรให้ความสำคัญในการดูแลอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate) เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันของกิจการ ซึ่งสอดคล้องกับการเติบโตของเศรษฐกิจ ที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ในทิศทางที่เติบโตขึ้น อีกเหตุผลหนึ่งคือ การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบายจะเป็นการดึงดูดเม็ดเงินลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ซึ่งอาจจะมีเม็ดเงินบางส่วนที่เข้าไปลงทุนในตลาดหุ้นซึ่งก็คือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์เป็นไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้น

4. นอกจากนั้นผลการศึกษาค้นคว้ายังพบว่า การเกิดเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3 หรือ Third Generation Mobile Telecommunications (3G) ของประเทศไทย เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวคือ ประเทศไทยเมื่อมีการเกิดขึ้นของเทคโนโลยี 3G จะทำให้การสื่อสารรวดเร็วขึ้นในการรับส่งข้อมูลต่าง ๆ ผู้ใช้บริการมือถือก็มีการเปลี่ยนพฤติกรรม

จากการใช้งานด้านเสียงมาเป็นการใช้งานบริการทางด้านข้อมูลเพิ่มขึ้น ผู้ใช้บริการรายเดิมก็มีการเปลี่ยนระบบมือถือให้เป็นเครื่องที่สามารถรองรับการใช้งานข้อมูลได้มากขึ้นเกิดการเติบโตของการทำงานทางด้านข้อมูลส่งผลดีต่อผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนซึ่งช่วยผลักดันราคาหลักทรัพย์ให้อยู่ในระดับและทิศทางที่สูงขึ้น

5. สามารถนำสมการถดถอยที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการประมาณการ (Forecast) ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์ในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นทีมผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนภาครัฐบาลรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการลงทุนและรักษาระดับการเติบโตของราคาหลักทรัพย์ได้อย่างยั่งยืนในอนาคตข้างหน้า

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาปัจจัยทางด้านอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรและปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาลงลึกในหลาย ๆ กลุ่มธุรกิจ หลาย ๆ กลุ่มรายอุตสาหกรรม จึงอาจทำให้เห็นผลไม่ชัดเจนถึงผลกระทบที่เกิดกับกลุ่มธุรกิจ หรือ กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรศึกษาในหลาย ๆ กลุ่มธุรกิจ หลาย ๆ กลุ่มรายอุตสาหกรรม เพื่อให้เห็นผลชัดเจนยิ่งขึ้นและหลากหลายมากขึ้นถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรและปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ต่อกลุ่มธุรกิจหรือกลุ่มอุตสาหกรรมที่แตกต่างกัน

2. ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ ราคาปิดซึ่งเป็นราคาตลาดที่มีการซื้อขายเป็นรายการสุดท้าย ณ วันสุดท้ายของสิ้นเดือน ณ สิ้นแต่ละไตรมาส ซึ่งอาจไม่สะท้อนถึงผลกระทบของการประกาศงบการเงินอย่างชัดเจนในราคาหลักทรัพย์ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรใช้ราคาปิด ณ วันประกาศงบการเงินของแต่ละบริษัท เพื่อเป็นการสะท้อนผลกระทบของการประกาศงบการเงินเข้าไปในราคาหลักทรัพย์ ณ วันนั้น ๆ เลย น่าจะทำให้เห็นผลความสัมพันธ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กฤษณรัตน์ ทวีวงศ์. 2545. การศึกษารูปแบบของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กฤตยา रामโกมุท. 2545. การศึกษาการใช้อัตรา THAI BAHT INTEREST RATE FIXING (THBFIX) เป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง สำหรับตราสารหนี้ประเภทจ่ายดอกเบี้ยแบบลอยตัว. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ถวิล นิลใบ. 2555. เศรษฐมิติ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. 2555. เศรษฐมิติประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. 2013. 3 จีในประเทศไทย (Online). <http://goo.gl/M1Z2ku>. 14 เมษายน 2556.
- เศรษฐพงศ์ มะลิสวรรณ. 2010. 3G และผลกระทบต่อสังคม. สำนักพัฒนานโยบายและกฎกติกา สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.
- สันติยา เอกอัคร. 2543. เศรษฐศาสตร์การจัดการ. กรุงเทพมหานคร: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2555 (Online). www.nesdb.go.th, 14 เมษายน 2556.
- หนังสือพิมพ์สยามธุรกิจ. 2553. การเติบโตตลาด Smartphone จุดกระแส Mobile Internet บুমทั่วโลก (Online). <http://worawisut.wordpress.com/tag/blackberry/>. 25 มิถุนายน 2557.
- เอี่ยมพร สุรารักษ์. 2545. ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Dasgupta, K. 2009. **The Economic Benefits from Investment in Advanced Mobile Infrastructure and Services: The case of Thailand.** The Law and Economics Consulting Group (LECG).

NTC and Chalmers University of Technology. 2008. **Joint Research Project: Spectrum Valuation for 3G Services** (Application of the 1900 MHz Band).

SCB IEC. 2557. **3G Pre-paid แหล่งชุมทรัพย์ที่ผู้ประกอบการควรต้องหันมาจับตามอง.**
กรุงเทพมหานคร: บทวิเคราะห์. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด มหาชน.

Stanley, M. 2010. **3G Growth Concentrated in Developed Markets.** Internet Trends 2010.

TeleGeography Research. 2009. **3G Subscribers by Region.** 2013.

The Nielsen Company. 2009. **3G Penetrations.** A Year after Launch.

ภาคผนวก

ผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยตัวแบบ Fixed Effect Model

Fixed-effects (within) regression
 Group variable: id

Number of obs = 81
 Number of groups = 3

R-sq: within = 0.6357
 between = 0.9994
 overall = 0.8465

Obs per group: min = 27
 avg = 27.0
 max = 27

corr(u_i, Xb) = 0.7614

F(9, 69) = 13.38
 Prob > F = 0.0000

stock_price	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]	
roa	11.76367	2.100816	5.60	0.000	7.57266	15.95469
roe	-.0515165	.3250797	-0.16	0.875	-.7000327	.5969997
npm	-.5443251	.7342551	-0.74	0.461	-2.009124	.9204739
ex	3.865908	4.318483	0.90	0.374	-4.749228	12.48105
rgdp	.0001822	.0000616	2.96	0.004	.0000592	.0003051
pir	9.309744	5.441303	1.71	0.092	-1.545358	20.16485
tg	28.52886	13.78371	2.07	0.042	1.031102	56.02661
crisis	-5.962214	14.24486	-0.42	0.677	-34.37993	22.4555
pol	9.144905	8.459724	1.08	0.283	-7.731783	26.02159
_cons	-334.3847	185.6464	-1.80	0.076	-704.7391	35.96979
sigma_u	19.844216					
sigma_e	25.316716					
rho	.38057588	(fraction of variance due to u_i)				

F test that all u_i=0: F(2, 69) = 3.19 Prob > F = 0.0472

ภาพผนวกที่ 1 ผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยตัวแบบ Fixed Effect Model
 ที่มา: การคำนวณ

ผลการทดสอบ Hausman Test

```
. hausman femodel20 remodel20
```

Note: the rank of the differenced variance matrix (8) does not equal the number of what you expect, or there may be problems computing the test. Examine the and possibly consider scaling your variables so that the coefficients are

	Coefficients		(b-B) Difference	sqrt(diag(V_b-V_B)) S.E.
	(b) femodel20	(B) remodel20		
roa	11.76367	15.43473	-3.67106	1.416513
roe	-.0515165	-.3701685	.318652	.1230338
npm	-.5443251	-.2157638	-.3285613	.3398914
ex	3.865908	5.573974	-1.708065	.
rgdp	.0001822	.0001822	-4.74e-08	.
pir	9.309744	9.327109	-.0173647	.
tg	28.52886	28.41949	.1093697	.
crisis	-5.962214	-5.147609	-.8146052	.
pol	9.144905	9.968562	-.8236576	.

b = consistent under Ho and Ha; obtained from xtreg
B = inconsistent under Ha, efficient under Ho; obtained from xtreg

Test: Ho: difference in coefficients not systematic

chi2(8) = (b-B)'[(V_b-V_B)^(-1)](b-B)
= 6.72
Prob>chi2 = 0.5674
(V_b-V_B is not positive definite)

ภาพผนวกที่ 3 ผลการทดสอบ Hausman Test

ที่มา: การคำนวณ

ผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยตัวแบบ Pooled Regression Model

```
. xi: xtglm stock_price roa roe npm ex rgdp pir tg crisis pol i.id
i.id _Iid_1-3 (naturally coded; _Iid_1 omitted)
```

Cross-sectional time-series FGLS regression

Coefficients: **generalized least squares**
 Panels: **homoskedastic**
 Correlation: **no autocorrelation**

Estimated covariances	=	1	Number of obs	=	81
Estimated autocorrelations	=	0	Number of groups	=	3
Estimated coefficients	=	12	Time periods	=	27
Log likelihood	=	-370.1888	wald chi2(11)	=	553.13
			Prob > chi2	=	0.0000

stock_price	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]
roa	11.76367	1.938966	6.07	0.000	7.963371 15.56398
roe	-.0515165	.300035	-0.17	0.864	-.6395742 .5365412
npm	-.5443251	.6776868	-0.80	0.422	-1.872567 .7839167
ex	3.865908	3.985779	0.97	0.332	-3.946075 11.67789
rgdp	.0001822	.0000569	3.20	0.001	.0000707 .0002937
pir	9.309744	5.022095	1.85	0.064	-.5333813 19.15287
tg	28.52886	12.72179	2.24	0.025	3.594604 53.46311
crisis	-5.962214	13.14741	-0.45	0.650	-31.73067 19.80624
pol	9.144905	7.807972	1.17	0.242	-6.158439 24.44825
_Iid_2	-39.32996	15.20063	-2.59	0.010	-69.12265 -9.537261
_Iid_3	-24.27417	9.505037	-2.55	0.011	-42.9037 -5.644643
_cons	-313.1833	172.708	-1.81	0.070	-651.6848 25.31825

ภาพผนวกที่ 4 ผลการประมาณการสมการถดถอยด้วยตัวแบบ Pooled Regression Model
 ที่มา: การคำนวณ

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นายเอกชัย เตยแก้ว
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (เทคโนโลยียาง) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิศวกร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัทสยามมิชลิน จำกัด

